

KADIKÖY ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ 2019

Kadıköy Belediyesi
Strateji Geliştirme Müdürlüğü

www.kadikoy.bel.tr

İçindekiler

TABLolar	6
ŞEKİLLER	10
ÖNSÖZ	11
GİRİŞ	12
KADIKÖY	17

1 DEMOGRAFİK YAPI	21
1.1 Nüfus ve Nüfus Yoğunluğu	21
1.2 Yaş ve Cinsiyete göre Nüfus Dağılımı	25
1.3 Göç	31
1.4 Evlilik ve Boşanma	34
1.5 Doğurganlık	36
1.6 Ölümler	37
1.7 İntihar Vakaları	38
1.8 Demografik Yapı Kıyaslama Verileri	38
2 SAĞLIK	42
2.1 Doğum Ve Bebek Ölümleri Verileri	42
2.2 Sağlık Tesisleri	43
2.3 Kadıköy Belediyesi Tarafından Sunulan Sağlık Hizmetleri	44
2.4 Toplum Sağlığına Yönelik Denetim Çalışmaları	49
2.5 Sağlık Konulu Eğitimler	50
2.6 Sahipli ve Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Yapılan Çalışmalar	52
3 EĞİTİM	54
3.1 Nüfusun Eğitim Düzeyi	54
3.2 İlk ve Orta Öğretim Kurumları	56
3.3 Yaygın Eğitim Kurumları	58
3.4 Yükseköğrenim Kurumları	58
3.5 Yurtlar	59
3.6 Kurslar	60
3.7 Eğitim Kıyaslama Verileri	60
4 SOSYO-EKONOMİK YAPI	65
4.1 Yapılaşma	65
4.2 Konut Satış Ve Kira Değerleri	66
4.3 Ticaret	67
4.4 Sanayi	68
4.5 Finansal Altyapı	70
4.6 Alışveriş Noktalarının Mahallelere Göre Dağılımı	71
4.7 İstihdam	71
4.8 Elektrik-Doğalgaz-Su Tüketimi	79

4.9 Konaklama	80
4.10 Dini Tesisler	81
4.11 Sivil Toplum Kuruluşları	81
4.12 Gönüllü Evleri	83

5 SOSYAL HİZMETLER	85
5.1 Sosyal Hizmetler	85
5.2 Sosyal Destek ve Yardımlar	85
5.3 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	87
5.4 Sosyal Hizmetler Kapsamında Sunulan Eğitimler	89
5.5 Yaşlılar	90
5.6 Çocuklar ve Gençler	91
5.7 Engelliler	92

6 KÜLTÜR ve SANAT	96
6.1 Kütüphaneler	96
6.2 Kültürel Etkinlikler	96
6.3 Kültür ve Sanat Kıyaslama Verileri	98

7 ÇEVRE	100
7.1 Yeşil Alanlar	100
7.2 Hava Kalitesi ve Meteoroloji	100
7.2.1 Hava Kalitesi	100
7.2.2 Yağış Miktarı	102
7.2.3 Nem Miktarı	103
7.2.4 Sıcaklık Miktarı	103
7.3 İklim Ve İklim Değişikliği	106
7.4 Atık Yönetimi	110
7.5 Su ve Kanalizasyon	113
7.6 Afet	115
7.6.1 Yerleşime Uygunluk	115
7.6.2 Afet Toplanma ve Ana Tahliye Alanları	116
7.6.3 İtfai Olaylar	116
7.6.4 Afet Eğitimleri	118
7.7 Çevre Bilinçlendirme Çalışmaları	118

8 SPOR	121
8.1 Kadıköy Belediyesinin Gerçekleştirdiği Spor Faaliyetleri	121
8.2 Spor Altyapısı	121
8.3 Sporcular ve Spor Kulüpleri	122

9 ULAŞIM	125
9.1 Karayolu Ulaşımı	125
9.2 Raylı Ulaşım	125
9.3 Denizyolu Ulaşımı	126
9.4 Otoparklar	126
9.5 Trafik Kazaları	127

SONUÇ	128
--------------	-----

Tablolar

Tablo 1. VII. Faz Yüksek Öncelikli Alanlar.....	15
Tablo 2. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine Göre Nüfus Dağılımı.....	22
Tablo 3. Kadıköy İlçe Nüfusu.....	22
Tablo 4. Kadıköy Genelinde Kişi Başına Hane Sayıları.....	24
Tablo 5. Mahallelere Göre Nüfus.....	24
Tablo 6. Mahallere Göre Nüfus Yoğunluğu ve Hane Başına Düşen Kişi Sayısı.....	26
Tablo 7. Yaş Gruplarına Göre Nüfus.....	27
Tablo 8. Cinsiyete Göre Kadıköy Nüfusu.....	30
Tablo 9. Mahalle Bazında Cinsiyete Göre Nüfus.....	30
Tablo 10. Kadıköy İlçesi Göç Verileri.....	32
Tablo 11. Kadıköy İlçesinin İllere Göre Aldığı ve Verdiği Göçler.....	33
Tablo 12. Kadıköy Nüfusu İçinde İstanbul Nüfusuna Kayıtlı Olanların Sayısı.....	35
Tablo 13. Kadıköy Nüfusu İçinde Doğum Yeri İstanbul Olanların Sayısı.....	36
Tablo 14. Kadıköy Genelinde Kaba Evlenme Hızı.....	36
Tablo 15. Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Evlilik Yaşları.....	37
Tablo 16. Yaş Grupları ve Cinsiyet Bazında Boşanma Verileri (Erkeğin İkamet Yerine Göre).....	38
Tablo 17. Kadıköy Genelinde Kaba Doğum Hızı.....	39
Tablo 18. Kadıköy Genelinde Kaba Ölüm Hızı.....	39
Tablo 19. Kadıköy Genelinde Yaş Gruplarına Göre Ölüm Sayıları.....	40
Tablo 20. Kadıköy'de İntihar Vakaları (Olay Yerine Göre).....	40
Tablo 21. Kent Sağlık Göstergeleri – Kıyaslama, 2017.....	41
Tablo 22. Kent Sağlık Göstergeleri – Son Üç Yıllık Değişim.....	42
Tablo 23. Doğum Yapan Kadınların Yaş Grubuna Göre Sayıları (Kadıköy'de İkamet Eden).....	46
Tablo 24. Kadıköy Genelinde Bebek Ölümleri ile İlgili Sayılar (Kadıköy'de İkamet Eden).....	47
Tablo 25. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Sağlık Tesisleri, 2017.....	47
Tablo 26. İstanbul'da Yer Alan Hastane Sayısı ve Yatak Kapasitesi.....	48
Tablo 27. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Sağlık Tesisleri ile İlişkili Yan Kuruluşlar.....	48
Tablo 28. Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniğinde Verilen Hizmetler.....	49

Tablo 29. Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği Branşlara Göre Hasta ve İşlem Sayısı.....	49
Tablo 30. Prof. Dr. Korkmaz Altuğ Sağlık Polikliniğinde Verilen Hizmetler.....	50
Tablo 31. Zehra-Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler.....	50
Tablo 32. Alzheimer Merkezinde Verilen Hizmetler ile Eğitimler/Etkinliklere İlişkin Veriler.....	51
Tablo 33. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Merkezinde Verilen Hizmetler.....	51
Tablo 34. Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler.....	52
Tablo 35. Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler.....	53
Tablo 36. Kadıköy Belediyesi Tarafından Sunulan Hasta Nakil ve Evde Girişimsel Hemşirelik Hizmetleri.....	53
Tablo 37. Kadıköy Belediyesi Tarafından Gerçekleştirilen İş Yeri Denetimleri.....	54
Tablo 38. İBB Tarafından Kadıköy'de Gerçekleştirilen İş Yeri Denetimleri.....	54
Tablo 39. Kadıköy İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Tarafından Gerçekleştirilen İş Yeri ve Gıda Üretim Tesis Denetimleri.....	55
Tablo 40. Kadıköy Belediyesi Tarafından Düzenlenen Sağlık Konulu Eğitimler.....	55
Tablo 41. İBB Tarafından Kadıköy'de Düzenlenen Sağlık Konulu Eğitimler.....	56
Tablo 42. Kadıköy İlçesinde Sahipli Ve Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Yapılan Çalışmalar.....	57
Tablo 43. Kadıköy İlçesinde Nüfusun Eğitim Düzeyi.....	60
Tablo 44. Kadıköy Genelinde Okul, Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayısı.....	62
Tablo 45. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okul ve Derslik Sayısı.....	62
Tablo 46. Kadıköy'de Bulunan Özel Okul ve Derslik Sayısı.....	63
Tablo 47. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okullarda Öğretmen ve Öğrenci Sayısı.....	63
Tablo 48. Kadıköy'de Bulunan Özel Okullarda Öğretmen ve Öğrenci Sayısı.....	63
Tablo 49. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okullarda Laboratuvar Sayısı.....	64
Tablo 50. Kadıköy'deki Okullarda Bulunan Kütüphane ve Kitap Sayısı.....	64
Tablo 51. Kadıköy'de Bulunan Yaygın Eğitim Kurumları Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayısı.....	65
Tablo 52. Kadıköy'de Bulunan Yükseköğretim Kurumları 2017-2018 Öğretim Dönemi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları.....	65
Tablo 53. İstanbul 2017-2018 Öğretim Dönemi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları.....	66
Tablo 54. Kadıköy'de Bulunan Yükseköğretim Özel Öğrenci Yurtları Kapasitesi ve Öğrenci Sayısı.....	66
Tablo 55. Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Tarafından Verilen Kurs Bilgileri.....	67
Tablo 56. Eğitim Göstergeleri – Kıyaslama, 2017.....	68
Tablo 57. Kadıköy Genelinde Eğitim Göstergeleri-Kıyaslama (Son 3 Yıllık Değişim).....	69

Tablo 58. Kadıköy İlçesinde Mahallelere Göre Bina ve Daire Sayısı.....	72
Tablo 59. Kadıköy İlçesinde Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri.....	73
Tablo 60. İstanbul İlçelerinin Ortalama Konut Satış Değerlerine Göre Karşılaştırması.....	73
Tablo 61. Kadıköy’de Mahallelerin Ortalama Konut Satış Değerine Göre Karşılaştırması.....	74
Tablo 62. İstanbul’da İlçelerin Ortalama Konut Kira Değerine Göre Karşılaştırması.....	74
Tablo 63. Kadıköy’de Mahallelerin Ortalama Konut Kira Değerine Göre Karşılaştırması.....	75
Tablo 64. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Firmaların Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2016.....	75
Tablo 65. Kadıköy İlçesinde Sınai Faaliyet Gösteren İşyeri Sayıları.....	76
Tablo 66. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Ruhsatlı İşyeri Sayıları.....	78
Tablo 67. Kadıköy ilçesinde Mahallelere Göre Banka Şube Sayısı, 2017.....	78
Tablo 68. Kadıköy İlçesinde Alışveriş Noktalarının Mahallelere Göre Dağılımı, 2017.....	79
Tablo 69. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi İşe Başvuru ve İşe Yerleştirmeler.....	80
Tablo 70. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyete Göre İşe Yerleştirmeler.....	81
Tablo 71. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre İşe Başvuru ve Yerleştirmeler.....	82
Tablo 72. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre İşsiz Sayısı.....	83
Tablo 73. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Eğitim Düzeylerine Göre İşsiz Sayısı.....	88
Tablo 74. Kadıköy’de Bulunan Elektrik Abonesi Tüketim Bilgileri.....	89
Tablo 75. Kadıköy’de Bulunan Doğalgaz Abonesi Tüketim Bilgileri.....	89
Tablo 76. Kadıköy’de Bulunan Su Abonesi Tüketim Bilgileri.....	90
Tablo 77. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Konaklama Tesisleri.....	90
Tablo 78. Kadıköy İlçesindeki Dini Tesisler, 2017.....	91
Tablo 79. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Derneklerin Türü ve Sayısı, 2017.....	91
Tablo 80. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Vakıfların Türlerine Göre Dağılımı, 2017.....	92
Tablo 81. Kadıköy İlçesinde Faaliyet Gösteren Sendikalar.....	93
Tablo 82. Kadıköy Gönüllü Evleri.....	94
Tablo 83. Kadıköy İlçesinde Çalışan ve İşyeri Sayıları.....	98
Tablo 84. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Durum Tespit Çalışmaları.....	98
Tablo 85. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Sosyal Destek ve Yardım Çalışmaları.....	99
Tablo 86. Kadıköy Genelinde Kaymakamlık Tarafından Yapılan Ayni ve Nakdi Yardım Tür ve Sayıları.....	100
Tablo 87. Kadıköy Genelinde İBB Tarafından Yapılan Ayni ve Nakdi Yardım Tür ve Sayıları.....	100
Tablo 88. Kadın Sığınma Evi Hizmetleri.....	101

Tablo 89. Potlaç Verileri.....	102
Tablo 90. Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmet Merkezlerinde Verilen Kişisel Gelişim, Meslek Edindirme Ve Hobi Eğitimleri.....	103
Tablo 91. İSMEK’lerde Verilen Kişisel Gelişim, Meslek Edindirme ve Hobi Eğitimleri.....	103
Tablo 92. Evde Destek Hizmetleri Kapsamında Gerçekleştirilen Çalışmalar.....	103
Tablo 93. Kadıköy İlçesindeki Sosyal Yaşam Evleri.....	104
Tablo 94. Sosyal Yaşam Evlerinde Verilen Hizmetler.....	104
Tablo 95. Çocuk Yuvalarında Kayıtlı Öğrenci Sayısı.....	105
Tablo 96. Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezinin Engellilere Yönelik Hizmetleri.....	106
Tablo 97. Kadıköy İSEM’de Kayıtlı Engelli Sayısı.....	107
Tablo 98. Kadıköy İlçesinde Engellilere Yönelik Hizmetler (İBB).....	107
Tablo 99. Kadıköy İlçesinde Engellilere Yönelik Hizmet Üreten Sivil Toplum Kuruluşları.....	108
Tablo 100. Kadıköy İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Eğitim Sınıfı Bulunan Okullar.....	108
Tablo 101. Kadıköy İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı İş Okulları.....	109
Tablo 102. Kadıköy Genelinde Bulunan Kütüphaneler.....	112
Tablo 103. Kadıköy Genelinde Bulunan Kültür Merkezleri.....	112
Tablo 104. Kadıköy Genelinde Bulunan Sinema Salonları.....	113
Tablo 105. Kadıköy Genelinde Bulunan Tiyatro Salonları.....	113
Tablo 106. Kadıköy Genelinde Yer Alan Dış Mekan Etkinlikleri Katılımcı Sayısı.....	113
Tablo 107. Kadıköy’de Düzenlenen Etkinlikler.....	114
Tablo 108. Kültür-Sanat Göstergeleri Kıyaslama, 2017.....	115
Tablo 109. Kadıköy İlçesindeki Yeşil Alanlar.....	118
Tablo 110. Kadıköy Hava Kalitesi Parametreleri.....	119
Tablo 111. Kadıköy İlçesinde Hava Kalitesinin Yıllara Göre Değişimi.....	120
Tablo 112. Kadıköy’de Aylara Göre Toplam Yağış Miktarı.....	120
Tablo 113. Kadıköy İlçesinin Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Nem Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (%).....	122
Tablo 114. Kadıköy İlçesinin Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Sıcaklık Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (°C).....	122
Tablo 115. Mevsimlere Göre Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C).....	123
Tablo 116. Kadıköy Belediyesi Kurumsal Sera Gazı Salımları.....	125
Tablo 117. Kadıköy Belediyesi Kaynaklarına Göre Kurumsal Sera Gazı Salımları.....	126

Tablo 118. Kadıköy İlçesi Sera Gazı Envanter Dağılımı.....	127
Tablo 119. Kadıköy İlçesi Sera Gazı Envanteri 2010 ve 2016 Yılları Kıyaslama.....	128
Tablo 120. Toplanan Atık Miktarları.....	130
Tablo 121. Geri Dönüşüm - Toplanan Atık Miktarları.....	130
Tablo 122. Geri Dönüşüm – Dağıtılan Toplama Ekipmanı.....	132
Tablo 123. Atık Denetim Çalışmaları.....	132
Tablo 124. İnşaat Sahalarında Asbest Atıklarının Kontrolüne İlişkin Veriler.....	133
Tablo 125. Kadıköy Geneline İlişkin Kanalizasyon ve Atıksu Şebekesi Verileri.....	133
Tablo 126. Yüzme Suyu Analizine Yönelik Veriler.....	134
Tablo 127. Toplam Koliform Bakteri Sayısı Sonuçları.....	134
Tablo 128. Yerleşime Uygunluk Durumuna Göre Alan Büyüklükleri – Bina Dağılımı.....	135
Tablo 129. Kadıköy İlçesindeki Afet Toplanma – Tahliye Alanlarının Mahalle Düzeyinde Dağılımı.....	136
Tablo 130. Kadıköy’de Gerçekleşen İtfai Olaylar.....	137
Tablo 131. Kadıköy’de Gerçekleşen Yangınların Sebepleri.....	138
Tablo 132. Afet Eğitimi Verileri.....	138
Tablo 133. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Çevre ile İlgili Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Çalışmaları.....	139
Tablo 134. Kadıköy Belediyesi Tarafından Gerçekleştirilen Spor Faaliyetleri.....	142
Tablo 135. Kadıköy İlçesinde Branşlara Göre Özel Spor Salonları.....	143
Tablo 136. Kadıköy İlçesinde Lisanslı Sporcu Sayısı.....	144
Tablo 137. Kadıköy İlçesinde Branşlara Göre Spor Kulübü Sayısı.....	144
Tablo 138. Kadıköy İlçesi Karayolu Toplu Taşıma Verileri.....	148
Tablo 139. Kadıköy İlçesi Raylı Ulaşım Verileri.....	149
Tablo 140. Kadıköy İlçesi Denizyolu Ulaşımı Verileri.....	149
Tablo 141. Kadıköy İlçesi Deniz Otobüsü Ulaşımı Verileri.....	150
Tablo 142. Kadıköy’de Mevcut Otopark Bilgileri (Kadıköy Belediyesi).....	150
Tablo 143. Kadıköy’de Mevcut Otopark Bilgileri (İBB).....	151
Tablo 144. Kadıköy’de Gerçekleşen Trafik Kazaları.....	151
Tablo 145. Kadıköy’de Trafik Denetim Verileri.....	151

Şekiller

Şekil 1. Kadıköy’ün İstanbul İçindeki Konumu.....	18
Şekil 2. Kadıköy İlçesi Mahalle Haritası.....	19
Şekil 3. İstanbul İlçelerinin Nüfusu, 2017.....	23
Şekil 4. İstanbul İlçelerinin Nüfus Yoğunluğu (kişi/km2), 2017.....	23
Şekil 5. Mahallelere Göre Nüfus Yoğunluğu, 2017.....	25
Şekil 6. İstanbul Nüfus Piramidi.....	28
Şekil 7. Kadıköy Nüfus Piramidi, 2017.....	29
Şekil 8. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Nüfusun Oranı.....	31
Şekil 9. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı.....	31
Şekil 10. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Yaşlı Nüfusun Oranı.....	32
Şekil 11. Kadıköy’de Evlenen Kişi Sayısı.....	36
Şekil 12. Kadıköy Geneline İlk Evlenme Yaşları (Olay Yerine Göre).....	37
Şekil 13. Kadıköy Geneline Doğum Sayıları.....	38
Şekil 14. Kadıköy Geneline Ölüm Sayıları.....	39
Şekil 15. Kadıköy Belediyesi Sağlık Polikliniklerinde Hizmet Alan Hasta Sayısı.....	54
Şekil 16. Kadıköy Nüfusunun Eğitim Düzeyi, 2017.....	61
Şekil 17. Kadıköy Nüfusunun Eğitim Düzeyi, 2017.....	61
Şekil 18. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyete Göre İşe Yerleştirmeler, 2017.....	81
Şekil 19. İşe Başvuru ve Yerleştirmelerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, 2017.....	82
Şekil 20. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına Göre İşsiz Sayısı, 2017.....	83
Şekil 21. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Eğitim Düzeyine Göre İşe Başvuru ve Yerleştirmeler, 2017.....	84
Şekil 22. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre İşe Başvurular, 2017.....	85
Şekil 23. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre İşe Yerleştirmeler, 2017.....	86
Şekil 24. Eğitim Düzeyine Göre İşsizlik, 2017.....	87
Şekil 25. Kadıköy İlçesinde Hava Kalitesinin Yıllara Göre Değişimi.....	119
Şekil 26. Kadıköy İlçesinde 2017 Yılı İle Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Toplam Yağış Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (Kg/m2).....	121
Şekil 27. Mevsimlere Göre Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C).....	124
Şekil 28. Yıllara Göre Kurumsal Sera Gazı Salım Değerleri.....	125
Şekil 29. Kapsamlara Göre Kadıköy İlçesi Sera Gazı Emisyonu Dağılımı, 2016.....	127

ÖNSÖZ

GİRİŞ

Kadıköy Belediyesi, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) liderliğinde “Herkes İçin Sağlık” felsefesiyle küresel ölçekte sürdürülen ve 30 yılı aşkın geçmişi olan “Sağlıklı Kentler Hareketi”nin 2005 yılından itibaren parçası olmuş, bu hareket içinde edindiği kazanımlarını çok sayıda proje ve faaliyetine yansıtarak Kadıköy’ün “sağlıklı kent” kavramını tanımlayan ilkeler etrafında gelişmesi için önemli adımlar atmıştır. Küresel bir hareket olan DSÖ Sağlıklı Kentler Hareketi; sağlığın kent yönetimlerinin sosyal, ekonomik ve politik gündemine taşınmasında ve insanların sağlığını ve esenliğini destekleyici kentsel ortamlar yaratılmasında değişimin itici gücü olmuştur. 1988 yılından itibaren sürdürülen çabaların sonucu olarak 100 lider kent ve 30 ulusal ağın yanı sıra yaklaşık 1.400 belediye, küresel problemlere yerel düzeyde çözüm üretmek üzere DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı’na katılmıştır. Kentlerin sosyal, kültürel ve politik olarak kritik bir rol oynadığına inanan Sağlıklı Kentler Hareketi; farklı yönetim kademeleri, benzer amaçlara yönelik olarak çalışan pek çok sektör ve de sağlık ve esenlik alanında çalışmakta olan birçok paydaşın yer aldığı karmaşık bir sistem içinde, kentlere öncü bir rol üstlenmeleri ve liderlik etmeleri için özel bir konum atfetmektedir.

Sağlık konusunun uluslararası düzeyde tartışılması ve küresel sağlık politikalarının oluşturulması için kurumsal bir yapıya duyulan ihtiyaç, ilk defa 1945 yılında Birleşmiş Milletler tarafından gündeme getirilmiş; 1946 yılında New York'ta gerçekleştirilen Uluslararası Sağlık Konferansı'nda 61 ülke temsilcisinin imzasıyla kabul edilen Anayasa ile Dünya Sağlık Örgütü'nün temelleri atılmıştır. Bu Anayasa ile kapsamlı bir sağlık tanımı yapılarak, DSÖ' nün sıkı sıkıya bağlı olduğu temel ilkeler ortaya konmuştur. Bu temel ilkeler aşağıda yer almaktadır:

(1) Sağlık; yalnızca bir hastalık veya güçsüzlük halinin olmaması durumu değil; fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden tam iyi olma halidir.

(2) Irk, din, siyasi görüş, ekonomik veya sosyal durum ayrımı yapılmaksızın, ulaşılabilecek en yüksek sağlık standardı her insanın temel haklarından biridir.

(3) Bütün insanların sağlığı; barış ve güvenliğin sağlanmasında esas olup bireylerin ve devletlerin tam işbirliğine bağlıdır.

(4) Sağlığın geliştirilmesi ve korunmasında her bir devletin başarısı herkes için değerlidir.

(5) Sağlığın geliştirilmesi ve hastalıkların, özellikle de bulaşıcı hastalıkların kontrolünde farklı ülkelerdeki eşit olmayan ilerleme, ortak bir tehlikedir.

(6) Çocuğun sağlıklı gelişimi temel öneme sahiptir; değişen bir ortamda uyumlu ve dengeli bir şekilde yaşama kabiliyeti bu gelişim için çok önemlidir.

(7) Tıbbi, psikolojik ve ilişkili diğer bilgilerin sağladığı faydaların bütün insanlara yayılması, sağlığın tam olarak sağlanması için esastır.

(8) İnsanların sağlığının iyileştirilmesinde bilgilendirme ve halkın aktif işbirliği büyük öneme sahiptir.

(9) Hükümetler, yeterli sağlık ve toplumsal tedbirleri almak suretiyle halklarının sağlığı konusunda sorumludur.

Yukarıdaki ilkeler sağlığı tek tek ülkelerin çözümleyeceği bir alan olmaktan çıkarıp, küresel seviyede ortak bir alan olarak tanımlamakta, sağlığın temel insan hakkı olduğunun altını bir kez daha çizerek dünya üzerinde sağlığın geliştirilmesi için işbirliği hususunu öne çıkarmaktadır. 1978 yılında Alma Ata'da gerçekleştirilen Uluslararası Temel Sağlık Konferansı'nda kabul edilen Alma Ata Bildirgesi'yle de bütün hükümetlerin, sağlık ve kalkınma alanında çalışanların ve dünyadaki her topluluğun bütün insanların sağlığını korumak ve geliştirmek üzere acilen harekete geçmesi gerektiğinin altı çizilmiş; sağlık hedefine ulaşmak için sağlık sektörünün yanı sıra diğer birçok sosyal ve ekonomik sektörün eyleme geçmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Dünya genelinde yeni bir sağlık hareketi yönünde artan beklentilere bir cevap olarak 1986 yılında Ottawa'da gerçekleştirilen Sağlığın Geliştirilmesi Uluslararası Konferansı'nda kabul edilen ve Alma Ata Bildirgesi, DSÖ' nün Herkes İçin Sağlık Hedefleri ve DSÖ Meclisinin sağlıkta sektörler arası eylem tartışması üzerine inşa edilen Ottawa Şartı ile, 2000 yılı ve sonrasında "Herkes İçin Sağlık" hedefine ulaşmaya yönelik olarak (1) Sağlıklı bir kamu politikası oluşturmak, (2) Destekleyici ortamlar yaratmak, (3) Topluluk eylemlerini güçlendirmek, (4) Kişisel becerileri geliştirmek, (5) Sağlık hizmetlerini yeniden yönlendirmek ve (6) Geleceğe taşımak olmak üzere 6 başlıkta eylem çerçevesi tanımlanmıştır. Ottawa Şartı'nın ayırıcı özelliği, sağlığa sosyo-ekolojik bir yaklaşım getirmesi; "Sağlık insanlar tarafından öğrendikleri, işe gittikleri, oyun oynadıkları ve sevdikleri ortamlarda, yani gündelik yaşamlarını geçirdikleri ortamlar dahilinde yaratılır ve yaşatılır." söylemiyle sağlık kavramını sağlıklı kentsel ortamlar şeklinde geniş bir çerçeveye taşıması ve Sağlıklı Kentler Projesi'nin ve DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı'nın temellerini oluşturmasıdır.

Sağlığın sosyal belirleyicilerini ele almak üzere hakkaniyet, katılımcı yönetim ve dayanışma, sektörler arası işbirliği ve eylemi güçlü bir şekilde vurgulayan sağlıklı kentler yaklaşımı; sağlığı kentlerin politik ve sosyal gündemine yerleştirmeyi ve halk sağlığı için yerel düzeyde güçlü bir hareket inşa etmeyi hedeflemektedir. Sağlıklı kentler yaklaşımının başarılı bir şekilde uygulanması, sağlık ve yaşam koşullarını bütün yönleriyle ele alarak inovatif bir şekilde harekete geçmeyi ve de Avrupa ve ötesinde kentler arasında kapsamlı bir ağ oluşturmayı gerektirmektedir. Bu da ancak açık bir politik taahhüt, liderlik, kurumsal değişim ve sektörler arası ortak-

lıklarla mümkün olabilir. Sağlıklı kentler yaklaşımı sağlığın sosyal belirleyicilerini ve kamu kesimi, özel sektör, gönüllü kuruluşlar ve topluluk kuruluşları arasında işbirliğine olan ihtiyacı kabul etmekte; sonuçlar kadar sürecin kendisine de önem atfetmektedir. "Sağlıklı kentler" kavramı DSÖ Avrupa Herkes İçin Sağlık Stratejisi ve Sağlık21 hedeflerinden esinlenerek ortaya çıkmış ve desteklenmiş olup, Avrupa Sağlık 2020 politika çerçevesi ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile tam olarak örtüşmektedir.

Sağlıklı kent; insanların yaşamlarının tüm işlevlerini yerine getirmelerini, potansiyellerini en yüksek seviyeye çıkarmalarını ve bunların birbirlerini karşılıklı olarak beslemelerini ve desteklemelerini sağlamak üzere, fiziki ve sosyal ortamları iyileştiren ve topluluk kaynaklarını sürekli olarak genişleten kenttir. Sağlıklı kent; sağlığı destekleyici çevre yaratmayı, iyi bir yaşam kalitesine ulaşmayı, temel temizlik ve hijyen ihtiyacını sağlamayı ve sağlık hizmetlerine erişimi sağlamayı hedefler. Sağlıklı kent olmak mevcut sağlık altyapısından ziyade, kentin ortamını iyileştirme taahhüdüne ve politik, ekonomik ve sosyal alanlarda gerekli bağlantıları oluşturma istekliliğine bağlıdır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı, sağlık ve sağlıklı kent gündeminin yerel gündemlerin temel bir parçası olması için, 30 yılı aşkın bir süredir hem ulusal ölçekte hem de kent ölçeğinde aşağıdaki stratejik amaçlar doğrultusunda çeşitli çalışmalar yürütmekte ve sağlıklı kent kavramının yaygınlaşmasında öncü bir rol üstlenmektedir:

- Sağlığın belirleyicilerine, yoksulluk içinde yaşayan insanlara ve hassas grupların ihtiyaçlarına vurgu yaparak yerel düzeyde ve DSÖ Avrupa bölgesinde sağlık ve sürdürülebilir kalkınma politikaları ve eylemlerini teşvik etmek
- Ulusal-yerel işbirliği vurgusuyla sağlığı geliştirme, halk sağlığı ve kentsel yenileme politikaları bağlamında sağlıklı kentlerin ulusal konumunu güçlendirmek
- Bölgedeki tüm kentlerde sağlığı geliştirmek için kullanılabilecek politika, uygulama uzmanlığı, göstergeler, bilgi ve yöntemler oluşturmak
- Avrupa kentleri ve ağları ile Sağlıklı Kentler Hareketi'ne katılan kentler ve ağlar arasında dayanışma, işbirliği ve çalışma bağlantılarını güçlendirmek
- Yerel ağlar ve kentsel konularla ilgili diğer kurumlarla ortaklıklar yoluyla, Avrupa düzeyinde ve küresel düzeyde sağlığın savunuculuğu konusunda aktif rol almak
- DSÖ Avrupa Ağı'nın Avrupa Bölgesi'ndeki tüm üye devletlere erişilebilirliğini arttırmak

DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı kent ölçeğinde sağlıklı kentler hareketinin yaygınlaşmasına liderlik etmek üzere ulusal ağ yapılanmalarını teşvik etmekte ve bu ağların kurumsallaşmasına destek olmaktadır. Ülkemizde Sağlıklı Kentler Hareketi'nin güçlenmesi, sağlıklı kent alanında bilgi ve deneyimlerin paylaşılması ve işbirliklerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği 2004 yılında kurulmuş ve Kadıköy Belediyesi; Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yalova, Van, Afyon, Tepebaşı, Çankaya, Ürgüp, Ordu ve Kırıkkale Belediyeleri ile birlikte Birliğin kurucu üyeleri arasında yer almıştır.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı'na beşer yıllık fazlar halinde üye olunmakta, her faz döneminde öncelikler belirlenmekte ve ağı üye olmak için belirli şartların sağlanması gerekmektedir. Kadıköy Belediyesi DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı'na 2005 yılında IV. Faz döneminden itibaren üye olmuş ve en son VI. Faz dönemi-ni (2014-2018) başarıyla tamamlayarak sertifikasını almıştır. Kadıköy Belediyesi olarak, DSÖ perspektifinden hareketle sağlık konusuna hastalık temelli bir bakış açısından ziyade geniş bir pencereden bakarak ve kenti; sağlığı etkileyen bütün yönleriyle ele alarak kentin daha yaşanabilir ve daha sağlıklı bir kent olması amacıyla Sağlıklı Kentler Hareketi'nin uluslararası ölçekte parçası ve savunucusu olmak üzere, DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı'na üyeliğimizin devam etmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda, aşağıdaki şartların tamamlanmasını müteakip 2019-2024 dönemini kapsayan VII. Faz dönemine üyelik başvurusu gerçekleştirilecektir.

1. Yerel desteğin sürdürülmesi
2. Koordinatör ve yönlendirme kurulu

3. Şehir sağlık profili
4. VII. Faz analizi
5. Şehir beyanı
6. Sağlık için entegre planlama
7. Sağlığı teşvik eden adil ve sürdürülebilir yerel kalkınma
8. Ortaklıklar
9. Kapasite geliştirme
10. Ağ toplantılarına ve ilgili DSÖ toplantılarına katılmak
11. Belediye başkanları toplantılarına katılım
12. Ağ çalışmalarına katılım
13. İzleme ve değerlendirme mekanizmaları

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, Sağlık 2020, DSÖ’ nün 2019-2023 Dönemi Çalışma Programı, Belediye Başkanları Kopenhag Mutabakatı, Belfast Sağlıklı Kentler Şartı temel alınarak şekillenen VII. Faz Çerçevesi’nin kapsayıcı hedefleri ve ana temaları aşağıda yer almaktadır.

Kapsayıcı hedefler:

- Herkes için sağlık ve esenliği geliştirmek ve sağlık eşitsizliklerini azaltmak
- Örnek oluşturarak liderlik etmek
- DSÖ stratejik önceliklerini uygulamak

Ana Temalar:

Tema 1 – İNSAN: Kentleri oluşturan insanlara yatırım yapmak

Tema 2 – MEKAN: Sağlık ve esenliği geliştiren kentsel mekanlar tasarlamak

Tema 3 – KATILIM: Sağlık ve esenlik için daha fazla katılım ve ortaklıklar

Tema 4 – REFAH: İyileştirilmiş topluluk refahı ve ortak mal ve hizmetlere erişim

Tema 5 – BARIŞ: Kapsayıcı toplumlar ile barış ve güvenliği geliştirmek

Tema 6 – YERKÜRE: Yerküreyi bozulmaya karşı korumak ve sürdürülebilir tüketim ve üretim dahil olmak üzere örnek oluşturarak liderlik etmek

Tablo 1.VII. Faz Yüksek Öncelikli Alanlar

İnsan	İlk yıllarda sağlık Sağlıklı yaşlı insanlar Daha az zarar görülebilirlik Ruh sağlığı ve esenlik Yenilenen halk sağlığı kapasitesi Sağlıklı beslenme ve kilo Alkolün zararlı kullanımının azaltılması Tütün kontrolü İnsan sermayesi Toplumsal güven ve sosyal sermaye
--------------	--

Mekan	Sağlıklı mekanlar ve ortamlar Sağlık için bütünleşik planlama Sağlıklı ulaşım Yeşil alanlar Enerji ve sağlık
Katılım	Sağlıklı yaşlı insanlar Daha az zarar görülebilirlik Daha fazla fiziksel aktivite Dönüştürülmüş hizmet sunumu Sağlık okuryazarlığı Kültür ve sağlık
Refah	Toplumsal dayanıklılık Sağlıklı yaşlı insanlar Ruh sağlığı ve esenlik Sağlıklı barınma ve kentsel yenileme Sağlık için bütünleşik planlama Sağlık ve refah göstergeleri Dönüştürülmüş ekonomik modeller Etiğe yatırım Evrensel sosyal koruma Sağlığın ticari belirleyicileri
Barış	Sağlıklı kentsel planlama ve tasarım Barış için bir köprü olarak sağlık Şiddet ve yaralanmaların önlenmesi İnsanların güvenliği Sağlık güvenliği Ruh sağlığı ve esenlik
Yerküre	İklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyon Biyçeşitliliğin korunması Atık, su ve sanitasyon Sağlığı geliştiren ve sürdürülebilir belediye başkanları

DSÖ Avrupa Sağlıklı Kentler Ağı VII. Faz döneminde 6 ana tema kapsamındaki öncelikli alanlarda proje ve faaliyetler geliştirmek ve bunları sürdürülebilir kılmak, Kadıköy’ün sağlıklı kent olması yönünde sağlık alanının yanı sıra kent ve çevre konularında da insanı önceleyen, yenilikçi ve kapsayıcı projeler üretmek hedefiyle yola çıkan Kadıköy Belediyesi, “Şehir Sağlık Profili” çalışmasını tamamlayarak yukarıda sıralanan ağa üyelik şartlarından birini daha yerine getirmiş bulunmaktadır.

Şehir Sağlık Profili, Kadıköy’de yaşayanların sağlığının ve bunları etkileyen faktörlerin niteliksel ve niceliksel bir açıklaması olup; demografik yapı, sağlık, eğitim, sosyo-ekonomik yapı, sosyal hizmetler, kültür ve sanat, çevre, spor ve ulaşım başlıklarında Kadıköy’e ait 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait 3 yıllık verileri kapsayan bir çalışmadır. Çalışma için çok sayıda merkezi ve yerel kamu kurum ve kuruluşları, sanayi odası, ticaret odası, belediye iştiraklerinin yanı sıra Belediye içinde ilgili birimler ile yazışmalar yapılmış ve ihtiyaç duyulan veriler temin edilmiştir. Kadıköy’ün güçlü yönleri ile geliştirilmesi gereken yönlerini verilerle ortaya koyan Şehir Sağlık Profili çalışması, sağlıklı kent politikalarının yol haritası olması planlanan Sağlık Gelişim Planı için de bir değerlendirme zemini oluşturmaktadır.

KADIKÖY

Kadıköy'ün tarihi çok eski yıllara dayanmaktadır. Kuruluş tarihi olarak M.Ö. 675 yılı kabul edilir. M.Ö. 1000 yılları civarında Fenikeliler tarafından Fikirtepe'de çeşitli kaynaklarda Harhadon adıyla anılan bir ticaret kolonisi oluşturulduğu bilinmektedir. Fikirtepe'deki ilk yerleşmenin karşısında Moda Burnu ile Yoğurtçu arasında Halkedon (Bakır Ülkisi) adıyla ikinci bir yerleşme daha oluşur. Halkedon (Kalkedon) bu dönemde Apollon Tapınağı ile ün salar. Haydarpaşa Çayırı ise Halkedonlular tarafından at yarışları için kullanılır. M.Ö. 658'de Sarayburnu'na yerleşerek Bizans şehrinin nüvesini atan Bizans, yörenin güzelliğine hayran kalır ve bu güzel yer dururken karşı tarafta (Kadıköy'de) yerleşen insanları körlükle vasıflandırarak, Kadıköy'ü "Körler Diyarı" olarak adlandırır. Bu sebeple çeşitli kaynaklarda bu adla da anılmıştır. İstanbul'un fethi sonrası Fatih Sultan Mehmet Halkedon'u, meşhur Nasrettin Hoca'nın kızının torunu olan ilk İstanbul Kadısı Celalzade Hızır Bey'e verir. Buna izafeten yerleşme adının da Kadıköy olarak değiştiği söylenir. 18. yüzyıl, özellikle Lale Devri boyunca Kadıköy çevresinin mesire yeri olarak öneminin attığı bir dönem olur. Haydarpaşa, Yoğurtçu, Moda ve Kuşdili Çayırı ile Uzun Çayır halkın rağbet ettiği gezinti alanlarıdır. 18. yüzyılda o zamana kadar Türklerin ve Rumların yaşadığı Kadıköy'e Ermenilerin de yerleşmeye başladığı görülür. Kadıköy ve çevresi 19. yüzyılın ikinci yarısında kararlı bir gelişme göstermeye başlar. Selimiye Kışlası ve Haydarpaşa Askeri Hastanesi gibi önemli yapıların inşasıyla asıl gelişmeler başlar. Bu gelişmeleri takip eden diğer iki önemli olgu da şunlardır: Şehir içi vapur işletmeciliği ve Haydarpaşa-İzmit demiryolunun açılmasıdır. 19. yüzyılın sonlarına doğru Moda çevresinde gayrimüslim ve Levantenlerin yerleşmeye başladıkları gözlenirken, Göztepe, Erenköy, Bostancı çevresinde de II. Abdülhamit döneminin (1876-1909) önde gelen devlet görevlilerinin geniş araziler içinde köşkler yaptırdıkları görülür. Fenerbahçe'ye doğru da varlıklı Levanten ve gayrimüslimler geniş araziler satın alarak sayfiye amaçlı köşkler inşa ettirirler. 1892'de Hasanpaşa Gazhanesi'nin yapılmasıyla havagazına, 1894'te şehir suyuna kavuşan Kadıköy'e 1928'de elektrik gelir. Kadıköy'de kurulan Onuncu Belediye Dairesi'nin ilk başkanı Osman Hamdi Bey olur.

İstanbul'da 1860'lardaki ilk imar operasyonlarından herhangi bir pay elde edemeyen Kadıköy, 1912-1914 arasında Cemil Topuzlu'nun şehreminliği sırasındaki ikinci imar operasyonları döneminde bazı önemli imar operasyonlarına sahne olur. Bazı yol yapımı ve altyapı uygulamalarının yanı sıra Şehremini Cemil Paşa'nın şehir ve semt parkları oluşturma projesi kapsamında Kadıköy'de Kuşdili Deresi'nin kıyısında Yoğurtçu Parkı yapılır. Ayrıca İskele Meydanı'nda bulunan ve halen kullanılan belediye binası da bu dönemde inşa edilir.

Cumhuriyet arifesinde Kadıköy'ün İstanbul'un en gelişmiş semtlerinden biri olduğu söylenebilir. Kadıköy Cumhuriyet'e kadar az çok devam eden oldukça renkli bir nüfus yapısına sahip olmuştur. Kadıköy, 1869 yılında o zamanlar daha büyük ve önemli bir merkez olan Üsküdar Sancağı'na bağlanmıştır. Uzun süre Üsküdar'a bağlı olan Kadıköy, 23 Mart 1930'da ilçe olur. Bu tarihte Kadıköy'ün Kızıltoprak ve Erenköy olmak üzere iki bucağı vardır. 1938-1949 arasında Vali ve Belediye Başkanı Dr. Lütfi Kırdar'ın giriştiği ve İstanbul'daki üçüncü imar operasyonlarını oluşturan dönemde, Kadıköy'de de projeler gerçekleştirilir. Kadıköy-Üsküdar yolunun Haydarpaşa'da demiryoluna rastlayan kesiminde bir köprü yapılması, Bağdat Caddesi'nin Kartal'a kadar asfaltlanması, Kadıköy Halkevi'nin inşası bu dönemin Kadıköy'deki en önemli imar operasyonları olur. Kozyatağı'nda bir su deposu inşa edilir. Hasanpaşa'da yer alan Kadıköy Gazhanesi'ni işletmekte olan Havagazı Şirketi, 1945'te İETT bünyesine katılırken toplu ulaşım alanında tramvayları desteklemek amacıyla 1947'den itibaren otobüs işletmesine de başlanır. Yapımı 1953'te başlayan Haydarpaşa Limanı ilave rıhtım ve depo inşaatları ile 1954'te başlayıp 1957-1958'de biten Haydarpaşa-Pendik çift şeritli yolu (eski E-5, yeni D-100), bu

dönemde Kadıköy'de gerçekleşen iki büyük ve önemli projedir. Özellikle Bağdat Caddesi yerine yerleşmenin kuzeyinde inşa edilen yeni Ankara Yolu ile şehirler arası trafik yerleşme içinden çıkarken yeni yol güzergahıyla da bir anlamda yeni bir psikolojik sınır tanımlanmıştır. Bununla birlikte 1950'li yıllar Kadıköy çevresinde az yoğun, müstakil ve yer yer bahçeli yapılaşma türünün halen devam ettiği bir dönemdir. Kadıköy'ün özgün karakterini oluşturan bu mekansal yapının dönüşümü ağırlıklı olarak 1960'larda gerçekleşir. 1960'lar sonrasında Kadıköy'de ticaret ve hizmet sektörlerinin yoğunlaşma göstermesiyle, bu tarihlerden itibaren Kadıköy, Sirkeci-Eminönü Karaköy-Beyoğlu gibi birinci kademe merkezlerin ardından ikinci kademedeki metropoliten alt merkeze dönüşmüş ve eski semt merkezi özelliklerini yitirmiştir.

1980'li yıllarda çeşitli düzenlemeler yapılır. Bu dönemde gerçekleştirilen çeşitli projeler arasında, Haydarpaşa Koyu'nun doldurularak meydanın genişletilmesi, Dalyan-Bostancı arasında denizin doldurularak kıyı düzenlemesi yapılması ve sahil yolu açılması (1984-1987), Kalamış Koyu ve Fenerbahçe'de yat limanı inşası (1985-1988), yapımı 1993'te tamamlanan İskele-Mühürdar arasında deniz doldurularak meydanın büyütülmesi ve yeşil alanlar kazanılması sayılabilir. Bu dolgu çalışmalarıyla denizden 900.000 metre kareden fazla alan kazanılır ve 5 km' den uzun bir sahil yolu elde edilir. Kadıköy Meydanı da bu dönemde bazı önemli değişiklikler geçirir. Eski hal binası konservatuara tahsis edilir ve iskele ile hal arasında kalan alan trafiğe kapatılarak yaya kullanımına açılır. Haydarpaşa yönünde, dolgu alanda yeni durak yerleri oluşturulur. Çarşı içinde de bazı sokaklarda yaya alanı uygulaması başlatılır. İskele yanındaki park yeniden düzenlenir.

1990'lı yıllarda II. Çevre Yolu'nun tamamlanarak Kozyatağı bağlantılarının hizmete girmesi, Kozyatağı çevresi ve Söğütlüçeşme'de ofis kullanımlarının oluşturduğu alt merkezlerin belirmesi, Bostancı'dan öteye sahil yolu dolgusu ve sahil yolunun devam ettirilmesi, Moda Burnu'nda yeni bir dolgu alanı oluşturulması ve Bahariye yaya yolu düzenlemesi (1993) bu dönemde Kadıköy fizyolojisini etkileyen ya da etkileyebilecek önemli kentsel projeler ve dinamikler olarak ortaya çıkmıştır. Kadıköy günümüzde, nüfus büyüklüğü, ekonomik faaliyet ve imar açısından İstanbul'un en önemli ilçelerinden birisidir. 1990'lı yıllardan itibaren ilçenin E-5 Karayolu'nun kuzeyindeki alanlarında Emlak Bankası'nın iştirakiyle ortaya çıkan Ataşehir blokları zamanla genişleyerek çevresindeki yapılaşmayı da kapsayan bir bölgenin adı olmuştur. 2008'de E-5 Karayolu'nun kuzeyindeki 7 mahalle, Ataşehir adını alarak Kadıköy'den ayrılmıştır. Kadıköy günümüzde nüfus yoğunluğu, ekonomik faaliyet, imar, yaşam kalitesi ve kültürel çeşitlilik açısından İstanbul'un ve Türkiye'nin en önemli ilçelerinden biridir.

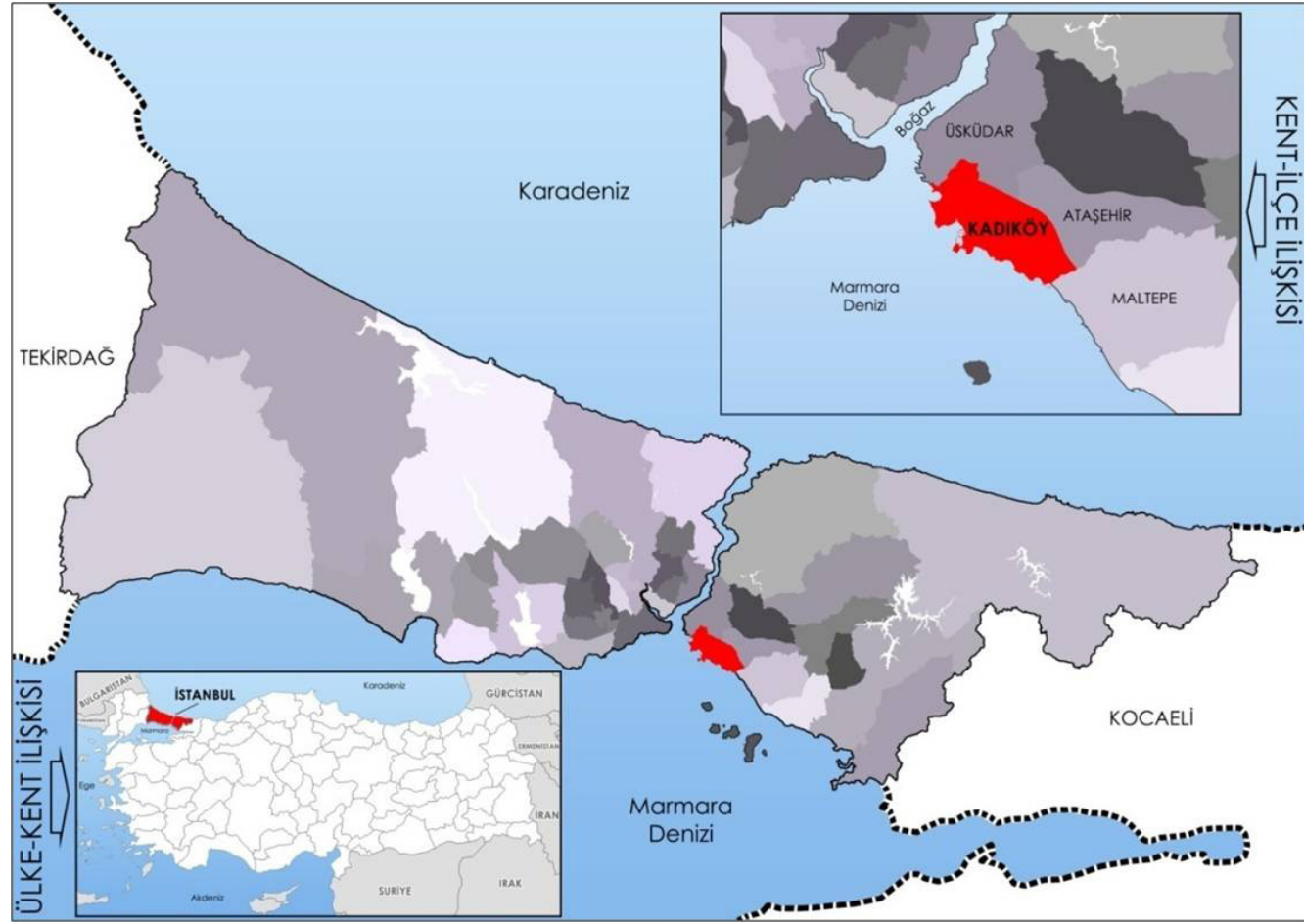
İlçe Koordinatları 41°07' 00" K, 29°54'00" D Rakım: 120 m'dir.

Yüzölçümü 25,20 km²'dir.

Kadıköy İstanbul'un Anadolu yakasındadır. İstanbul ilinin ortalarına, Boğaz'ın Marmara ağzının doğusu-na düşer. Doğusunda Maltepe ilçesi, batısında İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi, kuzeyinde Üsküdar ve Ataşehir ilçeleri, güneyinde Marmara Denizi ile çevrilidir. Kadıköy altı tepe üstüne kurulmuştur. Bu tepeler doğudan batıya doğru Göztepe, Fikirtepe, Acıbadem, Altıyol, Cevizlik (Küçük Moda), Koşuyolu'dur. Fenerbahçe Parkı, Göztepe Parkı, Özgürlük Parkı ile sahil boyunca devam eden yeşil alanlar en önemli aktif yeşil alanlardır. Kuzeybatı - Güneydoğu doğrultusunda Haydarpaşa'dan Bostancı' ya yaklaşık 21 km'lik uzun bir sahil şeridine sahiptir.

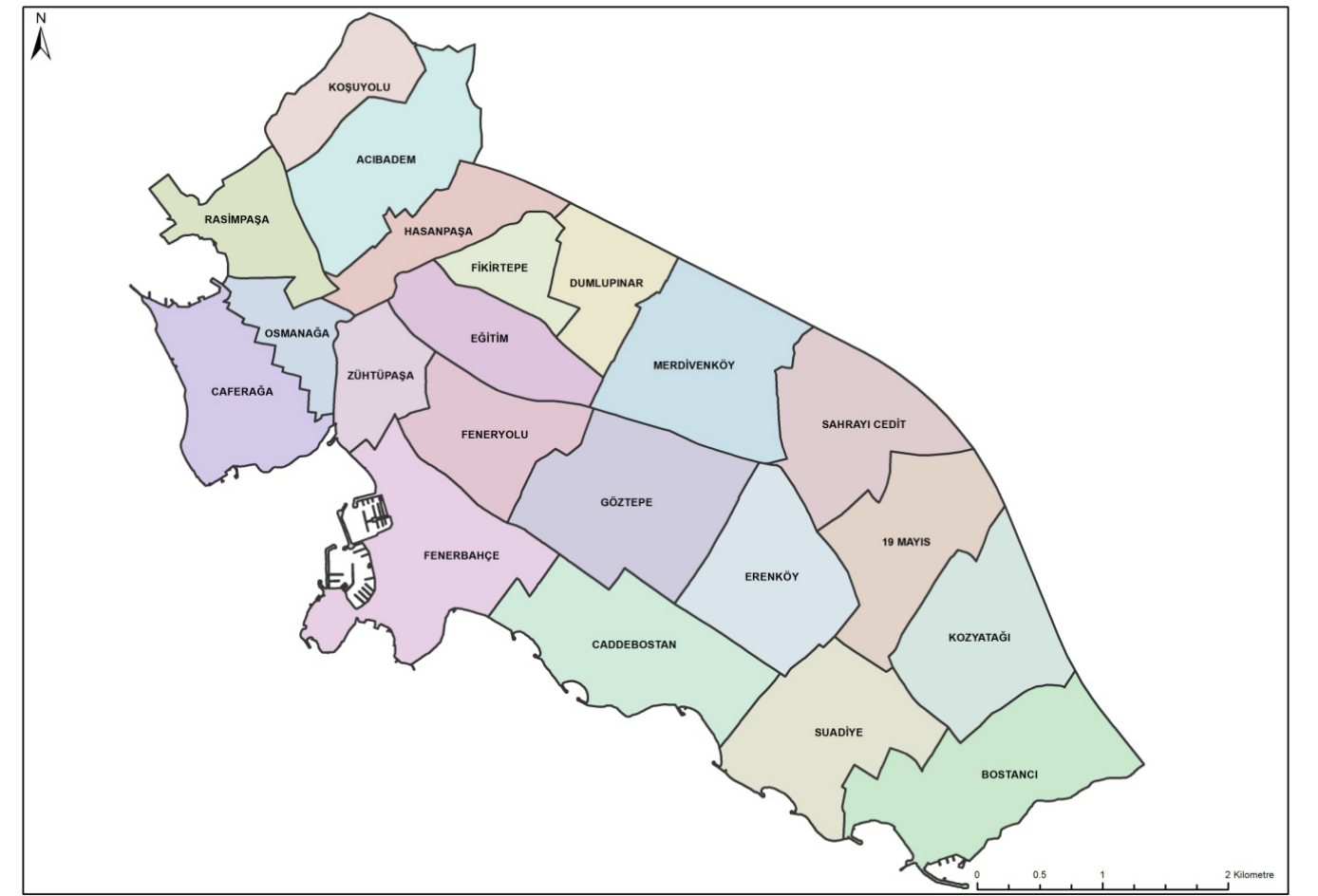
Kadıköy İlçesi; Caferağa, Osmanağa, Rasimpaşa, Koşuyolu, Acıbadem, Hasanpaşa, Bostancı, Caddebostan, Dumlupınar, Eğitim, Erenköy, Fenerbahçe, Feneryolu, Fikirtepe, Göztepe, Kozyatağı, Merdivenköy, Sahrayıcedit, Suadiye, Zühtüpaşa, Ondokuzmayıs olmak üzere 21 mahalleden oluşmaktadır.

Şekil 1. Kadıköy'ün İstanbul İçindeki Konumu

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

Şekil 2. Kadıköy İlçesi Mahalle Haritası

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

DEMOGRAFİK YAPI

1 DEMOGRAFİK YAPI

Bu bölümde Kadıköy geneline ilişkin nüfus yoğunluğu, yaş ve cinsiyete göre nüfus dağılımı, göç, evlilik ve boşanma, ölümler ve intihar vakaları ile ilgili demografik verilere yer verilmiştir.

1.1 Nüfus ve Nüfus Yoğunluğu

Türkiye İstatistik Kurumu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre Kadıköy ilçesi nüfusu 2017 yılında 451.453 kişi olarak belirlenmiştir. Son üç yıl içinde İstanbul il nüfusu düzenli olarak artarken Kadıköy ilçe nüfusunda hep azalma gözlenmektedir. 2017 yılı itibarıyla Kadıköy ilçesi nüfusu İstanbul nüfusunun %3'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 2.VII. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine Göre Nüfus Dağılımı

Yıl	Kadıköy	İstanbul	Oran (%)
2015	465.954	14.657.434	3,18
2016	452.302	14.804.116	3,06
2017	451.453	15.029.231	3,00

*Kaynak: TÜİK

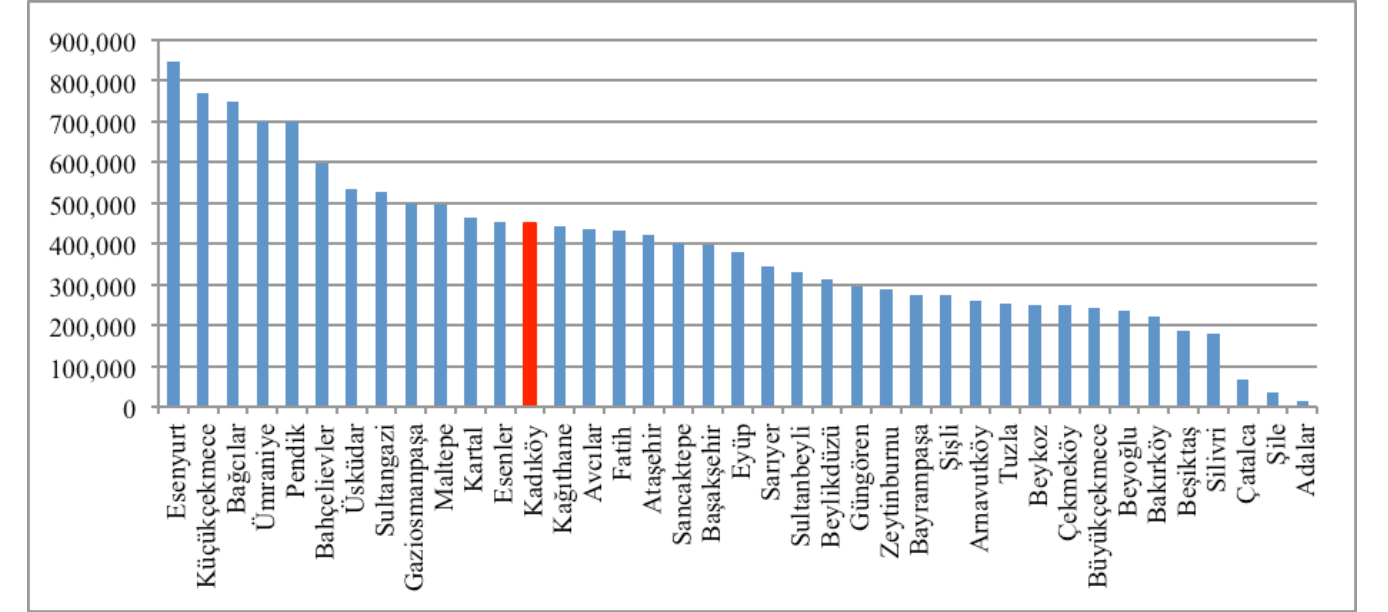
2017 yılına ait nüfus verileri doğrultusunda, nüfus yoğunluğu 17.993 kişi/km² olarak hesaplanmış ve son üç yıl içinde Kadıköy ilçesinin nüfus yoğunluğunun azaldığı gözlemlenmiştir. İlçe nüfusu ve nüfus yoğunluğu itibarıyla Kadıköy ilçesi, İstanbul'un 39 ilçesi arasında 13. sırada yer almaktadır. Öte yandan, 2017 yılı Kadıköy ilçesi nüfus yoğunluğu, 2.752 km²/kişi olan İstanbul nüfus yoğunluğunun oldukça üzerindedir. Ancak, 5.461 km² yüzölçümüne sahip İstanbul ile karşılaştırma yaparken, nüfus yoğunluğu hesaplamasında kullanılan bu alana İstanbul'un yerleşilemez kentsel eşiklerinin de dâhil olduğunu dikkate almak gerekmektedir.

Tablo 3. Kadıköy İlçe Nüfusu

Yıl	Nüfus	Nüfus Yoğunluğu (Kişi /Km2)
2015	465.954	18.571
2016	452.302	18.027
2017	451.453	17.993

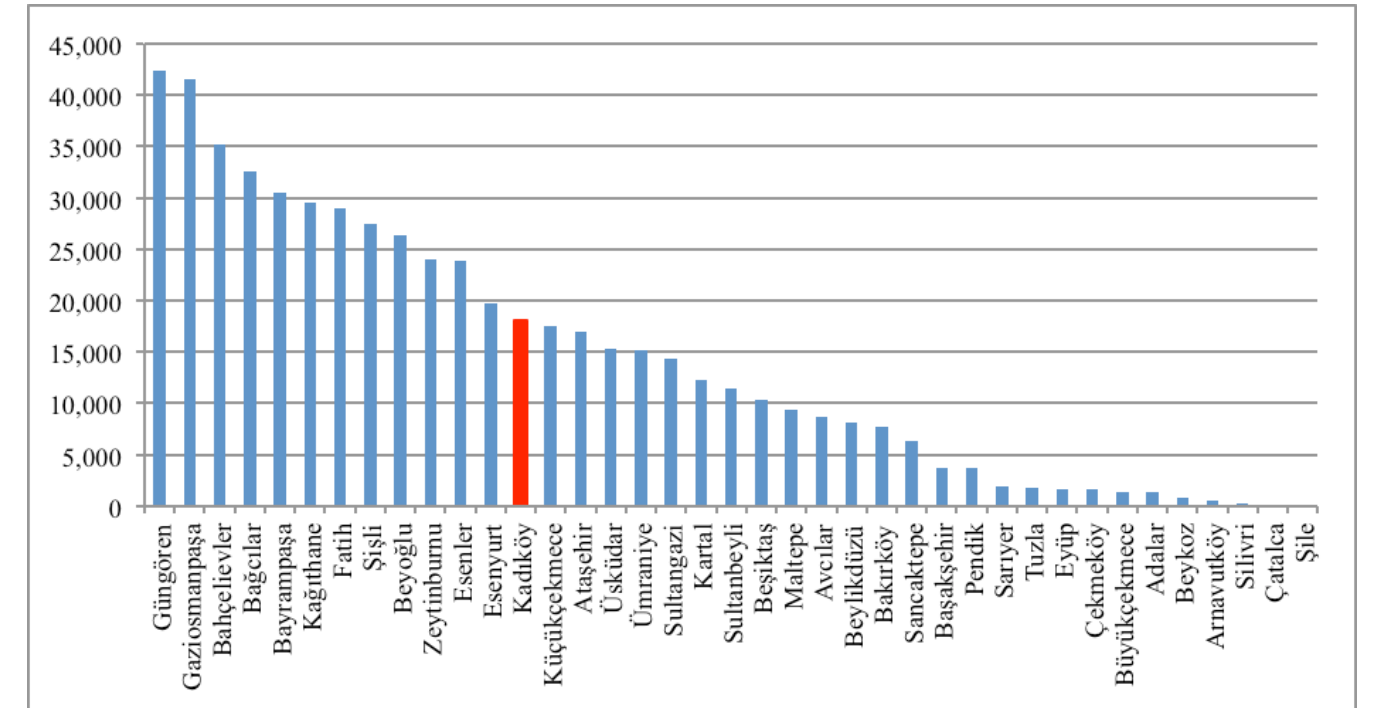
*Kaynak: TÜİK

Şekil 3. İstanbul İlçelerinin Nüfusu, 2017

*Kaynak: TÜİK

Şekil 4. İstanbul İlçelerinin Nüfus Yoğunluğu (kişi/km²), 2017

*Kaynak: TÜİK ve Harita Genel Müdürlüğü

2017 verilerine göre, Kadıköy ilçesi genelinde hane sayısı 170.440 olup, hane başına düşen kişi sayısı 2,54'tür.

Tablo 4. Kadıköy Genelinde Kişi Başına Hane Sayıları

Yıl	Nüfus	Hane Sayısı	Hane Başına Düşen Kişi Sayısı
2015	465.954	172.792	2,57
2016	452.302	168.794	2,56
2017	451.453	170.440	2,54

*Kaynak: TÜİK

2017 yılı verilerine göre, mahalle bazında nüfusun en fazla olduğu mahalle Göztepe Mahallesi'dir. Burada 35.260 kişi yaşamakta ve bu değer ilçe nüfusunun %7,8'ini oluşturmaktadır. Göztepe Mahallesi'ni, nüfusu 33.000 kişinin üzerinde olan Kozyatağı ve Merdivenköy Mahalleleri takip etmektedir. Fikirtepe, Osmanağa, Zühtüpaşa ve Koşuyolu Mahalleleri ise ilçenin 10.000 kişinin altında nüfus barındıran, düşük nüfuslu mahallelerdir.

Tablo 5. Mahallelere Göre Nüfus

Mahalle Adı	2015	2016	2017
GÖZTEPE	35.534	34.576	35.260
KOZYATAĞI	34.973	33.939	34.164
MERDİVENKÖY	35.264	33.557	33.166
BOSTANCI	33.142	31.399	31.450
ERENKÖY	32.134	30.824	31.098
SAHRAYICEDİT	31.872	30.929	30.833
ACIBADEM	30.406	30.443	30.549
19 MAYIS	31.124	30.119	30.310
FENERYOLU	25.158	24.798	24.488
CAFERAĞA	24.659	24.424	23.977
SUADIYE	22.753	21.909	22.484
CADDEBOSTAN	18.494	18.399	18.316

Tablo 5. Mahallelere Göre Nüfus (Devam)

Mahalle Adı	2015	2016	2017
FENERBAHÇE	18.321	17.604	17.657
HASANPAŞA	15.653	15.808	15.577
RASİMPAŞA	14.169	14.198	14.276
EĞİTİM	13.657	13.660	13.438
DUMLUPINAR	13.215	11.328	10.985
FİKİRTEPE	10.809	9.705	9.025
OSMANAĞA	8.266	8.490	8.466
ZÜHTÜPAŞA	8.190	8.166	8.095
KOŞUYOLU	8.161	8.027	7.839
TOPLAM	465.954	452.302	451.453

*Kaynak: TÜİK

Mahallelere göre nüfus yoğunluğuna bakıldığında, 2017 yılında Kadıköy ilçesine ait mahalleler arasında nüfus yoğunluğu en yüksek olan mahalle 32.394 kişi/km2 ile Erenköy Mahallesi, en düşük olan mahalle Eğitim Mahallesi'dir. Hane başına düşen kişi sayısı en yüksek olan mahalle ise 3,26 kişi/hane ile Dumlupınar Mahallesi, en düşük olan mahalle 2,29 kişi/hane ile Caferağa Mahallesi'dir.

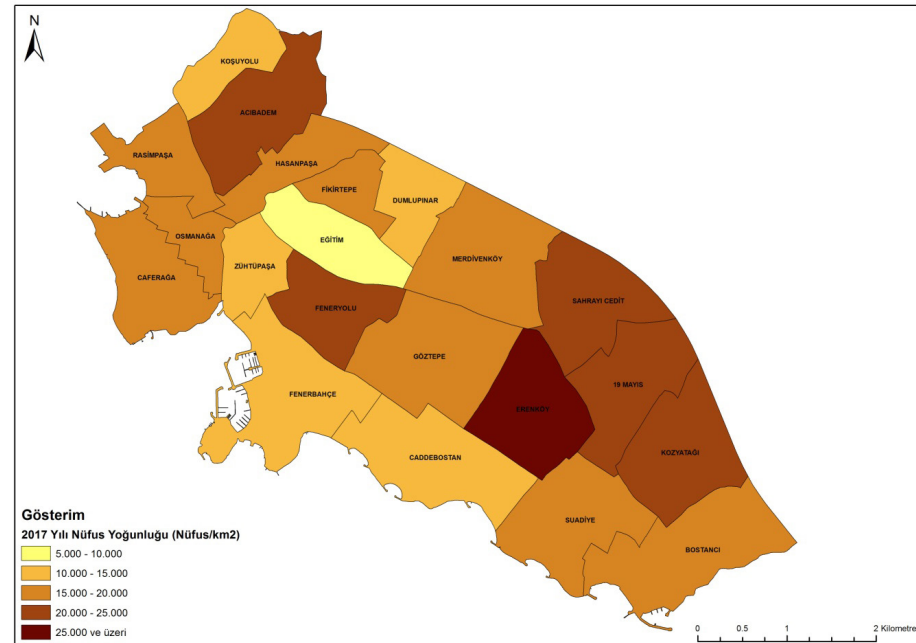
Tablo 6. Mahallere Göre Nüfus Yoğunluğu ve Hane Başına Düşen Kişi Sayısı

S/N	Mahalle	Nüfus Yoğunluğu (kişi /km2)			Hane Başına Düşen Kişi Sayısı		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
1	19 MAYIS	23.227	22.477	22.619	2,78	2,77	2,76
2	ACIBADEM	20.826	20.851	20.924	2,71	2,7	2,68
3	BOSTANCI	18.619	17.640	17.669	2,67	2,66	2,61
4	CADDEBOSTAN	11.141	11.084	11.034	2,53	2,55	2,49
5	CAFERAĞA	19.886	19.697	19.336	2,32	2,3	2,29
6	DUMLUPINAR	16.942	14.523	14.083	3,33	3,24	3,26
7	EĞİTİM	10.116	10.119	9.954	3,08	3,07	2,93
8	ERENKÖY	33.473	32.108	32.394	2,73	2,71	2,66

Tablo 6. Mahallere Göre Nüfus Yoğunluğu ve Hane Başına Düşen Kişi Sayısı (Devam)

S/N	Mahalle	Nüfus Yoğunluğu (kişi /km2)			Hane Başına Düşen Kişi Sayısı		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
9	FENERBAHÇE	10.841	10.417	10.448	2,62	2,59	2,54
10	FENERYOLU	24.909	24.552	24.246	2,53	2,53	2,52
11	FİKİRTEPE	20.394	18.311	17.028	3,2	3,29	3,21
12	GÖZTEPE	19.963	19.425	19.809	2,6	2,58	2,53
13	HASANPAŞA	19.325	19.516	19.231	2,8	2,79	2,75
14	KOŞUYOLU	11.659	11.467	11.199	3	2,96	2,9
15	KOZYATAĞI	24.287	23.569	23.725	2,73	2,73	2,7
16	MERDİVENKÖY	20.990	19.974	19.742	2,87	2,84	2,81
17	OSMANAĞA	15.307	15.722	15.678	2,34	2,35	2,32
18	RASİMPAŞA	17.071	17.106	17.200	2,52	2,48	2,49
19	SAHRAYICEDİT	23.435	22.742	22.671	2,9	2,87	2,89
20	SUADIYE	15.374	14.803	15.192	2,57	2,54	2,52
21	ZÜHTÜPAŞA	12.409	12.373	12.265	2,43	2,42	2,44

*Kaynak: TÜİK

Şekil 5. Mahallelere Göre Nüfus Yoğunluğu, 2017

*Kaynak: TÜİK

1.2 Yaş ve Cinsiyete göre Nüfus Dağılımı

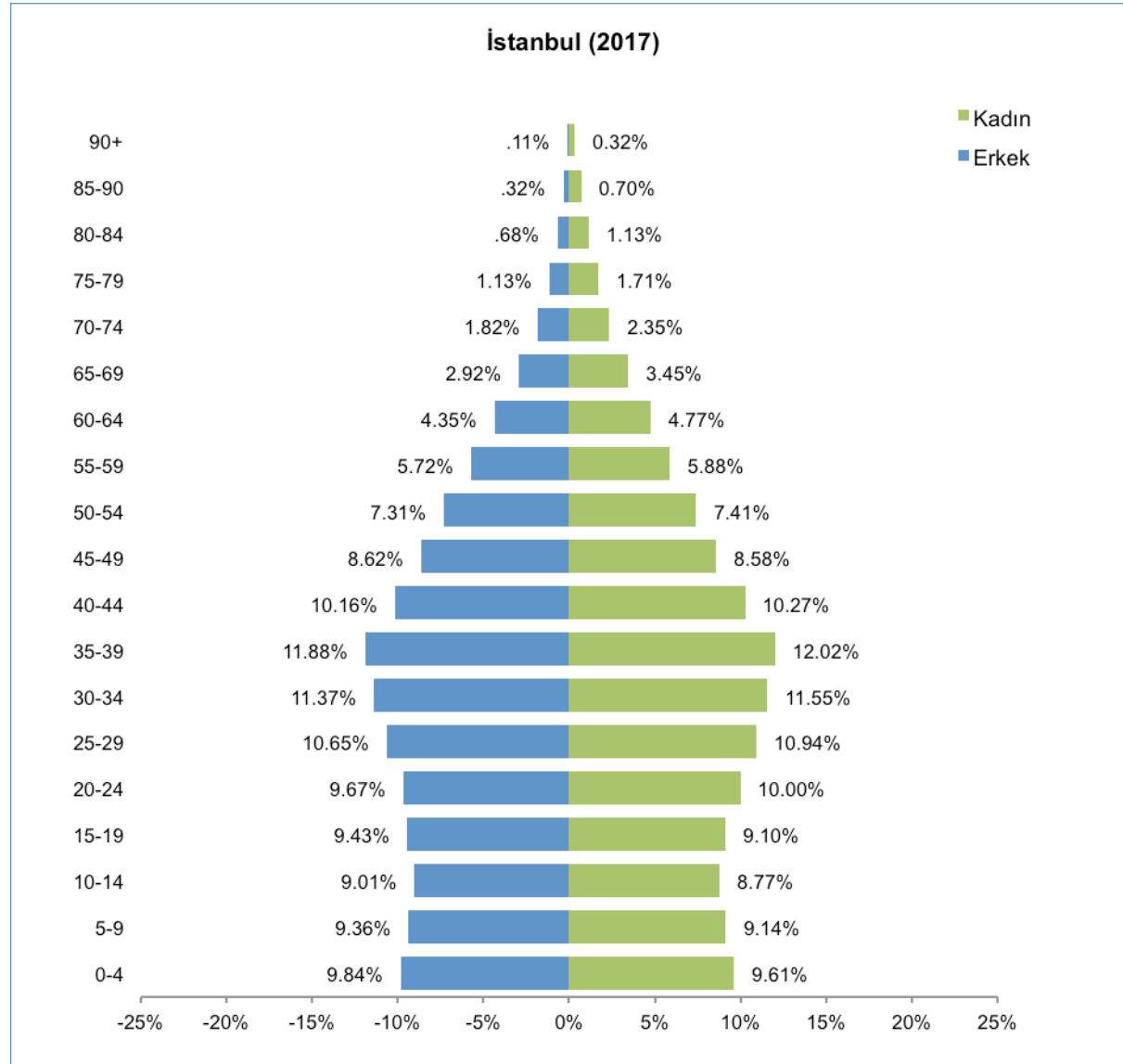
Kadıköy ilçesi nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde toplam nüfusunun (451.453) %12'sinin 0-14 yaş aralığındaki çocuk nüfustan, %69'unun 15-64 yaş aralığındaki genç-orta yaşlı nüfustan ve %19'unun 65 yaş üzeri olan yaşlı nüfustan oluştuğu görülmektedir. 2017 yılı verilerine göre Türkiye nüfusunun %8,5'inin (6.895.385 kişi) ve İstanbul nüfusunun %6,6'sının (986.865 kişi) 65 yaş üzeri nüfustan oluştuğu göz önünde bulundurulduğunda, Kadıköy ilçesinin oldukça yaşlı bir nüfusa sahip olduğu söylenebilir. Kadıköy nüfusunun İstanbul'a kıyasla daha hızlı yaşlanma riski ile karşı karşıya olduğu nüfus piramitlerinden de açıkça görülmektedir.

Tablo 7. Yaş Gruplarına Göre Nüfus

Yaş	2015		2016		2017	
	Nüfus	Yüzde	Nüfus	Yüzde	Nüfus	Yüzde
0-4	18.143	3,9	17.596	3,9	17.342	3,8
5-9	19.156	4,1	18.203	4,0	17.924	4,0
10-14	18.128	3,9	17.561	3,9	18.016	4,0
15-19	21.185	4,5	19.935	4,4	19.162	4,2
20-24	27.484	5,9	25.750	5,7	25.306	5,6
25-29	33.892	7,3	31.681	7,0	30.802	6,8
30-34	39.227	8,4	36.672	8,1	35.714	7,9
35-39	41.038	8,8	40.230	8,9	39.887	8,8
40-44	36.763	7,9	36.055	8,0	36.414	8,1
45-49	33.094	7,1	32.651	7,2	33.543	7,4
50-54	32.725	7,0	31.759	7,0	31.267	6,9
55-59	32.095	6,9	31.073	6,9	30.917	6,8
60-64	29.350	6,3	29.556	6,5	29.631	6,6
65-69	25.796	5,5	25.460	5,6	25.636	5,7
70-74	20.099	4,3	20.674	4,6	21.319	4,7
75-79	15.179	3,3	14.952	3,3	15.645	3,5
80-84	11.835	2,5	11.606	2,6	11.623	2,6
85-89	7.396	1,6	7.216	1,6	7.312	1,6
90+	3.369	0,7	3.672	0,8	3.993	0,9
TOPLAM	465.954	100	452.302	100	451.453	100

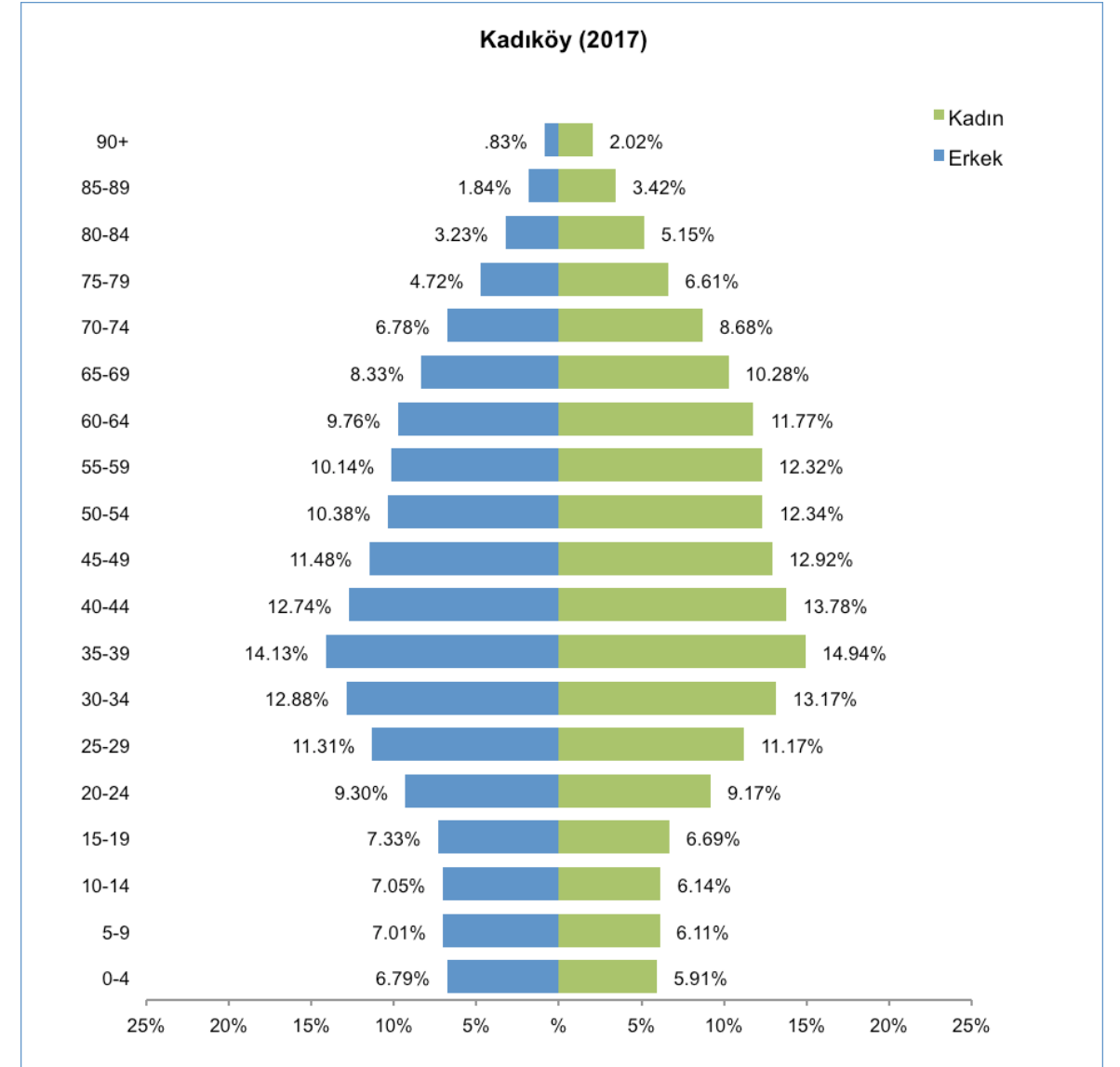
*Kaynak: TÜİK

Şekil 6. İstanbul Nüfus Piramidi

*Kaynak: TÜİK

Şekil 7. Kadıköy Nüfus Piramidi, 2017

*Kaynak: TÜİK

Kadıköy ilçesi 2017 yılı nüfusunun cinsiyete göre dağılımına göre, nüfusun %45,1'i erkek, %54,9'u kadındır.

Tablo 8. Cinsiyete Göre Kadıköy Nüfusu

Yıl	Nüfus		Toplam Nüfusa Göre Oranı	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2015	211.394	254.560	45,4	54,6
2016	204.382	247.920	45,2	54,8
2017	203.576	247.877	45,1	54,9

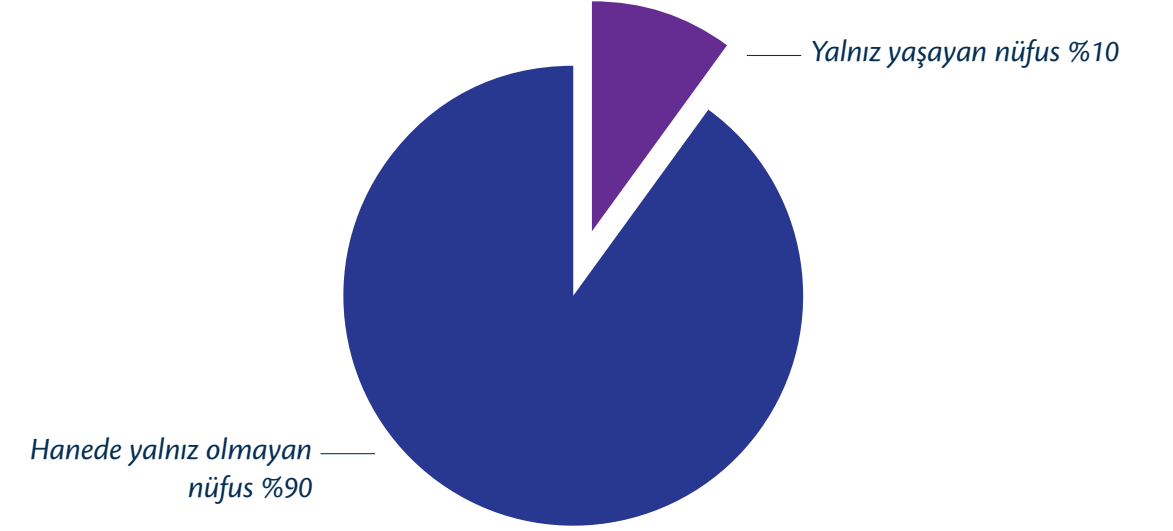
*Kaynak: TÜİK

Tablo 9. Mahalle Bazında Cinsiyete Göre Nüfus

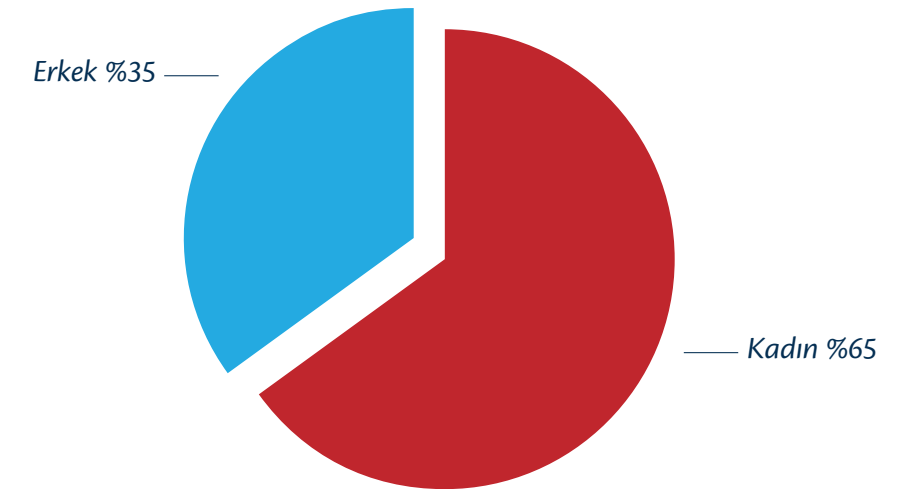
Mahalle Adı	2015		2016		2017	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
19 MAYIS	13.870	17.254	13.337	16.782	13.461	16.849
ACIBADEM	14.068	16.338	14.022	16.421	13.998	16.551
BOSTANCI	14.846	18.296	14.024	17.375	14.047	17.403
CADDEBOSTAN	7.957	10.537	7.892	10.507	7.807	10.509
CAFERAĞA	10.883	13.776	10.840	13.584	10.634	13.343
DUMLUPINAR	6.708	6.507	5.750	5.578	5.518	5.467
EĞİTİM	6.381	7.276	6.397	7.263	6.287	7.151
ERENKÖY	14.134	18.000	13.490	17.334	13.623	17.475
FENERBAHÇE	8.041	10.280	7.721	9.883	7.764	9.893
FENERYOLU	10.926	14.232	10.759	14.039	10.574	13.914
FİKİRTEPE	5.813	4.996	5.184	4.521	4.772	4.253
GÖZTEPE	15.454	20.080	14.964	19.612	15.269	19.991
HASANPAŞA	7.652	8.001	7.730	8.078	7.603	7.974
KOŞUYOLU	3.829	4.332	3.746	4.281	3.678	4.161
KOZYATAĞI	15.692	19.281	15.142	18.797	15.260	18.904
MERDİVENKÖY	16.176	19.088	15.281	18.276	15.059	18.107
OSMANAĞA	3.875	4.391	4.023	4.467	4.043	4.423
RASİMPAŞA	6.976	7.193	6.886	7.312	6.832	7.444
SAHRAYICEDİT	14.702	17.170	14.214	16.715	14.253	16.580
SUADİYE	9.800	12.953	9.389	12.520	9.498	12.986
ZÜHTÜPAŞA	3.611	4.579	3.591	4.575	3.596	4.499
TOPLAM	211.394	254.560	204.382	247.920	203.576	247.877

*Kaynak: TÜİK

Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu kapsamında yapılan çalışmalar, Kadıköy’de nüfusun %10’unun yalnız yaşadığını; yalnız yaşayan nüfusun %65’ini kadınların oluşturduğunu ve bu %10’luk yalnız yaşayan kesimin %45’ini de 65 yaş üzeri yaşlı nüfusun oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Bu veriler, hızla yaşlanmakta olan Kadıköy nüfusu içinde yalnız yaşayan yaşlılar konusunu gündeme getirmektedir.

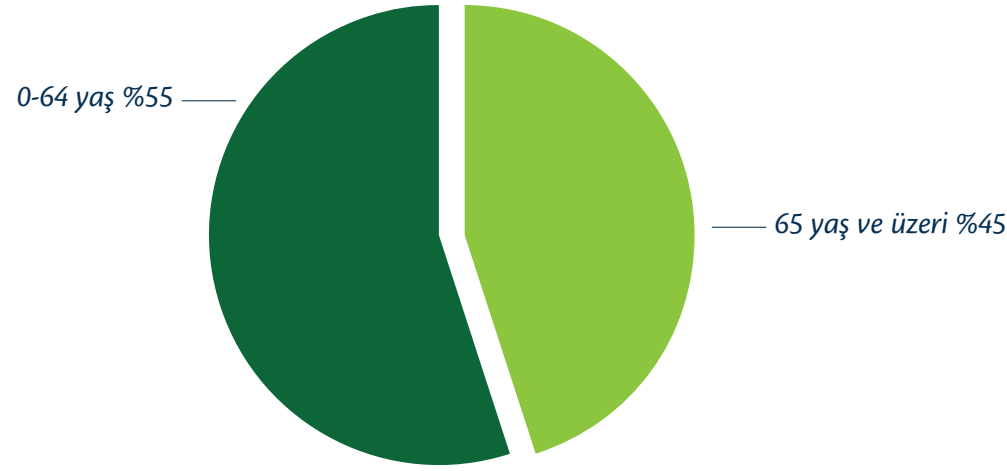
Şekil 8. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Nüfusun Oranı

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

Şekil 9. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

Şekil 10. Kadıköy’de Yalnız Yaşayan Yaşlı Nüfusun Oranı

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

1.3 Göç

Son yıllarda Kadıköy ilçesinin göç hızında inişli çıkışlı bir hareket gözlenmektedir. 2015 yılında binde 4,2 olan göç hızı, 2016 yılında binde -2,97 ve 2017 yılında binde 0,79 olarak belirlenmiştir. 2017 yılında Kadıköy’ün en çok göç aldığı il Ankara olurken, bunu İzmir ve Muğla izlemektedir. En çok göç verdiği iller ise sırasıyla İzmir, Muğla ve Kocaeli’dir. Bunun yanı sıra, Kadıköy’de ikamet edip nüfusa kayıtlı olduğu yer İstanbul olanların oranı %32,6’dır. Nüfusu 15.029.231 olan İstanbul’da ise 2.137.116 kişinin (%14,2) nüfusa kayıtlı olduğu yer İstanbul’dur. Ayrıca, Kadıköy’de yaşayan nüfusun %46,7’sinin (210.674) doğum yerinin İstanbul olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Kadıköy İlçesi Göç Verileri

Yıl	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
2015	13.087	11.132	1.955	4,20
2016	8.914	10.258	-1.344	-2,97
2017	10.350	9.995	355	0,79
TOPLAM	32.351	31.385	966	2,02

*Kaynak: TÜİK

Tablo 11. Kadıköy İlçesinin İllere Göre Aldığı ve Verdiği Göçler

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Aldığı Göçler			
İller	2015	2016	2017
Ankara	806	741	859
İzmir	1.100	614	762
Muğla	1.273	498	628
Kocaeli	556	535	584
Balıkesir	1.496	494	479
Bursa	436	410	455
Antalya	466	334	429
Sakarya	286	236	292
Adana	275	219	267
Ordu	229	131	239
Çanakkale	464	191	210
Tekirdağ	316	251	210
Mersin	258	189	201
Aydın	359	156	200
Çorum	91	82	187
Giresun	146	67	185
Rize	221	119	171
Eskişehir	153	120	166
Yalova	249	167	166
Kastamonu	103	256	164
Hatay	167	157	162
Diyarbakır	161	178	159
Konya	126	105	141
Samsun	148	124	138
Trabzon	192	119	137
Tokat	150	114	134
Gaziantep	87	98	120
Şanlıurfa	86	100	119
Edirne	146	110	109
Manisa	96	93	107
Kayseri	78	73	103

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Verdiği Göçler			
İller	2015	2016	2017
İzmir	964	1.054	1.137
Muğla	1.114	928	1.094
Kocaeli	958	937	699
Ankara	723	647	635
Antalya	610	458	555
Balıkesir	518	508	521
Bursa	486	402	445
Yalova	264	246	283
Sakarya	373	316	269
Çanakkale	276	281	268
Tokat	185	144	262
Tekirdağ	246	250	204
Aydın	237	182	186
Adana	193	157	179
Kastamonu	399	124	136
Mersin	143	137	135
Eskişehir	151	153	127
Samsun	137	131	116
Giresun	62	214	113
Hatay	122	111	112
Rize	165	114	111
Ordu	116	238	110
Edirne	108	88	107
Kütahya	85	71	102
Konya	99	105	95
Trabzon	105	116	87
Düzce	102	92	85
Gaziantep	58	59	82
Manisa	82	75	80
Diyarbakır	99	80	78
Zonguldak	92	85	76

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Aldığı Göçler			
İller	2015	2016	2017
Denizli	74	74	97
Sivas	152	79	96
Zonguldak	145	113	96
Düzce	86	58	86
Kırklareli	83	66	84
Mardin	102	83	81
Erzurum	81	48	76
Kütahya	99	63	75
Van	62	51	75
Bolu	45	46	72
Çankırı	74	61	72
Gümüşhane	83	52	72
Kahramanmaraş	55	45	70
Malatya	91	65	65
Erzincan	81	31	62
Karabük	57	53	57
Batman	41	35	55
Sinop	68	50	49
Elazığ	62	59	46
Ağrı	37	40	44
Bartın	67	52	44
Afyonkarahisar	44	38	41
Artvin	40	26	37
Amasya	37	39	36
Bingöl	66	31	35
Muş	18	14	34
Bayburt	20	9	34
Isparta	34	32	33
Adıyaman	35	32	27
Yozgat	36	24	27
Nevşehir	39	30	26
Niğde	29	29	25
Bilecik	32	36	24

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Verdiği Göçler			
İller	2015	2016	2017
Çorum	101	176	68
Kırklareli	99	99	65
Kayseri	85	75	64
Mardin	48	32	60
Bolu	83	62	59
Sivas	81	50	57
Gümüşhane	76	122	54
Şanlıurfa	97	47	53
Kahramanmaraş	34	34	51
Bartın	67	52	49
Denizli	55	45	48
Van	45	35	48
Karabük	68	69	47
Amasya	57	48	46
Sinop	68	48	44
Malatya	59	41	43
Çankırı	68	57	40
Bilecik	37	43	38
Afyonkarahisar	27	34	36
Erzurum	52	43	36
Isparta	23	26	36
Elazığ	38	44	34
Artvin	35	22	31
Ağrı	28	17	29
Erzincan	32	20	28
Bingöl	32	25	27
Nevşehir	48	19	25
Kars	29	24	24
Şırnak	19	21	21
Niğde	21	26	20
Aksaray	10	23	18
Batman	19	31	18
Yozgat	20	15	17

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Aldığı Göçler			
İller	2015	2016	2017
Uşak	14	14	24
Osmaniye	20	27	23
Kars	46	42	22
Bitlis	13	24	18
Aksaray	24	17	16
Şırnak	35	25	16
Hakkâri	16	18	15
Karaman	17	13	13
Ardahan	9	17	13
Kırşehir	13	8	10
Siirt	16	14	10
Kırıkkale	14	14	10
Burdur	15	7	8
Iğdır	18	11	6
Kilis	7	4	6
Tunceli	15	14	4
TOPLAM	13.087	8.914	10.350

*Kaynak: TÜİK

Kadıköy İlçesinin İllere Göre Verdiği Göçler			
İller	2015	2016	2017
Ardahan	14	21	17
Karaman	8	14	15
Iğdır	13	7	14
Burdur	5	9	13
Muş	15	14	13
Tunceli	11	9	13
Uşak	23	13	13
Osmaniye	6	14	13
Adıyaman	32	25	11
Siirt	10	9	11
Hakkâri	19	11	10
Bitlis	18	12	7
Kırşehir	0	6	7
Kırıkkale	7	14	6
Kilis	10	12	5
Bayburt	8	40	4
TOPLAM	11.132	10.258	9.995

Tablo 12. Kadıköy Nüfusu İçinde İstanbul Nüfusuna Kayıtlı Olanların Sayısı

Yıl	İkamet Edilen Yer: Kadıköy	Nüfusa Kayıtlı Olunan Yer: İstanbul	Oran (%)
2015	465.954	154.617	33,2
2016	452.302	149.239	33,0
2017	451.453	146.961	32,6

*Kaynak: TÜİK

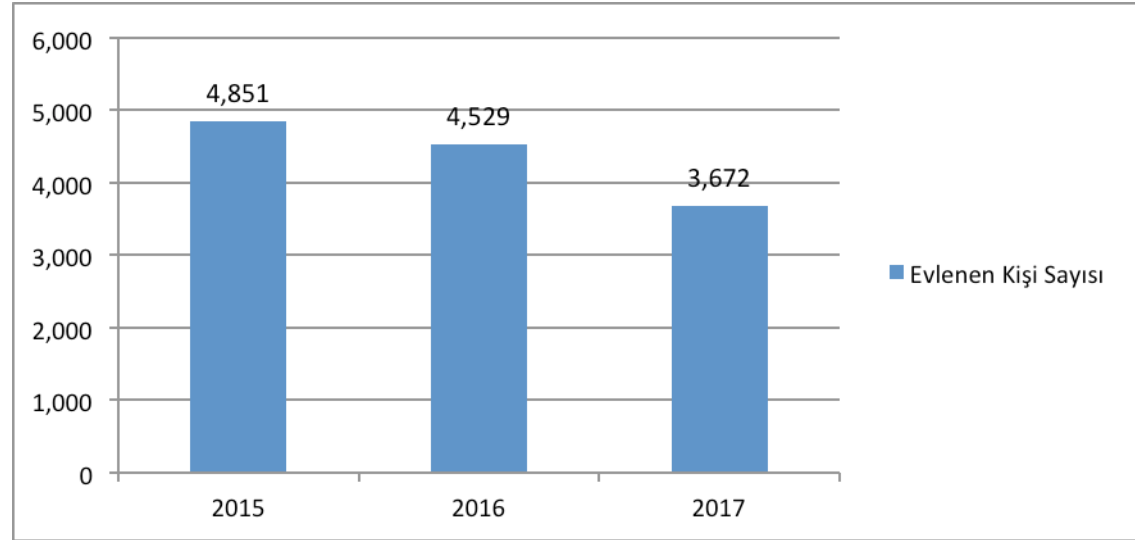
Tablo 13. Kadıköy Nüfusu İçinde Doğum Yeri İstanbul Olanların Sayısı

Yıl	İkamet Edilen Yer: Kadıköy	Doğum Yeri: İstanbul	Oran (%)
2015	465.954	216.805	46,5
2016	452.302	210.919	46,6
2017	451.453	210.674	46,7

*Kaynak: TÜİK

1.4 Evlilik ve Boşanma

Kadıköy'de 2017 yılında evlenen çift sayısı 3.672 olup son üç yıl içinde sürekli olarak azaldığı görülmektedir. Kadıköy'de 2017 yılında erkekler için ilk evlenme yaşı 31,6; kadınlar için ise 29,8'dir. İlk evlenme yaşı hem erkek hem de kadınlar için son üç yıl içinde artış göstermektedir. 2017 yılında erkeklerde 30-34 yaş, kadınlar da ise 25-29 yaş aralığı en çok evlenme yapılan yaş aralıklarıdır.

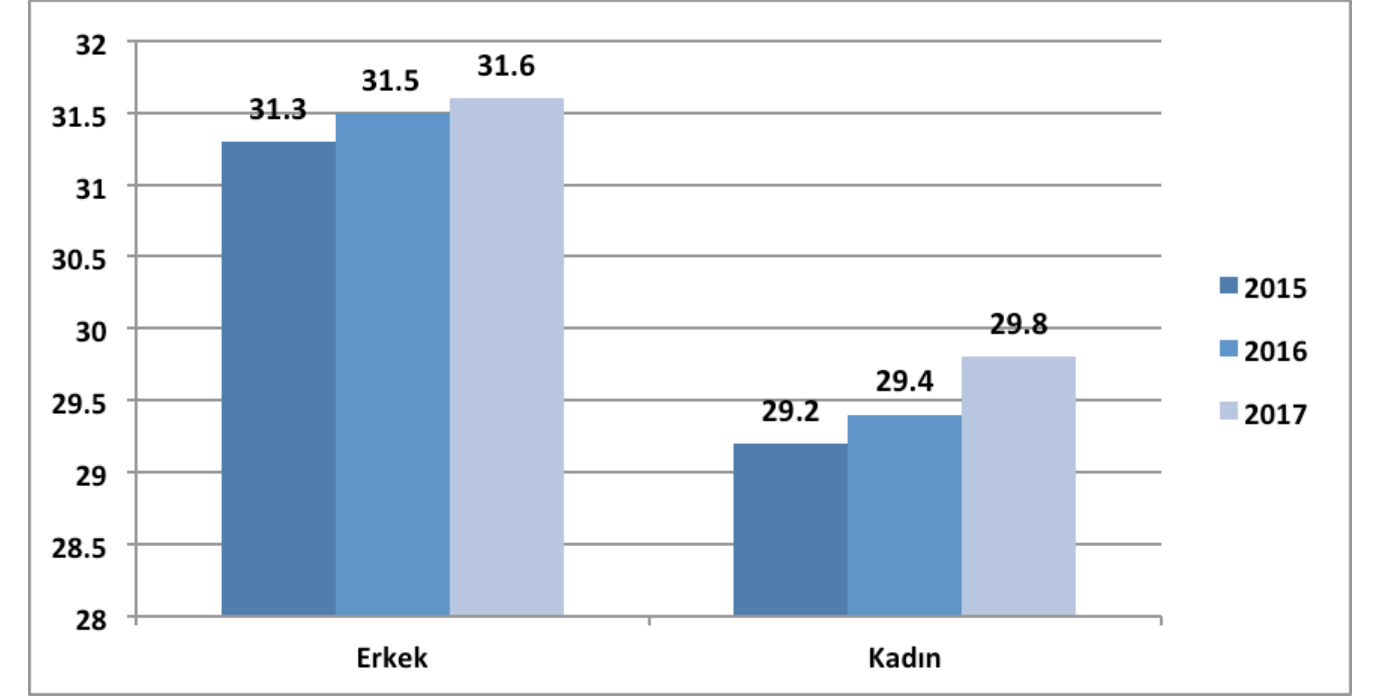
Şekil 11. Kadıköy'de Evlenen Kişi Sayısı

*Kaynak: TÜİK

Tablo 14. Kadıköy Genelinde Kaba Evlenme Hızı

Yıl	Evlenme Sayısı	Kaba Evlenme Hızı (binde)
2015	4.851	10,4
2016	4.529	10
2017	3.672	8,1

*Kaynak: TÜİK

Şekil 12. Kadıköy Genelinde İlk Evlenme Yaşları (Olay Yerine Göre)

*Kaynak: TÜİK

Tablo 15. Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Evlilik Yaşları

Yaş Grupları	2015		2016		2017	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
15-19 Yaş	8	80	12	53	6	49
20-24 Yaş	230	622	212	571	197	419
25-29 Yaş	1.522	1.841	1.428	1.729	1.080	1.305
30-34 Yaş	1.472	1.124	1.357	991	1.096	878
35-39 Yaş	733	499	728	516	643	450
40-44 Yaş	317	235	317	212	281	208
45-49 Yaş	183	119	166	105	151	82
50-54 Yaş	120	57	121	56	88	54
55-59 Yaş	78	41	79	47	59	23
60 Yaş Üstü	91	24	105	34	71	28
Bilinmeyen	97	209	4	215	-	176
TOPLAM	4.851	4.851	4.529	4.529	3.672	3.672

*Kaynak: TÜİK

Kadıköy ilçesi genelinde 2017 yılında 1.160 çift boşanmıştır. 2017 yılı boşanma verileri incelendiğinde, erkek ve kadınlarda 35-39 yaş aralığının boşanma vakalarının en yoğun yaşandığı aralık olduğu görülmektedir.

Tablo 16. Yaş Grupları ve Cinsiyet Bazında Boşanma Verileri (Erkeğin İkamet Yerine Göre)

Yaş Grupları	2015		2016		2017	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
15-19 Yaş	C	C	C	C	C	C
20-24 Yaş	9	29	8	23	4	22
25-29 Yaş	47	136	33	91	43	87
30-34 Yaş	222	271	173	229	151	190
35-39 Yaş	263	271	254	257	257	269
40-44 Yaş	236	236	205	192	202	225
45-49 Yaş	201	171	143	131	185	158
50-54 Yaş	149	94	117	78	126	90
55-59 Yaş	96	62	77	50	85	46
60 Yaş Üstü	98	48	84	32	90	38
Bilinmeyen	C	C	C	C	C	C
TOPLAM	1.342	1.342	1.110	1.110	1.160	1.160

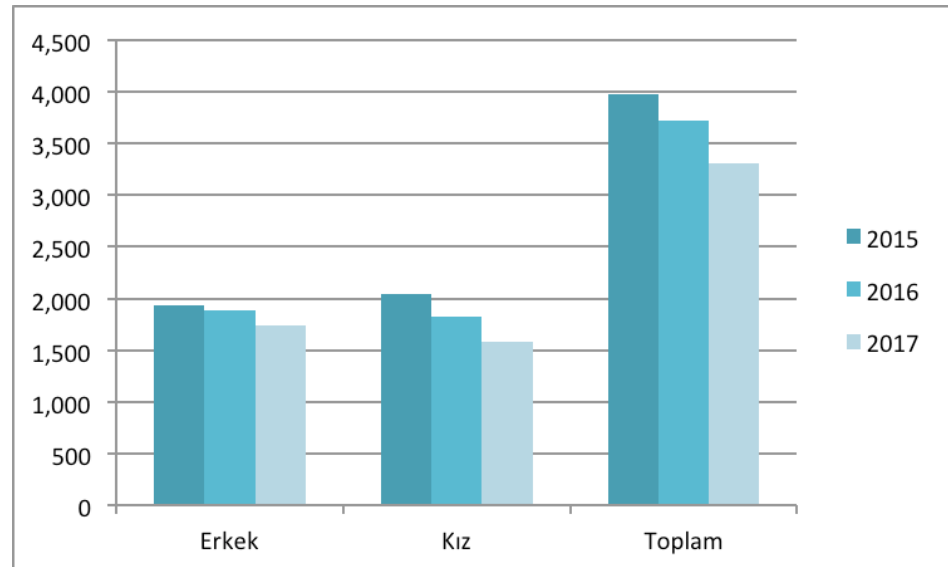
*Kaynak: TÜİK

NOT: 1) 3'ten küçük veriler "C" ile gizlenmiştir. 2) "C" ile ikincil gizleme yapılan veriler mevcuttur.

1.5 Doğurganlık

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2017 yılında Kadıköy ilçesinde 1.738'i erkek, 1.576'sı kız olmak üzere toplam 3.314 adet doğum gerçekleşmiştir. Son iki yıla nazaran doğum sayıları ve kaba doğum hızında bir azalma söz konusudur.

Şekil 13. Kadıköy Genelinde Doğum Sayıları

*Kaynak: TÜİK

Tablo 17. Kadıköy Genelinde Kaba Doğum Hızı

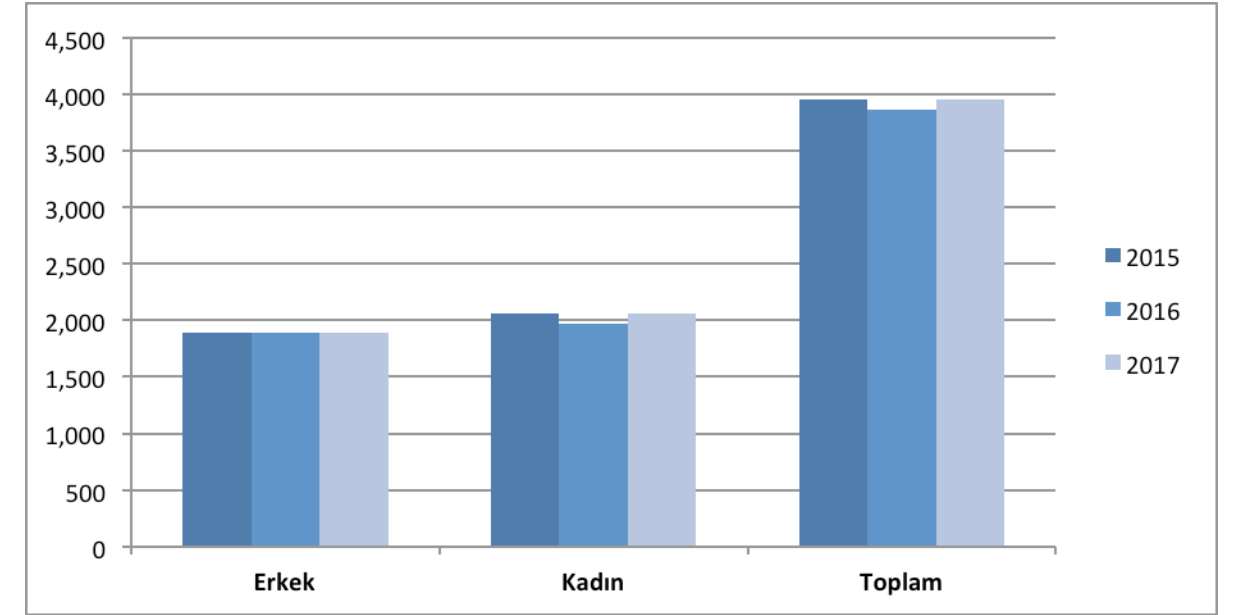
Yıl	Doğum Sayısı	Kaba Doğum Hızı (Binde)
2015	3.976	8,5
2016	3.720	8,2
2017	3.314	7,3

*Kaynak: TÜİK

1.6 Ölümler

2017 yılında Kadıköy ilçesi genelinde yaşanan ölüm olayı sayısı 3.952'dir. Bunların 1.890'ı erkek, 2.062'si ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 14. Kadıköy Genelinde Ölüm Sayıları

*Kaynak: TÜİK

2017 yılı Kadıköy ilçesi kaba ölüm hızı binde 8,8 olarak hesaplanmış olup bu oranın İstanbul'un kaba ölüm hızından (binde 4,2) oldukça fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 18. Kadıköy Genelinde Kaba Ölüm Hızı

Yıl	Ölüm Sayısı	Kaba Ölüm Hızı (binde)
2015	3.951	8,5
2016	3.867	8,6
2017	3.952	8,8

*Kaynak: TÜİK

Tablo 19. Kadıköy Genelinde Yaş Gruplarına Göre Ölüm Sayıları

	2015	2016	2015
1 Yaşını Doldurmadan Ölen Bebek Sayısı	30	31	20
1 - 4 Yaş Grubu Ölüm Sayısı	2	2	5
5-44 Yaş Grubu Ölüm Sayısı	87	105	116
45 Yaş Üstü Ölüm Sayısı	3.832	3.729	3.811
TOPLAM	3.951	3.867	3.952

*Kaynak: TÜİK

1.7 İntihar Vakaları

Son üç yıla bakıldığında, Kadıköy’de 2015 yılında 20 intihar vakasının gerçekleştiği, 2016 yılında bu sayının hemen hemen yarıya indiği, 2017 yılında ise tekrar arttığı görülmektedir. 2017 yılında yaşanan 21 intihar vakasının 12’si erkek, 9’u kadındır.

Tablo 20. Kadıköy’de İntihar Vakaları (Olay Yerine Göre)

	2015	2016	2017
İntihar Sayıları	20	9	21

*Kaynak: TÜİK

1.8 Demografik Yapı Kıyaslama Verileri

Kadıköy’ün nüfus ile ilgili 2017 yılı verileri, İstanbul’un verileri ile karşılaştırıldığında İstanbul ortalaması üstünde olan göstergelerin;

- Nüfus Yoğunluğu
- Net Göç Hızı
- Kaba Evlenme Hızı
- Kaba Boşanma Hızı
- Ortalama İlk Evlenme Yaşı-Kadın
- Ortalama İlk Evlenme Yaşı-Erkek
- Kaba Ölüm Hızı
- Kaba İntihar Hızı

olduğu görülmektedir. Kıyaslama verilerine bakıldığında, Kadıköy’ün nüfus yoğunluğunun (17.993) İstanbul’un nüfus yoğunluğuna (2.829) kıyasla oldukça yüksek olduğu fark edilmektedir. Diğer bir kıyaslama verisi olan kaba ölüm hızı ele alındığında, Kadıköy’ün kaba ölüm hızının (binde 8,8), İstanbul’un kaba ölüm hızının (binde 4,2) iki katından fazla olduğu görülmektedir. Bu durum, Kadıköy nüfusu içinde yaşlı nüfusun (65 yaş ve üzeri) payının yüksek olması (%19) göz önünde bulundurularak açıklanabilir.

İstanbul ortalaması altında olan göstergeler ise;

- Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü
- Yıllık Nüfus Artışı
- Kaba Doğum Hızı’dır.

Ortalama hane halkı büyüklüğü Kadıköy’de 2,5 olup, 3,4’lük bir ortalamaya sahip olan İstanbul’dan oldukça düşüktür. Aynı şekilde, Kadıköy’ün binde -0,2 olan yıllık nüfus artış hızı ile İstanbul’un binde 13,6 olan nüfus artış hızı arasında oldukça büyük bir fark gözlenmekte ve hatta Kadıköy’ün yıllık nüfus artış hızının eksi bir değer ile ifade edilmekte olduğu göze çarpmaktadır. Diğer bir veri olan kaba doğum hızına bakıldığında ise, İstanbul’un kaba doğum hızı binde 15,4 iken Kadıköy’ün kaba doğum hızının binde 7,3 olduğu ve bu rakamın İstanbul ortalamasının epey altında kaldığı görülmektedir.

Tablo 21. Kent Sağlık Göstergeleri – Kıyaslama, 2017

Gösterge	(Kadıköy)	Kıyaslama Verisi (İstanbul)	Değerlendirme	
			Altında/ Üzerinde	Fark
Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü (Kişi sayısı)	2,5	3,4	↓	0,9
Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)	-0,2	13,6	↓	13,8
Kaba Doğum Hızı (Binde)	7,3	15,4	↓	8,1
Nüfus Yoğunluğu (kişi/km2)	17.993	2.829	↑	15.164
Net Göç Hızı (Binde)	0,8	-0,4	↑	1,19
Kaba Evlenme Hızı (Binde)	8,1	7,1	↑	1
Kaba Boşanma Hızı (Binde)	2,6	1,9	↑	0,7
Ortalama İlk Evlenme Yaşı-Kadın	29,8	27,3	↑	2,5
Ortalama İlk Evlenme Yaşı-Erkek	31,6	28,6	↑	3
Kaba Ölüm Hızı (Binde)	8,8	4,2	↑	4,6
Kaba İntihar Hızı (Binde)	4,7	3,1	↑	1,6

*Kaynak: TÜİK

Kadıköy'ün son üç yıllık kıyaslama verilerine bakıldığında, ortalama hane halkı büyüklüğü, kaba doğum hızı, nüfus yoğunluğu ve kaba evlenme hızında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Bununla birlikte, yıllık nüfus artış hızı, ortalama ilk evlenme yaşı-kadın, ortalama ilk evlenme yaşı-erkek ve kaba ölüm hızında ise sürekli bir artış yaşanmaktadır.

Tablo 22. Kent Sağlık Göstergeleri – Son Üç Yıllık Değişim

Gösterge	2015	2016	Değerlendirme		2017	Değerlendirme	
			Artış/ Azalış	Fark (Yüzde)		Artış/ Azalış	Fark (Yüzde)
Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü (Kişi sayısı)	2,57	2,56	↓	0,4	2,54	↓	0,8
Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)	-3,44	-2,93	↑	14,8	-0,19	↑	93,5
Kaba Doğum Hızı (Binde)	8,5	8,2	↓	3,5	7,3	↓	11
Nüfus Yoğunluğu (kişi/km2)	18.571	18.027	↓	2,9	17.993	↓	0,2
Net Göç Hızı (Binde)	4,20	-2,97	↓	170,7	0,79	↑	126,6
Kaba Evlenme Hızı (Binde)	10,4	10	↓	3,8	8,1	↓	19
Kaba Boşanma Hızı (Binde)	2,9	2,5	↓	13,8	2,6	↑	4
Ortalama İlk Evlenme Yaşı- Kadın	29,2	29,4	↑	0,7	29,8	↑	1,4
Ortalama İlk Evlenme Yaşı- Erkek	31,3	31,5	↑	0,6	31,6	↑	0,3
Kaba Ölüm Hızı (Binde)	8,5	8,6	↑	1,2	8,8	↑	2,3
Kaba İntihar Hızı (Binde)	4,3	2	↓	53,5	4,7	↑	135

*Kaynak: TÜİK

SAĞLIK

2 SAĞLIK

Bu bölümde Kadıköy geneline ilişkin doğum ve bebek ölümleri, hastalık verileri, sağlık tesisleri, sağlık hizmetleri, toplum sağlığına yönelik denetim çalışmaları ve sağlık konulu eğitimler hakkında verilere yer verilmiştir.

2.1 Doğum ve Bebek Ölümleri Verileri

Kadıköy genelinde doğum yapan kadınların yaş dağılımları incelendiğinde, 30-34 yaş ve 35-39 yaş aralıklarının kadınlar için en fazla doğum yapılan yaş aralığı olduğu görülmektedir. 2017 yılında doğum yapan kadınların 1.306'sı 30-34 yaş, 928'i ise 35-39 yaş aralığında yer almaktadır. Bu veriler ışığında, Kadıköy'de doğurganlığın daha ileri yaşlara taşındığı söylenebilir. Son üç yıllık verilere bakıldığında, doğum yapan kadın sayısında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. 2017 yılında toplam 3.314 kadın doğum yapmıştır.

Tablo 23. Doğum Yapan Kadınların Yaş Grubuna Göre Sayıları (Kadıköy'de İkamet Eden)

Yaş Grubu	2015	2016	2017
15 Yaş Altı	C	C	C
15-19 Yaş	42	35	26
20-24 Yaş	221	164	145
25-29 Yaş	808	711	622
30-34 Yaş	1.546	1.486	1.306
35-39 Yaş	1.056	1.016	928
40-44 Yaş	197	240	225
45-49 Yaş	11	22	7
50 Yaş Üstü	C	C	C
Bilinmeyen	95	49	52
TOPLAM	3.983	3.725	3.314

*Kaynak: TÜİK

Kadıköy genelinde 1 yaşını doldurmadan ölen bebek sayısı 2017 yılı itibari ile 20'dir. Bir önceki yıla nazaran bu sayıda düşüş gözlenmektedir. 2017 yılında en çok bebek ölümünün 8 bebek ile 30-364 gün aralığında meydana geldiği görülmektedir. Son üç yıllık verilere bakıldığında, 0-6 ve 7-29 gün içinde ölen bebek sayısında düşüş yaşanırken, 30-364 gün içinde ölen bebek sayısında artış yaşandığı göze çarpmaktadır. 2017 yılında Kadıköy'de bebek ölüm hızı binde 6 olarak belirlenmiş olup, bu sayı İstanbul için binde 7,4'tür.

Tablo 24. Kadıköy Genelinde Bebek Ölümleri ile İlgili Sayılar (Kadıköy'de İkamet Eden)

Konu	2015	2016	2017
0 - 6 Gün İçinde Ölen Bebek Sayısı	20	19	7
7 - 29 Gün İçinde Ölen Bebek Sayısı	6	5	5
30 - 364 Gün İçinde Ölen Bebek Sayısı	4	7	8
Toplam (1 Yaşını Doldurmadan Ölen Bebek Sayısı)	30	31	20

*Kaynak: TÜİK

2.2 Sağlık Tesisleri

Kadıköy ilçesinde 36'sı aile sağlığı merkezi, 41'i poliklinik, 33'ü hastane ve 32'si aile ve diş sağlığı merkezi olmak üzere toplam 142 sağlık tesisi bulunmaktadır. İlçede 5'i devlet, 28'i özel hastane olmak üzere 33 hastane; toplam 1.944 yatak kapasitesi ve 7.324 personel ile hizmet vermektedir.

Eğitim ve Zühtüpaşa Mahalleleri dışındaki her mahallede en az bir adet aile sağlığı merkezi bulunmaktadır. Fenerbahçe ve Göztepe Mahallelerinde bu değer 4'e yükselmektedir. Acıbadem, Hasanpaşa, Fikirtepe, Dumlupınar, Kozyatağı, Suadiye ve Zühtüpaşa dışındaki her mahallede en az bir adet poliklinik yer almaktadır. Caddebostan Mahallesi hem poliklinik sayısının (8 adet) hem de ağız ve diş sağlığı merkezi sayısının (7 adet) en fazla olduğu mahalle olarak ön plana çıkmaktadır. Kent bütününe hizmet veren; Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi ve Marmara Üniversitesi Tıp Merkezi ilçe sınırları içerisinde; 19 Mayıs, Eğitim, Göztepe ve Merdivenköy Mahallelerinde hizmet vermektedir.

Tablo 25. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Sağlık Tesisleri, 2017

Sağlık Tesisi Tipi	Adet	Yatak Kapasitesi	Toplam Personel Sayısı
Aile Sağlığı Merkezi	36	0	210
Poliklinik/Sağlık Merkezi	41	26	168
Hastaneler	Devlet	5	996
	Özel	28	948
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	32	0	210

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

Kadıköy'deki toplam hastane sayısı 33 adet ile İstanbul genelinin (236 adet) %13,9'una denk gelmektedir. 33 hastanenin sunduğu yatak kapasitesi toplamı 1.944 adet olup, bu değer kent genelinin (34.089 adet) %5'idir. İlçede 10.000 kişiye düşen yatak sayısı 42,9'dur. Kent genelinde ise bu değer 23,3'tür. Kadıköy ilçesi bu açıdan ortalamanın üzerinde ve avantajlıdır.

Tablo 26. İstanbul'da Yer Alan Hastane Sayısı ve Yatak Kapasitesi

Yıl	Hastane Sayısı	Yatak Kapasitesi	10.000 Kişiye Düşen Yatak Sayısı
2015	236	34.089	23,3
2016	238	36.124	24,4
2017	238	37.954	25,3

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

Kadıköy'de sağlık tesisleri ile ilişkili diğer birimlerin dağılımına bakıldığında; 10 adet acil yardım istasyonunun, 29 adet laboratuvarın, 23 adet medikal hizmet biriminin, 2 adet veterinerin ve 12 adet yaşlı bakım merkezinin yer aldığı görülmektedir. Yaşlı bakım merkezleri; toplam 648 kişilik yatak kapasitesi ve 300 personel ile hizmet vermektedir. Laboratuvarlar, Bağdat Caddesi üzerinde; Feneryolu, Fenerbahçe ve Caddebostan Mahallelerinde yer almaktadır. Medikal hizmet ise merkez mahalleler olan; Osmanağa ve Rasimpaşa Mahallelerinde kümelenmektedir.

Tablo 27. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Sağlık Tesisleri ile İlişkili Yan Kuruluşlar

Sağlık Tesisleri ile İlişkili Yan Kuruluş Tipi	Adet	Yatak Kapasitesi	Toplam Personel Sayısı
Acil Yardım İstasyonu	10	0	113
Laboratuvar	29	0	220
Medikal Hizmetler	23	0	43
Veteriner	2	0	0

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

2.3 Kadıköy Belediyesi Tarafından Sunulan Sağlık Hizmetleri

Kadıköy ilçesinde Kadıköy Belediyesine bağlı olarak hizmet vermekte olan iki adet sağlık polikliniği bulunmaktadır. Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nde; Kardiyoloji (Efor - Eko – Ritm Holter - Tansiyon Holter), Diyabet Ünitesi, Dâhiliye, Cildiye, Göz Hastalıkları, Kulak Burun Boğaz, Kadın Hastalıkları, Psikolojik Danışmanlık, Ağız ve Diş Sağlığı, Laboratuvar, Radyoloji (USG - Mamografi - Dopler) birimleriyle hizmet verilmektedir. 2017 yılında poliklinikte çeşitli branşlarda toplam 27.904 adet hasta muayenesi, 38.084 adet laboratuvar ve 3.045 adet radyoloji işlemi ile 1.542 adet hemşirelik hizmeti (pansuman, enjeksiyon, tansiyon ölçümü vb.) gerçekleştirilmiştir. 2016 yılına kıyasla hasta muayenesi, laboratuvar, radyoloji ve hemşirelik hizmetlerine olan talepte sürekli bir artış gözlemlenmektedir. 2017 yılında poliklinikte, 6.153 kişiyle en çok dahiliye bölümünde hasta muayenesi gerçekleştirilmiştir. Dahiliyeyi, 3.994 hasta ile kulak-burun-boğaz, 3.544 hasta ile cildiye takip etmektedir.

Tablo 28. Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniğinde Verilen Hizmetler

Branşlar	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Muayene	Kişi	24.891	26.566	27.904
Laboratuvar	İşlem	31.488	36.019	38.084
Radyoloji	İşlem	2.974	2.345	3.045
Hemşirelik Hizmetleri	İşlem	1.350	1.072	1.542

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Tablo 29. Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği Branşlara Göre Hasta ve İşlem Sayısı

Branşlar (Kişi Sayısı)	2015	2016	2017
Dahiliye	5.058	5.468	6.153
Kardiyoloji	2.161	1.952	2.193
Kulak-Burun-Boğaz	3.171	3.706	3.994
Göz Hastalıkları	2.668	2.971	3.200
Kadın Hastalıkları	1.737	1.632	1.295
Ağız ve Diş Hastalıkları	1.734	1.479	1.682
Beslenme ve Diyetetik	2.033	2.490	2.419
Cildiye	3.339	4.009	3.544
Çocuk Hastalıkları	1.869	2.093	2.245
Psikolojik Danışmanlık	1.121	766	1.179
TOPLAM	24.891	26.566	27.904

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Prof. Dr. Korkmaz Altuğ Sağlık Polikliniği’nde ise Dahiliye, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Kadın Hastalıkları, Ağız ve Diş Sağlığı, Psikolojik Danışmanlık (0-6 yaş), Hemşirelik hizmetleri verilmektedir. Ayrıca, polikliniğe ulaşmakta zorluk çeken yaşlı ve kronik hastalıkları olan hastalar evlerinde ziyaret edilerek sağlık açısından yaşam koşulları gözlemlenmekte ve sağlık kontrolleri (şeker, kolesterol, T.A. ölçümü gibi) yapılmaktadır. 2017 yılında poliklinikte, 3.698 kişiye genel, 3.164 kişi kadın hastalıkları, 79 kişi kulak-burun-boğaz, 2.795 kişi ağız ve diş hastalıkları branşlarında olmak üzere toplam 7.736 hastanın muayenesi gerçekleştirilmiş, ayrıca 898 kişiye psikolojik danışmanlık, 5.802 kişiye hemşirelik hizmeti sağlanmıştır. 2016 yılına kıyasla, genel muayene ve psikolojik danışmanlık hizmetlerine olan talep artarken, kadın hastalıkları, kulak-burun-boğaz, ağız ve diş hastalıkları branşlarına ve hemşirelik hizmetlerine olan talep azalmıştır.

Tablo 30. Prof. Dr. Korkmaz Altuğ Sağlık Polikliniğinde Verilen Hizmetler

Gösterge	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Genel Muayene	Kişi	3.033	3.380	3.698
Kadın Hastalıkları	Kişi	2.993	3.728	3.164
Kulak-Burun-Boğaz	Kişi	113	112	79
Ağız ve Diş Hastalıkları	İşlem	3.381	3.308	2.795
Psikolojik Danışmanlık	Kişi	881	878	898
Hemşirelik Hizmetleri	İşlem	6.272	6.210	5.801

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesine bağlı olarak Kadıköy’de ikamet eden kadınlara yönelik hizmet sunan Zehra Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezi; kadın hastalıkları ve meme sağlığı konularında hastalıkları erken teşhis etmek, doğru tedaviye yönlendirmek ve ilgili konularda koruyucu sağlık hizmeti sunmak amacıyla kurulmuştur. 2017 yılında meme polikliniğinde 7.520 hasta, kadın hastalıkları polikliniğinde ise 3.006 hasta olmak üzere muayene edilmiş toplam 10.526 hastaya, mamografi ve ultrason çekimi, smear ve hpv testi gibi toplam 26.237 adet işlem uygulanmıştır.

Tablo 31. Zehra-Mustafa Yüksel Mamografi ve Kadın Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler

Gösterge	2015	2016	2017
Meme Polikliniğinde Muayene Edilen Hasta Sayısı	4.061	7.287	7.520
Mamografi Çekimi Yapılan Hasta Sayısı	6.750	8.251	7.949
Ultrason Çekimi Yapılan Hasta Sayısı	3.707	5.917	6.434
Kadın Hastalıkları Polikliniğinde Muayene Edilen Hasta Sayısı	1.726	3.251	3.006
Smear Testi Yapılan Hasta Sayısı	1.507	1.571	1.328
Hpv+Semear Testi Yapılan Hasta Sayısı	1.726	329	1.425
Toplam Hasta Sayısı	8.476	11.502	10.526
Toplam İşlem Sayısı	17.751	26.277	26.237

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2017 yılında faaliyete geçen ve “Yaşlı Hizmet Merkezlerinde Sunulacak Gündüzlü Bakım” yönetmeliğine uygun olarak hizmet veren Alzheimer Merkezi; hastaların günlük yaşam faaliyetlerini keyifli geçirmelerini sağlamak, zihinsel rehabilitasyon çalışmalarıyla hastalığın evre atlamasını geciktirmek ve hastalara sosyal işlevsellik kazandırmak amacıyla hizmet vermektedir. 2017 yılında Alzheimer Merkezi’ne 149 kişi başvuruda bulunmuş, merkeze kabul edilen 80 kişiye toplam 320 seans tedavi hizmeti sunulmuştur.

Tablo 32. Alzheimer Merkezinde Verilen Hizmetler ile Eğitimler/Etkinliklere İlişkin Veriler

	Toplam Başvuru Sayısı	149
Hastalara Yönelik Hizmetler	Nöropsikolojik Test Uygulanan Hasta Sayısı	107
	Heyet Tarafından Merkeze Kabul Edilen Hasta Sayısı	80
	Hizmetten Faydalanan Hastaların Aldığı Toplam Seans Sayısı	320
Hasta Yakınlarına Yönelik Eğitim Hizmeti	Alzheimer Hasta Yakınları İyi Oluş Psikoeğitimi Programı	32
	Alzheimer Hasta Yakını Destek Grubu Çalışması	34
	Demans ve Alzheimer Nedir? Tanı ve Tedavisi Eğitimi	130
	Alzheimer Hasta Yakınlarının Karşılaştığı Hukuki Sorunlar ve Adli Tıbbi Yaklaşım	16
Etkinlikler	Yılbaşı Etkinliği	113
	Deniz Müzesi Gezisi	40

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Merkezi’nde, Kadıköy ilçesi sınırları dâhilinde yer alan resmi ilköğretim okullarında eğitim gören çocukların boy, kilo ve tansiyon ölçümü, ardından genel bir sağlık kontrolü sonucu çocukların gelişim süreçlerini takip amaçlı muayeneler ve uzman psikologlar tarafından psikolojik danışmanlık hizmetleri ücretsiz olarak verilmektedir. Bu kapsamda, 2017 yılında, 8.646 öğrenci ve ilköğretim okulları haricindeki kurumlardan gelen 151 çocuk olmak üzere toplam 8.797 kişi tedavi hizmeti almıştır. 2016 yılına kıyasla, tedavi hizmeti alan öğrenci sayısında ciddi bir artış görülmektedir.

Tablo 33. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Merkezinde Verilen Hizmetler

Gösterge	2015	2016	2017
Tedavi Hizmeti Alan Öğrenci Sayısı	6.464	5.853	8.646
İlköğretim Okullarının Haricindeki Kurumlardan Gelen ve Tedavi Hizmeti Alan Çocuk Sayısı	437	277	151
Tedavi Hizmeti Alan Toplam Kişi Sayısı	6.901	6.130	8.797

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi'nde Kadıköy ilçesi sınırlarında yer alan resmi ilköğretim okullarında eğitim gören öğrencilere, ücretsiz olarak ağız ve diş sağlığı muayenesi, tedavisi ve koruyucu hekimlik uygulamaları hizmetleri sunulmakta olup bunun yanı sıra ağız sağlığı ve sağlıklı beslenme eğitimleri de verilmektedir. Diş Ameliyat Ünitesi'nde ise zihinsel engelli kişilere genel anestezi altında uzman hekimler tarafından ücretsiz diş tedavi hizmeti verilmektedir. 2017 yılında, toplam 52.146 diş tedavisi işlemi gerçekleştirilmiş, 129 zihinsel engelli kişi ameliyat edilmiş, ağız hijyeni ve diş sağlığı ile ilgili verilen 791 adet eğitimden 8.469'u öğrenci, 1.683'ü veli olmak üzere toplam 10.152 kişi faydalanmıştır.

Tablo 34. Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler

Gösterge	2015	2016	2017
İlçe Sınırlarındaki Okullarda Okuyan Çocuklar İçin Gerçekleşen Randevu Sayısı	21.253	21.266	24.231
İlköğretim Okullarının Haricindeki Kurumlardan Gelen Çocuklar İçin Gerçekleşen Randevu Sayısı	6.556	5.941	5.960
Gerçekleşen Toplam Randevu Sayısı	27.809	27.207	30.191
Toplam Diş Tedavisi İşlem Adedi	53.165	52.515	52.146
Ameliyat İçin Alınan Başvuru Sayısı	367	343	199
Ameliyat Edilen Engelli Vatandaş Sayısı	133	127	129
Ağız Hijyeni ve Diş Sağlığı Eğitimi Alan Öğrenci Sayısı	9.443	9.060	8.469
Ağız Hijyeni ve Diş Sağlığı Eğitimi Alan Veli Sayısı	2.674	2.482	1.683
Ağız Hijyeni ve Diş Sağlığı Eğitimi Alan Toplam Kişi Sayısı	12.117	11.542	10.152
Gerçekleşen Toplam Eğitim Sayısı	-	412	791

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesine bağlı olarak hizmet vermekte olan Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi 0-18 yaş aralığındaki çocuk ve ergenlerin ruhsal-zihinsel gelişimlerini tespit etmek, danışmanlık yapmak ve ihtiyaç duyanların ruhsal tedavilerini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılında, 1.037'si yeni danışan 3.063'ü devam eden olmak üzere merkezde toplam 4.100 kişiye 6.864 seans ruhsal danışmanlık ve tedavi hizmeti verilmiştir.

Tablo 35. Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezinde Verilen Hizmetler

Gösterge	2015	2016	2017
Yeni Danışan	678	1.040	1.037
Devam Eden	2.915	3.851	3.063
Seans	5.149	7.051	6.864

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesi tarafından sunulan hasta bakım ve evde girişimsel hemşirelik hizmetinden Kadıköy ilçe sınırları içinde ikamet eden immobil (yatağa bağımlı) hastalar ile 65 yaş ve üstü bireyler ücretsiz olarak faydalanmaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılında 7.719 adet evde bakım, 2.924 adet eve nakil ve 2.680 adet hastaneye nakil işlemi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Erenköy Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi'yle işbirliği halinde 21 immobil kişiye evde fizik tedavi hizmeti verilmiştir.

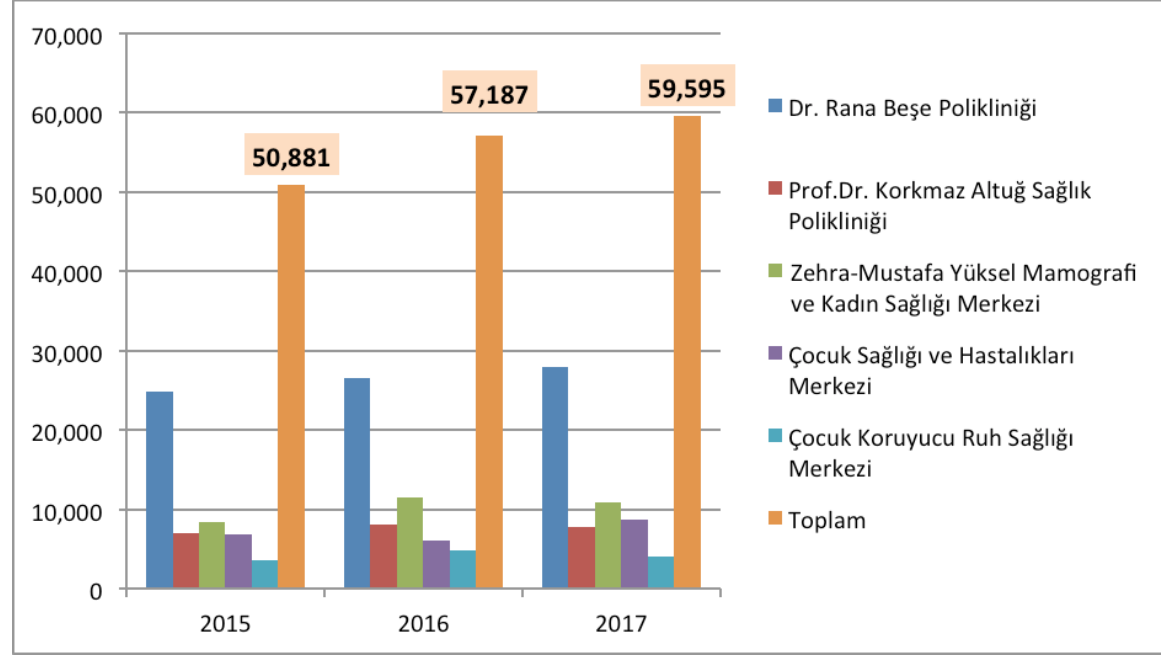
Tablo 36. Kadıköy Belediyesi Tarafından Sunulan Hasta Nakil ve Evde Girişimsel Hemşirelik Hizmetleri

Yapılan İşlem	2015	2016	2017
Yerinde Müdahale	0	0	19
Hastaneye Nakil	1.858	2.309	2.680
Eve Nakil	1.822	2.538	2.924
Hastaneler Arası Nakil	42	39	51
Evde Bakım	2.948	4.775	7.719
ACİL	58	34	37
Diğer	84	112	591
Erenköy FTR	0	0	21
TOPLAM	6.812	9.807	14.042

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesi tarafından 2017 yılında; ağız ve diş sağlığı için verilen hizmetler, laboratuvar, radyoloji ve hemşirelik hizmetleri hariç olmak üzere, 5 sağlık polikliniğinde toplam 59.595 hastaya sağlık hizmeti verilmiştir. Son üç yılda, koruyucu sağlık alanında öncelikli branşlarda verilen ücretsiz hizmetlerle, giderek artan sayıda hastanın ihtiyacı karşılanmaktadır. Bu veriler, Kadıköy Belediyesinin halk sağlığını bir öncelik alanı olarak belirleyerek sağlık hizmeti altyapısına yaptığı yatırımları ve bir yerel yönetim olarak sağlık hizmeti sunumunda üstlendiği güçlü ve tamamlayıcı rolü ortaya koymaktadır.

Şekil 15. Kadıköy Belediyesi Sağlık Polikliniklerinde Hizmet Alan Hasta Sayısı

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2.4 Toplum Sağlığına Yönelik Denetim Çalışmaları

Toplum sağlığının korunmasına yönelik olarak 2017 yılında Kadıköy Belediyesi tarafından 14.083 adet iş yeri denetlenmiş olup, 3.014 adet iş yerinde gıda ve hijyen denetimi yapılmıştır. Son üç yıllık verilere bakıldığında, 2017 yılında özellikle Kadıköy Çarşı bölgesindeki denetimlerin artması sebebiyle denetlenen iş yeri sayısında ciddi bir artış yaşandığı görülmektedir. 2017 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 1.164 adet iş yeri denetlenmiş ve 304 adet iş yerinde gıda ve hijyen denetimi yapılmıştır. Ayrıca, Kadıköy İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından 8.283 adet iş yeri ve 757 adet gıda üretim tesisi denetlenmiştir.

Tablo 37. Kadıköy Belediyesi Tarafından Gerçekleştirilen İş Yeri Denetimleri

Konu	2015	2016	2017
Denetlenen İş Yeri Sayısı	5.665	7.471	14.083
Gıda ve Hijyen Denetimi Yapılan İş Yeri Sayısı	1.635	2.060	3.014

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Tablo 38. İBB Tarafından Kadıköy’de Gerçekleştirilen İş Yeri Denetimleri

Konu	2015	2016	2017
Denetlenen İş Yeri Sayısı	1.867	1.060	1.164
Gıda ve Hijyen Denetimi Yapılan İş Yeri Sayısı	156	292	304

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Tablo 39. Kadıköy İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Tarafından Gerçekleştirilen İş Yeri ve Gıda Üretim Tesisi Denetimleri

Konu	2015	2016	2017
Denetlenen İş Yeri Sayısı	7.039	7.785	8.283
Denetlenen Gıda Üretim Tesisi	625	808	757

*Kaynak: Kadıköy İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

2.5 Sağlık Konulu Eğitimler

Kadıköy genelinde 2017 yılı içerisinde, Kadıköy Belediyesi tarafından 1.103’ü toplu, 7.520’si birebir olmak üzere toplam 8.623 adet sağlık konulu eğitim düzenlenmiş olup, bu eğitimlerden toplam 24.533 kişi faydalanmıştır. En çok ağız ve diş sağlığı, kadın sağlığı ve hastalıkları ile çocukların duygusal, sosyal ve bilişsel gelişimini destekleyici çocuk ve ebeveyn eğitimlerine katılım sağlanmıştır.

Tablo 40. Kadıköy Belediyesi Tarafından Düzenlenen Sağlık Konulu Eğitimler

Konu		2015		2016		2017	
		Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
Sağlıklı Hamilelik Sağlıklı Bebek Eğitimleri		47	456	40	312	21	139
Torunumu Beklerken Projesi		-	-	10	77	6	48
İlk Yardım Eğitimleri		17	191	22	229	10	96
Sağlıklı Beslenme ve Diyabet Konulu Eğitimler		11	245	2	59	4	94
Çocukların Duygusal, Sosyal ve Bilişsel Gelişimini Destekleyici Çocuk ve Ebeveyn Eğitimleri		54	1.024	66	811	140	1.591
Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Eğitimleri	Toplu	4	112	8	313	20	1.603
	Birebir	4.061	4.061	7.287	7.287	7.520	7.520
Ağız ve Diş Sağlığı Eğitimleri		514	9.465	638	9.118	859	12.514
Alzheimer Konulu Eğitimler		2	43	2	56	16	372
Diğer Sağlık Eğitim ve Söyleşileri		36	1.093	17	348	27	556
Toplu Olarak Yapılan Eğitimler ve Seminerler Toplamı		685	12.629	805	11.323	1.103	17.013
TOPLAM		4.746	16.690	8.092	18.610	8.623	24.533

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy genelinde 2017 yılı içerisinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından sağlıkla ilgili çeşitli konularda toplam 274 adet sağlık konulu eğitim düzenlenmiş olup, bu eğitimlere toplam 29.835 kişi katılım sağlamıştır. 2017 yılında, çocuklarda ilkyardım/ekran bağımlılığı, ağız ve diş sağlığı ve ergenlik dönemi ve özellikleri en çok eğitim düzenlenen konular olmuştur.

Tablo 41. İBB Tarafından Kadıköy’de Düzenlenen Sağlık Konulu Eğitimler

Konu	2015		2016		2017	
	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
İlkyardım	-	-	23	184	10	202
Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma	-	-	14	61	3	19
Kişisel Hijyen	-	-	-	-	17	5.207
Toplu Yaşam ve Sağlığımız	-	-	13	94	5	128
İş Yaşamı ve Obezite	5	44	-	-	6	273
İş Sağlığı ve Güvenliği\Meslek Hast.\Ergonomi	5	32	-	-	11	267
Kış Hastalıkları ve Korunma Yolları	-	-	1	16	1	69
Tüketici Hakları	-	-	14	105	6	93
Bel Sağlığı ve Korunma Yolları	4	34	-	-	8	183
Ağız ve Diş Sağlığı	-	-	13	111	36	2.863
Aile Planlaması Danışmanlığı	-	-	14	90	-	-
Akciğer Kanseri	-	-	14	103	-	-
Hepatit A ve Korunma Yolları	-	-	-	-	1	23
Fiziksel Aktivite ve Beslenme	-	-	14	92	1	67
Hepatit B ve Korunma Yolları	-	-	2	7	-	-
Kanser Hastalıkları	-	-	1	-	-	-
Obesite ve Sağlıklı Yaşam	-	-	1	157	1	20
Okul Kazalarında İlkyardım	-	-	1	119	25	4.561
Sağlıklı Cinsel Yaşam	-	-	12	60	1	22
Ağrılarımızı Tanıyalım	-	-	-	-	2	38
Aile Planlaması Danışmanlığı	-	-	-	-	3	108
Çocuklarda İlkyardım\Ekran Bağımlılığı	-	-	-	-	58	7.963
Ergenlik Dönemi ve Özellikleri	-	-	-	-	26	4.480
Ev Kazalarında İlkyardım	-	-	-	-	5	219
İş Yeri Hijyeni	-	-	-	-	6	56
Kanser ve Korunma Yolları	-	-	-	-	10	206
Menapoz	-	-	-	-	2	53
Sigaranın Sağlığa Zararları	-	-	-	-	4	212
Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar	-	-	1	18	-	-
Çevre Sağlığı ve Temizliği	-	-	1	6	1	223
Domuz Gribi	-	-	1	29	-	-
Sağlıklı Yaşam ve Hastalıklardan Korunma	-	-	1	7	-	-
Akılcı İlaç Kullanımı	-	-	-	-	1	121
Anemi	-	-	-	-	1	36
Astım & Koah	-	-	-	-	1	28
Diyabet ve Bakımı	-	-	-	-	1	31
Hipertansiyon	-	-	-	-	1	64
İnternet Bağımlılığı	-	-	-	-	15	1.571

Konu	2015		2016		2017	
	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı	Eğitim Sayısı	Katılımcı Sayısı
Kardiyovasküler Hastalıklardan Korunma	-		-	-	1	37
Kronik Hastalıklar Yönetimi	-	-	-	-	1	51
Osteoporoz	-	-	-	-	1	30
Ramazanda Beslenme	-	-	-	-	1	166
Sağlıklı Beslenme	-	-	-	-	1	145
TOPLAM	14	110	141	1.259	274	29.835

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

2.6 Sahipli ve Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Yapılan Çalışmalar

2017 yılında Kadıköy Belediyesi tarafından 9.424 sahipli ve sahipsiz hayvan muayene ve tedavi edilmiş, 6.390 adet hayvan aşılanmış, 2.965 hayvan ise kısırlaştırılmıştır.

Tablo 42. Kadıköy İlçesinde Sahipli Ve Sahipsiz Hayvanlara Yönelik Yapılan Çalışmalar

Göstergeler	2015	2016	2017
Muayene ve Tedavi Edilen Hayvan Sayısı	7.898	9.298	9.424
Aşılanan Hayvan Sayısı	5.763	5.766	6.390
Kuduz Aşısı Yapılan Hayvan Sayısı	4.836	5210	4.949
Müşahede Altına Alınan Hayvan Sayısı	34	29	24
Isırılan ve Aşıya Sevk Edilen Vatandaş Sayısı	34	29	22
Toplanan Hayvan Sayısı	4.744	5.228	4.507
Geçici Hayvan Bakım Merkezinde Sahiplendirilen Hayvan Sayısı	259	236	183
Kısırlaştırma Operasyonu Yapılan Hayvan Sayısı	4.108	3.856	2.965
İşaretlenen Hayvan Sayısı	4.071	3.815	2.910
Alındığı Ortama Serbest Bırakılan Hayvan Sayısı	2.827	3.104	2.670
Kayıt Edilen Hayvan Sayısı	7.307	7.980	6.919

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

EĞİTİM

3 EĞİTİM

Bu bölümde Kadıköy ilçesinde nüfusun eğitim düzeyi, ilk ve orta öğretim kurumları, yaygın eğitim kurumları, yükseköğrenim kurumları ve kurslar ile ilgili eğitim verilerine yer verilmiştir.

3.1 Nüfusun Eğitim Düzeyi

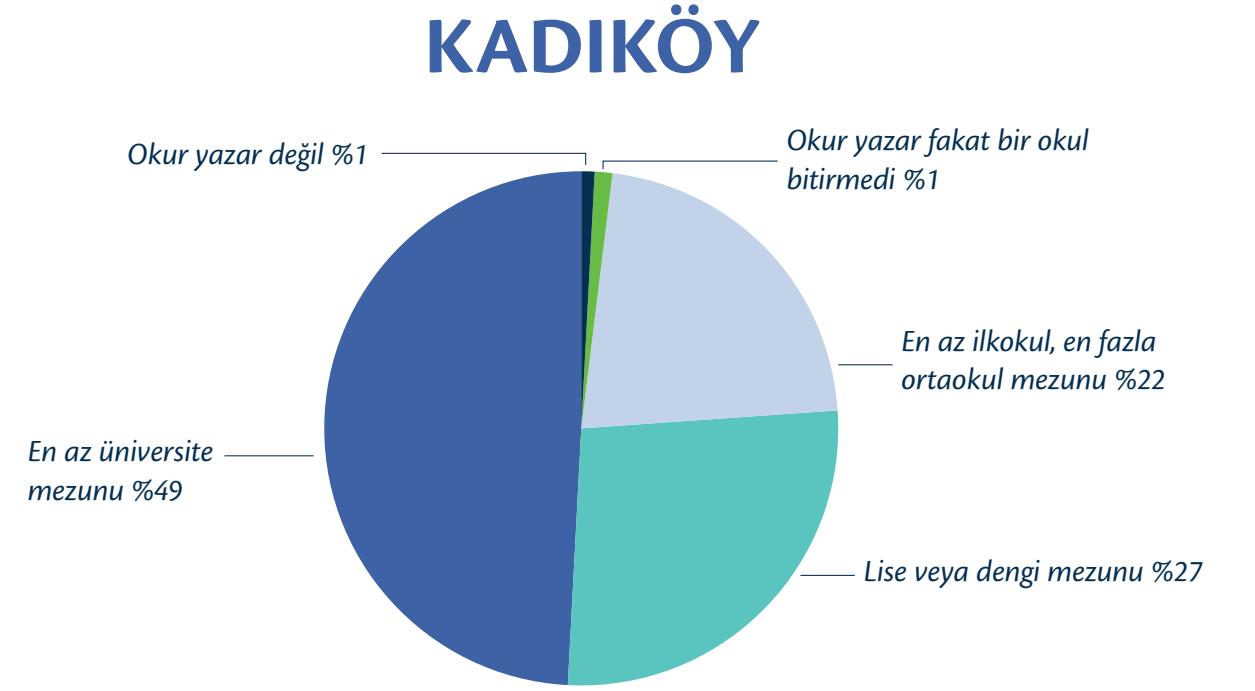
2017 yılı verilerine göre Kadıköy ilçesi genelinde eğitim durumu değerlendirildiğinde; nüfusun büyük çoğunluğunun yüksekokul veya fakülte mezunu olduğu görülmektedir. Pamukkale Üniversitesi'nin 2017 yılında yapmış olduğu, ilçelerde 25 yaş üzerindeki kişilerin ortalama kaç yıl eğitim aldığını gösteren "ortalama okullaşma yılı" araştırmasına göre Kadıköy, Türkiye'nin eğitim seviyesi en yüksek ilçesi olmuştur. 2017 yılı ADNKS verilerine göre 15 yaş üzeri nüfus içinde en az üniversite mezunu olanların oranı İstanbul'da %21 iken, Kadıköy'de bu oran %49 ile İstanbul ortalamasının ciddi düzeyde üzerindedir. Bu oran, Kadıköy'ün sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesinin yüksek olduğunun çok önemli bir göstergesidir. En az ortaöğretim düzeyinde eğitim almış nüfus oranına bakıldığında ise, Kadıköy %75,9 ile aynı şekilde İstanbul (%46) ortalamasının fazlasıyla üzerindedir.

Tablo 43. Kadıköy İlçesinde Nüfusun Eğitim Düzeyi

Eğitim Durumu	2015			2016			2017		
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
Okur Yazar Değil	3.690	622	4.312	3.315	541	3.856	3.021	503	3.524
Okur Yazar Fakat Bir Okul Bitirmedi	4.516	1.613	6.129	4.121	1.431	5.552	3.901	1.286	5.187
İlkokul Mezunu	28.511	16.067	44.578	26.168	14.456	40.624	25.134	13.819	38.953
İlköğretim Mezunu	7.487	9.190	16.677	5.173	7.043	12.216	5.049	6.695	11.744
Ortaokul veya Dengi Mezunu	18.055	14.344	32.399	18.834	15.188	34.022	18.145	14.558	32.703
Lise veya Dengi Mezunu	64.472	46.905	111.377	61.781	44.562	106.343	60.384	44.018	104.402
Yüksekokul veya Fakülte Mezunu	75.109	70.191	145.300	75.559	69.953	145.512	75.944	69.412	145.356
Yüksek Lisans Mezunu	13.487	14.605	28.092	13.825	14.456	28.281	15.796	15.832	31.628
Doktora Mezunu	3.336	3.936	7.272	3.352	3.904	7.256	3.894	4.391	8.285
Bilinmeyen	3.336	2.999	6.335	3.181	2.817	5.998	3.119	2.644	5.763

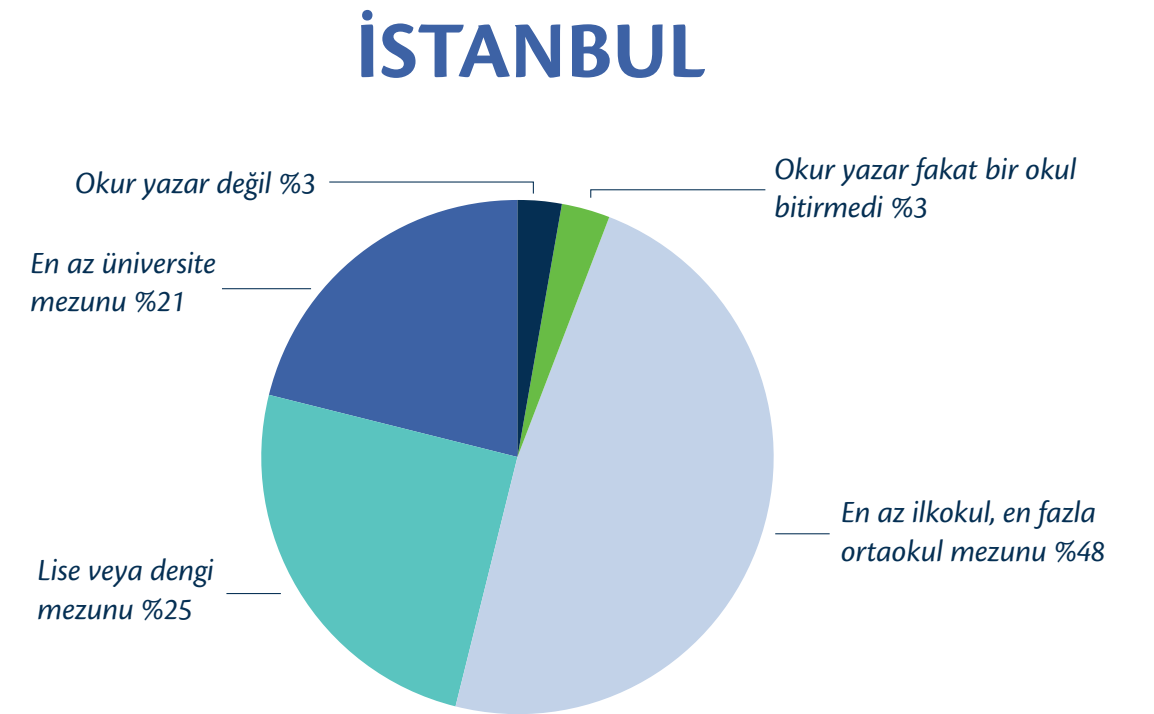
*Kaynak: TÜİK (15 yaş üzeri nüfus baz alınmıştır)

Şekil 16. Kadıköy Nüfusunun Eğitim Düzeyi, 2017

*Kaynak: TÜİK

Şekil 17. İstanbul Nüfusunun Eğitim Düzeyi, 2017

*Kaynak: TÜİK

3.2 İlk ve Orta Öğretim Kurumları

Kadıköy ilçesi genelinde 2017 yılı itibariyle toplam 261 adet okul ve 3.087 adet derslik bulunmaktadır. Bu okullarda toplam 4.507 adet öğretmen bulunmakta ve toplam 57.033 adet öğrenci eğitim almaktadır.

Tablo 44. Kadıköy Genelinde Okul, Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayısı

Okul Verileri	2015	2016	2017
Toplam Okul Sayısı	258	282	261
Toplam Derslik Sayısı	3.055	3.036	3.087
Toplam Öğretmen Sayısı	4.822	4.843	4.507
Toplam Öğrenci Sayısı	59.889	57.349	57.033

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Kadıköy ilçesi genelindeki okulların %43'ü anaokulu, %17'si ilkokul, %16'sı ortaokul ve %24'ü lise düzeyindeki okullardan oluşmaktadır. Bu okullar arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na ait 39'u anaokulu, 30'u ilkokul, 25'i ortaokul ve 27'si lise olmak üzere toplam 121 adet okul ve bu okullarda toplam 1.898 adet derslik bulunmaktadır. Özel teşebbüslere ait ise 74'ü anaokulu, 14'ü ilkokul, 16'sı ortaokul, 36'sı lise olmak üzere toplam 140 adet okul ve bu okullarda toplam 1.189 adet derslik bulunmaktadır. Kadıköy ilçesi genelindeki özel okul sayısı devlet okulu sayısında fazla olmakla birlikte, özellikle anaokulu ve lise düzeyindeki özel okulların sayısının devlet okullarına nazaran yüksek olduğu görülmektedir. Son üç yılda özellikle Milli Eğitim Bakanlığı'na ait anaokulu sayısında düşüş yaşandığı gözlenmektedir. İlçedeki dersliklerin %14'ü anaokullarına, %30'u ilkokullara, %19'u ortaokullara ve %36'sı liselere aittir.

Tablo 45. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okul ve Derslik Sayısı

Okul Düzeyi	Okul Sayısı			Derslik Sayısı		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Anaokulu ve Anasınıfları	50	50	39	122	117	120
İlkokul	31	31	30	679	653	644
Ortaokul	26	26	25	531	507	496
Lise	27	27	27	666	672	638
Toplam	134	134	121	1.998	1.949	1.898

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Tablo 46. Kadıköy'de Bulunan Özel Okul ve Derslik Sayısı

Okul Düzeyi	Okul Sayısı			Derslik Sayısı		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Anaokulu ve Anasınıfları	76	75	74	223	331	314
İlkokul	15	15	14	173	226	286
Ortaokul	17	17	16	166	57	104
Lise	16	38	36	490	473	485
Toplam	124	145	140	1.052	1.087	1.189

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Son üç yılın verilerine bakıldığında, Kadıköy ilçesi genelindeki Milli Eğitim Bakanlığına ait okullarda hem öğretmen hem de öğrenci sayısında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir.

Tablo 47. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okullarda Öğretmen ve Öğrenci Sayısı

Okul Düzeyi	Öğretmen Sayısı						Öğrenci Sayısı					
	2015		2016		2017		2015		2016		2017	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Anaokulu ve Anasınıfları	114	2	129	1	94	2	1.161	1.199	1.043	1.161	1.122	1.216
İlkokul	-	-	-	-	495	182	6.124	6.391	5.472	5.638	5.537	5.376
Ortaokul	-	-	-	-	651	246	5.316	5.850	5.281	5.941	4.986	5.730
Lise	-	-	-	-	882	400	9.688	7.815	9.716	7.441	9.748	7.060
Toplam	3.343		3.251		2.122	830	22.289	21.255	21.512	20.181	21.393	19.382

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Tablo 48. Kadıköy'de Bulunan Özel Okullarda Öğretmen ve Öğrenci Sayısı

Okul Düzeyi	Öğretmen Sayısı						Öğrenci Sayısı					
	2015		2016		2017		2015		2016		2017	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Anaokulu ve Anasınıfları	242	0	196	1	188	3	1.654	1.785	1.550	1.688	1.729	1.930
İlkokul	259	26	288	33	291	39	1.405	1.479	1.396	1.428	1.392	1.483
Ortaokul	238	108	294	88	250	85	1.632	1.663	1.682	1.716	1.609	1.701
Lise	410	196	466	226	470	229	3.459	3.268	3.056	3.317	3.144	3.270
Toplam	1.149	330	1.244	348	1.199	356	8.150	8.195	7.684	7.969	7.874	8.384

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

2017 yılı verilerine bakıldığında Milli Eğitim Bakanlığı'na ait olan ilkokul, ortaokul ve liselerde ağırlıklı olarak fen ve bilgisayar laboratuvarlarının mevcut olduğu görülmektedir. Bu okullar toplam 34 adet fen ve 20 adet bilgisayar laboratuvarına sahiptir.

Tablo 49. Kadıköy'de Bulunan Resmi Okullarda Laboratuvar Sayısı

Okul Düzeyi	Fen	Fizik	Kimya	Biyoloji	Bilgisayar	Yabancı Dil
İlkokul	14	0	0	0	1	4
Ortaokul	19	0	0	0	4	0
Lise	1	12	11	11	15	1
Toplam	34	12	11	11	20	5

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Okullardaki kütüphaneler incelendiğinde, ilköğretim okullarında 52 adet, liselerde ise 45 adet kütüphane bulunduğu görülmektedir. Kitap sayılarının yıllara göre durumu incelendiğinde, 2017 yılında liselerde bulunan kütüphanelerin kitap sayısının 133.554 adet; ilköğretim okullarında bulunan kitap sayısının 106.975 adet olduğu görülmektedir. İlköğretim okullarındaki ve liselerdeki kütüphanelere ait kitap sayılarında 2016 yılında önemli düşüş yaşandığı göze çarpmaktadır.

Tablo 50. Kadıköy'deki Okullarda Bulunan Kütüphane ve Kitap Sayısı

	İlköğretim			Lise		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Kütüphane Sayısı	54	47	52	49	44	45
Kütüphanelerde Bulunan Kitap Sayısı	156.723	99.874	106.975	158.866	126.086	133.554

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

3.3 Yaygın Eğitim Kurumları

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı verilerine göre toplam 13 adet yaygın eğitim kurumu faaliyet göstermektedir. Bunların büyük çoğunluğunu özel eğitim okulları oluşturmaktadır. İlçede bulunan 4 adet halk eğitim merkezinde, 55 derslik ve 215 öğretmen bulunmakta ve 20.179 kişi eğitim almaktadır.

Tablo 51. Kadıköy'de Bulunan Yaygın Eğitim Kurumları Derslik, Öğretmen ve Öğrenci Sayısı

Yaygın Eğitim Kurumu Türü	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Öğretmen Sayısı		Katılım Sağlayan Kursiyer Sayısı	
			Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Halk Eğitim Merkezi	4	55	156	59	15.214	4.965
3308 Kapsamında Açılan Meslek Kursları	1	6	1	4	117	241
Özel Eğitim Okulu	7	90	129	55	101	213
Rehberlik ve Araştırma Merkezi	1	-	15	4	-	-

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

3.4 Yükseköğrenim Kurumları

Türkiye'nin önemli üniversiteleri ile tarihi ve prestijli liselerinin yer aldığı Kadıköy ilçesi, eğitim açısından önemli bir merkezdir. Kadıköy'de İstanbul Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi olmak üzere 3 devlet üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi, Doğu Üniversitesi ve Okan Üniversitesi olmak üzere 3 vakıf üniversitesi örgün yükseköğretim hizmeti vermektedir. Bu kurumlara ilaveten İstanbul Aydın Üniversitesinin sürekli eğitim merkezi de Kadıköy ilçesindedir. Bu üniversitelerin mekansal dağılımına bakıldığında, Kadıköy ilçesinde devlet üniversitelerine ait 4 adet ve vakıf üniversitelerine ait 5 adet olmak üzere toplam 9 adet yükseköğretim tesis alanı yer aldığı görülmektedir.

2017-2018 öğretim dönemi itibarıyla Kadıköy'deki yükseköğretim kurumlarında önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde örgün öğretim öğrenci sayısı 52.776, öğretim elemanı sayısı 1.921 ve öğretim elemanı başına öğrenci sayısı 27,5 olup, bu oran İstanbul'da 28,4 olan öğretim elemanı başına öğrenci sayısının altındadır.

Tablo 52. Kadıköy'de Bulunan Yükseköğretim Kurumları 2017-2018 Öğretim Dönemi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları

Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı			Öğretim Elemanı Sayısı
	Önlisans+Lisans	Lisansüstü	Toplam	
Bahçeşehir Üniversitesi	2.801	328	3.129	182
Doğu Üniversitesi	7.131	691	7.822	286
İstanbul Üniversitesi (Devlet Konservatuarı)	366	-	366	90
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	941	-	941	200
Marmara Üniversitesi	29.543	8.811	38.354	1.056
Okan Üniversitesi	2.164	-	2.164	107
Toplam	42.946	9.830	52.776	1.921

*Kaynak: YÖK Yükseköğretim İstatistikleri **Yükseköğretim öğrenci ve öğretim elemanı sayılarının hesabında Kadıköy olarak işaretlenmiş fakülte, yüksekokul, MYO ve enstitülere ait veriler kullanılmıştır.

Tablo 53. İstanbul 2017-2018 Öğretim Dönemi Öğrenci ve Öğretim Elemanı Sayıları

İstanbul	Öğrenci Sayısı			Öğretim Elemanı Sayısı
	Önlisans+Lisans	Lisansüstü	Toplam	
	775.754	167.546	943.300	

*Kaynak: YÖK Yükseköğretim İstatistikleri **Yükseköğretim öğrenci ve öğretim elemanı sayılarının hesabında Kadıköy olarak işaretlenmiş fakülte, yüksekokul, MYO ve enstitülere ait veriler kullanılmıştır.

3.5 Yurtlar

Kadıköy ilçesi sınırları içerisinde 23'ü kız, 13'ü erkek öğrenciler için olmak üzere toplam 36 adet yükseköğrenim yurdu bulunmaktadır. Özel teşebbüslere ait bu yurtlarda toplam 2.408 öğrenci barınmaktadır.

Tablo 54. Kadıköy'de Bulunan Yükseköğretim Özel Öğrenci Yurtları Kapasitesi ve Öğrenci Sayısı

Öğrenci Yurtları Adları	Kapasitesi	Barınan Kişi Sayısı (Kız)	Barınan Kişi Sayısı (Erkek)
Özel Acıbadem Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	64	51	0
Özel Ada Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu	75	70	0
Özel Ailem Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	40	38	0
Özel Altıyol Evim Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	116	0	80
Özel Ali Dayı Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	74	0	60
Özel Arc Akademi Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	48	0	8
Özel Aysel Abdullah Öğücü Yükseköğrenim Kız Öğrenci Yurdu	239	226	0
Özel Beyaz Marmara Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	168	0	93
Özel Deniz Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	100	55	0
Özel Fıkrıtepe Yüksek Öğretim Erkek Öğrenci Yurdu	78	0	0
Özel Gazi-4 Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	103	65	0
Özel Hakkırefendi Yüksek Öğretim Erkek Öğrenci Yurdu	51	0	51
Özel Han Yükseköğrenim Erkek Öğrenci Yurdu	44	0	30
Özel İnci Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	142	104	0
Özel Kadıköy Akademi Yükseköğrenim Erkek Öğrenci Yurdu	65	0	35
Özel Kadıköy Arı Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	39	0	20
Özel Kadıköy Ata Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	71	29	0
Özel Kadıköy Evim Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	249	123	0
Özel Kadıköy Yıldız Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	69	37	0

Öğrenci Yurtları Adları	Kapasitesi	Barınan Kişi Sayısı (Kız)	Barınan Kişi Sayısı (Erkek)
Özel Kadıköy Yıldız Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	69	37	0
Özel Kadıköy Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	48	30	0
Özel Kardelen Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	39	26	0
Özel Kardelen- 2 Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	36	24	0
Özel Kardelen 3 Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	61	47	0
Özel Konak Sardunya Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	35	25	0
Özel KAMPÜS SİTE Kadıköy Yükseköğretim Kız Öğr. Yurdu	96	76	0
Özel Merdivenköy Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu A Blok	248	0	185
Özel Merdivenköy Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu B Blok	190	0	140
Özel Moda Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	80	70	0
Özel Mozaik Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	79	72	0
Özel Nihat Necla Kolişler Yükseköğrenim Erkek Öğrenci Yurdu	54	0	40
Özel Nilüfer Gökay Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	128	79	0
Özel Nurhayat Yüksek Öğrenim Kız Öğrenci Yurdu	56	0	0
Özel Şermin Hanım Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	232	196	0
Özel Türgev Hasanpaşa Yüksek Öğretim Kız Öğrenci Yurdu	159	104	0
Özel Zorlu Yükseköğretim Erkek Öğrenci Yurdu	64	0	54
Özel Zorlu Yükseköğretim Kız Öğrenci Yurdu	96	65	0
Toplam	3.536	1.612	796

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

3.6 Kurslar

Kadıköy ilçesinde 2017 yılında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından toplam 77 adet meslek kursu düzenlenmiş olup, bu kurslara 1.152 kursiyer katılım sağlamıştır. Meslek kurslarının sayısında ve dolayısıyla eğitim alan kursiyer sayısında özellikle 2017 yılında önemli bir artış yaşanmış, meslek kursu sayısı 39'dan 77'ye, kursiyer sayısı ise 258'den 1.152'ye yükselmiştir.

Tablo 55. Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Tarafından Verilen Kurs Bilgileri

	2015	2016	2017
Açılan Meslek Kursu Sayısı	39	39	77
Eğitim Alan Kursiyer Sayısı	578	258	1.152

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

3.7 Eğitim Kıyaslama Verileri

Kadıköy'ün nüfus ile ilgili 2017 yılı verileri, İstanbul'un verileri ile karşılaştırıldığında; İstanbul ortalaması üstünde olan göstergeler;

- Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı - Toplam
- Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı - Erkek
- Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı - Kadın
- Ortaöğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı
- Ortaöğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı'dır.

Eğitimli bir nüfusa sahip olan Kadıköy ilçesinde yüksekokul ve üzeri mezunların oranı %46,5'tir. Bu rakam, yüksekokul ve üzeri mezunların oranı %20,6 olan İstanbul'a kıyasla oldukça yüksektir. Ayrıca bu toplam oran içinde yüksekokul ve üzeri mezunu olan kadın oranı Kadıköy'de daha yüksektir. Ortaöğretim düzeyinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ve derslik başına düşen öğrenci sayısı da İstanbul'a kıyasla Kadıköy'de yüksek olan verilerdir.

İstanbul ortalaması altında olan göstergeler ise;

- Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Toplam
- Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Erkek
- Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Kadın
- İlköğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı
- İlköğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı
- Ortaöğretim Düzeyinde Okul Başına Öğrenci Sayısı

Kıyaslama verilerine bakıldığında, Kadıköy'ün okuma yazma bilmeyen nüfus oranının (%0,9) İstanbul'un okuma yazma bilmeyen nüfus oranından (%2,4) oldukça düşük olduğu görülmektedir. Aynı şekilde, bunu, okuma yazma bilmeyen kadın ve erkek nüfus özelinde de söylemek mümkündür. Ayrıca, Kadıköy'de, ilköğretim düzeyinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısının ve derslik başına düşen öğrenci sayısının İstanbul'a kıyasla düşük olduğu görülmektedir

Tablo 56. Eğitim Göstergeleri – Kıyaslama, 2017

Gösterge	Kadıköy	Kıyaslama Verisi (İstanbul)	Değerlendirme	
			Altında/Üzerinde	Fark
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Toplam (%)	0,9	2,4	↓	1,5
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Erkek (%)	0,1	0,3	↓	0,2
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Kadın (%)	0,8	2,1	↓	1,3
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı -Toplam (%)	46,5	20,6	↑	25,9
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı – Erkek (%)	22,5	10,5	↑	11
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı – Kadın (%)	24,0	10,1	↑	12,9

Gösterge	Kadıköy	Kıyaslama Verisi (İstanbul)	Değerlendirme	
			Altında/Üzerinde	Fark
İlköğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	12	44	↓	32
İlköğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	18	53	↓	35
Ortaöğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	12	8	↑	4
Ortaöğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	21	11	↑	10

Kadıköy'ün son üç yıllık eğitim ile ilgili kıyaslama verilerine bakıldığında, toplam okuma yazma bilmeyen nüfus oranında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Bununla birlikte, toplam yüksekokul ve üzeri mezunların oranında, yüksekokul ve üzeri mezun olan erkeklerin ve kadınların oranında sürekli bir artış yaşanmaktadır. Son iki yılın verileri karşılaştırıldığında, %10'luk fark ile toplam okuma yazma bilmeyen nüfus oranında ve ilköğretim başına düşen öğrenci sayısında düşüş ve %3,4'lük farkla yüksekokul ve üzeri mezun olan kadın oranında artış olduğu göze çarpmaktadır. İlköğretim ve ortaöğretim düzeyinde öğretmen başına öğrenci sayısı için önceki yıllara ait veriler mevcut olmadığı için kıyaslama yapılamamıştır.

Tablo 57. Kadıköy Genelinde Eğitim Göstergeleri-Kıyaslama (Son 3 Yıllık Değişim)

Gösterge	2015	2016	Değerlendirme		2017	Değerlendirme	
			Artış/Azalış	Fark (Yüzde)		Artış/Azalış	Fark (Yüzde)
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Toplam (%)	1,1	1,0	↓	9,1	0,9	↓	10
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Erkek (%)	0,2	0,1	↓	50	0,1		0
Okuma Yazma Bilmeyen Nüfus Oranı – Kadın (%)	0,9	0,8	↓	11,1	0,8		0
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı -Toplam (%)	44,0	45,4	↑	3,2	46,5	↑	2,4
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı – Erkek (%)	21,6	22,1	↑	2,3	22,5	↑	1,8
Yüksekokul ve Üzeri Mezunların Oranı – Kadın (%)	22,4	23,2	↑	3,6	24,0	↑	3,4
İlköğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	-	-	-	-	12	-	-
İlköğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	19	20	↑	5,3	18	↓	10
Ortaöğretim Düzeyinde Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	-	-	-	-	12	-	-
Ortaöğretim Düzeyinde Derslik Başına Öğrenci Sayısı	21	20	↓	4,8	21	↑	5

SOSYO EKONOMİK YAPI

4 SOSYO-EKONOMİK YAPI

Bu bölümde Kadıköy geneline ilişkin yapılaşma, ticaret, sanayi, istihdam, elektrik-doğalgaz-su tüketimi, konaklama ve dini tesisler başlıklarının yer aldığı sosyo-ekonomik durum ile ilgili verilere yer verilmiştir.

4.1 Yapılaşma

2017 yılı verilerine göre, Kadıköy ilçesinde 28.466 adet bina ve 263.541 adet daire bulunmaktadır. En çok meskene sahip mahalle 21.806 mesken ile Göztepe Mahallesi, en az meskene sahip olan mahalle ise 3.624 mesken ile Koşuyolu Mahallesi'dir.

Ayrıca Kadıköy ilçesi sınırları içerisinde 2017 yılı sonu itibarı ile 51.280 iş yeri, 121 tanesi eski eser, 102 tanesi normal bina olmak üzere toplamda 223 tane metruk yapı bulunmaktadır.

Tablo 58. Kadıköy İlçesinde Mahallelere Göre Bina ve Daire Sayısı

Yüzölçümü	Mahalle Adı	Bina Sayısı			Daire Sayısı		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
1335423,75	19 MAYIS	-	1.491	927	-	17.829	15.321
1456892,25	ACIBADEM	-	1.805	1.471	-	16.769	14.360
1780499,875	BOSTANCI	-	1.917	1.499	-	20.753	17.895
1662626,25	CADDEBOSTAN	-	1.220	1.155	-	14.939	12.450
1240803	CAFERAĞA	-	2.618	2.481	-	19.678	13.772
775504,625	DUMLUPINAR	-	2.144	1.227	-	11.933	11.790
1351628,25	EĞİTİM	-	2.040	1.305	-	11.480	8.246
956465,875	ERENKÖY	-	1.255	1.234	-	19.781	18.323
1692405	FENERBAHÇE	-	1.143	1.176	-	13.796	11.753
1013968,5	FENERYOLU	-	1.275	999	-	15.509	13.914
533240,0625	FİKİRTEPE	-	2.142	1.386	-	10.819	9.913
1781435,625	GÖZTEPE	-	1.625	1.520	-	23.484	21.806
811857,3125	HASANPAŞA	-	1.552	1.420	-	10.504	7.438
1439775,75	KOŞUYOLU	-	1.021	1.309	-	5.073	3.624
698710,3125	KOZYATAĞI	-	1.439	1.110	-	20.910	18.363
1680510,75	MERDİVENKÖY	-	2.369	1.707	-	21.839	17.514
539363,625	OSMANAĞA	-	1.432	1.832	-	15.514	5.311
835418,1875	RASİMPAŞA	-	2.000	1.798	-	11.392	7.539
1360776,625	SAHRAYICEDİT	-	1.347	927	-	16.611	14.074
1483066,5	SUADİYE	-	1.430	1.398	-	18.004	15.492
662766,25	ZÜHTÜPAŞA	-	693	585	-	5.935	4.643
	Toplam	28.481	33.958	28.466	213.119	322.552	263.541

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2017 yılında 684'ü yeni yapı ve 329'u tadilat için olmak üzere toplam 1.013 inşaat yapı ruhsatı, 8.785 adet konut ve 573 iş yeri ise yapı kullanma izin belgesi almıştır. 2016 yılına oranla konutlara ve iş yerlerine verilen yapı kullanma izin belgesi ve tadilat amaçlı inşaatlara verilen inşaat ruhsatlarında artış olduğu, yeni yapılar için verilen inşaat ruhsatlarında ise düşüş yaşandığı görülmektedir.

Tablo 59. Kadıköy İlçesinde Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgeleri

	2015		2016		2017	
Yapı Kullanma İzin Belgesi Verilen Konut Sayısı	4.446		8.083		8.785	
Yapı Kullanma İzin Belgesi Verilen İşyeri Sayısı	302		551		573	
İnşaat Ruhsatı Verilen İnşaat Sayısı (Yeni Yapı Tadilat)	612	170	853	221	684	329

*Kaynak: Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

4.2 Konut Satış ve Kira Değerleri

Kadıköy ilçesi genelinde ortalama konut satış değeri (TL/m²) 8.000 TL'dir. Kadıköy, İstanbul genelinde ortalama konut satış değerlerinin (TL/m²) en yüksek olduğu 4. ilçedir.

Tablo 60. İstanbul İlçelerinin Ortalama Konut Satış Değerlerine Göre Karşılaştırması

Sıra	İlçe	Ortalama Satış Değeri (TL/m ²)**
1	Beşiktaş	11.500,00 TL
2	Sarıyer	8.750,00 TL
3	Bakırköy	8.600,00 TL
4	Kadıköy	8.000,00 TL

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu) **Tablolarda kullanılan değerler Sahibinden.com, Reidin, Hürriyet Emlak ve Zingat gibi önemli emlak siteleri emsal karşılaştırma yöntemiyle incelenmiş ve 4 farklı kaynağın ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

Kadıköy ilçesi sınırları içerisinde, ortalama konut satış değerlerinin (TL/m²) en yüksek olduğu mahalle Fenerbahçe olup akabinde sırasıyla Caddebostan, Suadiye ve Caferağa mahalleleri gelmektedir. İlçedeki en düşük konut satış değerleri (TL/m²) ise Rasimpaşa ve Hasanpaşa Mahallelerine aittir.

Tablo 61. Kadıköy’de Mahallelerin Ortalama Konut Satış Değerine Göre Karşılaştırması

Sıra	Mahalle	Ortalama Satış Değeri (TL/m2)**
1	Fenerbahçe	13.400,00 TL
2	Caddebostan	12.000,00 TL
3	Suadiye	10.500.00 TL
4	Caferağa	10.200,00 TL
20	Rasimpaşa	7.100,00 TL
21	Hasanpaşa	6.250,00 TL

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu) **Tablolarda kullanılan değerler Sahibinden.com, Reidin, Hürriyet Emlak ve Zingat gibi önemli emlak siteleri emsal karşılaştırma yöntemiyle incelenmiş ve 4 farklı kaynağın ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

Kadıköy genelinde ortalama konut kira değeri (TL/m2) 25,00 TL’dir. Kadıköy, İstanbul genelinde ortalama konut kira değerlerinin (TL/m2) en yüksek olduğu 4. ilçedir.

Tablo 62. İstanbul’da İlçelerin Ortalama Konut Kira Değerine Göre Karşılaştırması

Sıra	İlçe	Ortalama Satış Değeri (TL/m2)**
1	Beşiktaş	37,00 TL
2	Sarıyer	30,00 TL
3	Beyoğlu	29,00 TL
4	Kadıköy	25,00 TL
5	Bakırköy	25,00 TL
6	Ataşehir	25,00 TL

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu) **Tablolarda kullanılan değerler Sahibinden.com, Reidin, Hürriyet Emlak ve Zingat gibi önemli emlak siteleri emsal karşılaştırma yöntemiyle incelenmiş ve 4 farklı kaynağın ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

Kadıköy ilçesi sınırları içerisinde, ortalama konut kira değerlerinin (TL/m2) en yüksek olduğu mahalle Fenerbahçe olup akabinde Rasimpaşa, Caferağa ve Zühtüpaşa mahalleleri gelmektedir. İlçedeki en düşük konut kira değerleri (TL/m2) ise Bostancı ve Hasanpaşa Mahallelerine aittir.

Tablo 63. Kadıköy’de Mahallelerin Ortalama Konut Kira Değerine Göre Karşılaştırması

Sıra	Mahelle	Ortalama Satış Değeri (TL/m2)**
1	Fenerbahçe	35,00 TL
2	Rasimpaşa	34,00 TL
3	Caferağa	32,00 TL
4	Zühtüpaşa	32,00 TL
20	Bostancı	22,00 TL
21	Hasanpaşa	22,00 TL

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu) **Tablolarda kullanılan değerler Sahibinden.com, Reidin, Hürriyet Emlak ve Zingat gibi önemli emlak siteleri emsal karşılaştırma yöntemiyle incelenmiş ve 4 farklı kaynağın ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

4.3 Ticaret

İstanbul Ticaret Odası verilerine göre, 2016 yılında Kadıköy ilçesinde toplam 23.877 firma faaliyet göstermektedir. Faaliyet türlerine göre sınıflandırıldığında; ticaret ve hizmet sektörlerinin Kadıköy ilçesindeki ekonomik faaliyetlerin %75,3’ünü oluşturduğu görülmektedir. Önemli devlet hastanelerinin ilçede konumlanması ve özel hastanelerin yoğunlaşması sonucunda sağlık sektörünün ilçedeki gelişme eğilimi devam etmektedir.

Tablo 64. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Firmaların Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2016

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı**	Oran (%)
Eğitim	597	2,5
Hizmet	5.542	23,2
İmalat	1.140	4,8
İnşaat	2.654	11,1
Turizm	110	0,5
Kültür-Sanat	609	2,6
Sağlık	619	2,6
Spor, Eğlence, vb	176	0,7
Ticaret	12.430	52,1
Toplam	23.877	100,0

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu) **Tablolarda kullanılan değerler Sahibinden.com, Reidin, Hürriyet Emlak ve Zingat gibi önemli emlak siteleri emsal karşılaştırma yöntemiyle incelenmiş ve 4 farklı kaynağın ortalamaları alınarak hesaplanmıştır.

4.4 Sanayi

İstanbul Sanayi Odası'nın 2017 yılı verilerine göre Kadıköy ilçesi genelinde sınai faaliyet gösteren işletmeler içerisinde en fazla sayıda olan sektör, Genel Amaçlı Makine ve Aksam Sanayii'dir.

Tablo 65. Kadıköy İlçesinde Sınai Faaliyet Gösteren İşyeri Sayıları

Meslek Kodu	Meslek Grubu	2015	2016	2017
40	Genel Amaçlı Makine ve Aksam Sanayii	7	10	11
8	Öğütülmüş Tahıl ve Unlu Mamuller Sanayii	7	8	8
31	İlaç, Tıbbi Cihazı ve Araç-Gereç Sanayii	7	7	8
48	Elektrik, Elektronik, Bilişim ve Kablo	6	7	8
4	İnşaat Amaçlı Ürünler Sanayii	7	7	7
36	Demir Çelik ve Sıcak Hadde Ürünleri Sanayii	7	7	7
1	Madencilik, Mermer ve Taş Ocakçılığı	6	6	6
17	Dış Giyim Sanayii	6	6	6
25	Ev Mobilyaları Sanayii	4	4	5
30	Temizlik Ürünleri, Kozmetik ve Esans Sanayii	5	5	5
44	Metal Aletler, Hırdavat ve Isıt Cihazları Sanayii	3	4	5
23	Orman Ürünleri Sanayii	4	4	4
28	Temel ve Muhtelif Kimya Sanayii	4	4	4
29	Boya, Vernik, Reçine ve Çeşitli Kimya Sanayii	4	4	4
43	Bağlantı Elemanları, Tel ve Tel Ürünleri Sanayii	4	4	4
2	Mineral Ürünler Sanayii	3	3	3
6	Bitkisel Gıda Ürünleri Sanayii	3	3	3
26	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayii	3	3	3
38	Bakır, Bakır Alaşımları ve Ağır Metaller Sanayii	3	3	3
41	Özel Amaçlı Makine Sanayii	3	3	3
49	Enerji ve Elektrik Ekipmanları	3	3	3
51	İklimlendirme Ekipmanları Sanayii	3	3	3
55	Deniz, Hava ve Demiryolu Ana ve Yan Sanayii	2	3	3
5	Hayvansal Gıda Ürünleri Sanayii	2	2	2
7	Kakaolu, Şekerli Ürünler ve İçecekler Sanayii	2	2	2

Meslek Kodu	Meslek Grubu	2015	2016	2017
14	Ev Tekstili, Brode, Dantel, Nakış ve Dokunmamış Ürünler Sanayii	2	2	2
34	Plastik İnşaat Malzemeleri Sanayii	2	2	2
42	Metal Yapı ve Yapı Parçaları Sanayii	2	2	2
46	Metallerin Talaşlı İşlenmesi Sanayii	2	2	2
53	Kara Taşıtları Ana Sanayii ve Karoseri Sanayii	2	2	2
3	Cam ve Cam Ürünleri Sanayii	1	1	1
9	Endüstriyel Yemek Sanayii	1	1	1
19	Triko Giyim Sanayii	1	1	1
24	Büro ve Mağaza Mobilyaları Sanayii	1	1	1
27	Basım, Yayın Sanayii	1	1	1
32	Kauçuk ve Kauçuk Teknolojileri Sanayii	0	0	1
33	Plastik Ambalaj Sanayii	1	1	1
35	Plastik Hammaddeleri ve Plastik Enjeksiyon Mamulleri Sanayii	1	1	1
37	Alüminyum Ürünleri Sanayii	1	1	1
54	Kara Taşıtları Yan Sanayii	1	1	1
10	İplik Sanayii	0	0	0
11	Tekstil Terbiye, Boya, Baskı Sanayii	0	0	0
12	Örme Kumaş Sanayii	0	0	0
13	Dokuma Kumaş Sanayii	0	0	0
15	Konfeksiyon Yan Sanayii	0	0	0
16	Deri, Yünlü Deri ve Saraciye Sanayii	0	0	0
18	İç Giyim Sanayii	0	0	0
20	Çorap Sanayii	0	0	0
21	Deri, Kürk Giyim ve Aksesuarları Sanayii	0	0	0
22	Ayakkabı ve Yan Sanayii	0	0	0
39	Değerli Metaller ve Kuyumculuk Sanayii	0	0	0
45	Metal Şekillendirme, Isıl İşlem ve Kaplama Sanayii	0	0	0
47	Metal Ev ve İşyeri Gereçleri Sanayii	0	0	0
50	Aydınlatma Donanımları Sanayii	0	0	0
52	Beyaz Eşya ve Ev Aletleri Sanayii	0	0	0
	Toplam	127	134	140

*Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı sonu itibariyle 996 adet sıhhi müessese, 1 adet 1. sınıf gayri sıhhi müessese, 39 adet 2. ve 3. sınıf gayri sıhhi müessese ve 22 adet akaryakıt/LPG istasyonu bulunmaktadır. Son üç yıla bakıldığında, sıhhi müesseselerin sayısında sürekli bir azalış görülmektedir.

Tablo 66. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Ruhsatlı İşyeri Sayıları

Türü	2015	2016	2017
Sıhhi Müessese	1.115	1.064	996
2. ve 3. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese	53	30	39
1. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese (İ.B.B.)	1	1	1
Akaryakıt/LPG İstasyonu (İ.B.B.)	19	22	22

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kadıköy Belediyesi

4.5 Finansal Altyapı

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle toplam 271 banka şubesi bulunmakta olup banka şubesi başına düşen nüfus 1.666’dır. Kadıköy ilçesindeki mahallelere göre banka şube sayılarına bakıldığında en çok banka şubesi-nin sırasıyla Caddebostan, Kozyatağı ve Fenerbahçe’de bulunduğu görülmektedir. Banka şubesi başına düşen nüfus açısından ise en avantajlı mahalleler sırasıyla Osmanağa, Caddebostan ve Fenerbahçe mahalleleridir.

Tablo 67. Kadıköy ilçesinde Mahallelere Göre Banka Şube Sayısı, 2017

Mahalle Adı	Banka Şube Sayısı	Banka Çeşitliliği	Banka Şubesi Başına Düşen Nüfus
19 Mayıs	22	12	1.369,05
Acıbadem	7	6	4.349,00
Bostancı	14	11	2.242,79
Caddebostan	29	16	634,45
Caferağa	19	13	1.285,47
Dumlupınar	3	3	3.776,00
Eğitim	2	2	6.830,00
Erenköy	12	11	2.568,67
Fenerbahçe	23	12	765,39
Feneryolu	13	9	1.907,54
Fikirtepe	3	3	3.235,00
Göztepe	22	13	1.571,64
Hasanpaşa	8	8	1.976,00
Koşuyolu	10	10	802,70
Kozyatağı	28	15	1.212,11

Mahalle Adı	Banka Şube Sayısı	Banka Çeşitliliği	Banka Şubesi Başına Düşen Nüfus
Merdivenköy	8	7	4.194,63
Osmanağa	22	14	385,91
Rasimpaşa	2	1	7.099,00
Sahrayıcedit	7	6	4.418,43
Suadiye	16	13	1.369,31
Zühtüpaşa	1	1	8.166,00

*Kaynak: Mahallem İstanbul

4.6 Alışveriş Noktalarının Mahallelere Göre Dağılımı

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle toplam 76 süpermarket, 116 minimarket, 2 AVM ve 8 pazar yeri bulunmaktadır. Kadıköy ilçesi’nde alışveriş noktalarının mahallelere göre dağılımına bakıldığında, 11 süpermarket ve 13 minimarketin bulunduğu Kozyatağı Mahallesi market yoğunluğunun en fazla olduğu mahalle olarak ön plana çıkmaktadır. Kozyatağı Mahallesi’ni, Merdivenköy ve Göztepe Mahalleleri takip etmektedir. İlçedeki AVM’lerin biri Acıbadem, diğeri ise Kozyatağı Mahallesi’nde yer almaktadır. Kadıköy ilçesinde 7 mahallede pazar yeri bulunmaktadır.

Tablo 68. Kadıköy ilçesinde Alışveriş Noktalarının Mahallelere Göre Dağılımı, 2017

Mahalle Adı	Süpermarket Sayısı	Minimarket Sayısı	Market Yoğun-luk Endeksi	AVM Sayısı	Pazar Yeri Sayısı
19 Mayıs	4	8	41	0	0
Acıbadem	5	5	46	1	1
Bostancı	4	7	45	0	0
Caddebostan	4	3	31	0	0
Caferağa	4	7	40,5	0	0
Dumlupınar	1	2	10	0	1
Eğitim	0	3	7,5	0	0
Erenköy	4	4	31	0	1
Fenerbahçe	7	1	60,5	0	0
Feneryolu	4	4	32,5	0	0
Fikirtepe	1	5	17,5	0	0
Göztepe	5	8	47	0	2
Hasanpaşa	1	4	15	0	0
Koşuyolu	1	3	12,5	0	1
Kozyatağı	11	13	92,5	1	1

Mahalle Adı	Süpermarket Sayısı	Minimarket Sayısı	Market Yoğunluk Endeksi	AVM Sayısı	Pazar Yeri Sayısı
Merdivenköy	5	13	58,5	0	0
Osmanağa	0	6	15	0	0
Rasimpaşa	1	5	17,5	0	0
Sahrayıcedit	4	6	35	0	1
Suadiye	6	6	48	0	0
Zühtüpaşa	4	3	29	0	0

*Kaynak: Mahallem İstanbul

4.7 İstihdam

2017 yılı verilerine göre İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezine Ataşehir, Kadıköy ve Üsküdar ilçelerinden toplam 61.792 kişi iş başvurusunda bulunmuş ve 25.739 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiş olup işe yerleştirme oranı %41,7'dir. İŞKUR'a yapılan iş başvuruları 2017 yılında bir önceki yıla kıyasla %75,9 oranında artmıştır. İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmelerde ise %41,2'lik bir artış söz konusudur.

Tablo 69. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi İşe Başvuru ve İşe Yerleştirmeler

Durum	İşe Başvuru			İşe Yerleştirme		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Normal Yerleştirme	25.248	35.003	61.522	25.302	18.133	25.545
Engelli Yerleştirme	124	117	251	103	89	193
Eski Hükümlü- TMY Yerleştirme	13	7	19	6	1	1
Toplam	25.385	35.127	61.792	25.411	18.223	25.739

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy, Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

2017 yılında İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi'nin işe yerleştirdiği 25.739 kişiden 16.119'u erkek, 9.420'si kadındır. 2017 yılında kadınlar işe yerleştirilenlerin yalnızca %37'sini oluşturmaktadır. İşe yerleştirmelerde kadınlar ile erkekler arasında oransal olarak çok ciddi farklar olduğu görülmekte olup, bu veriler kadın istihdamının artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine olan ihtiyacı destekleyici bir nitelik taşımaktadır.

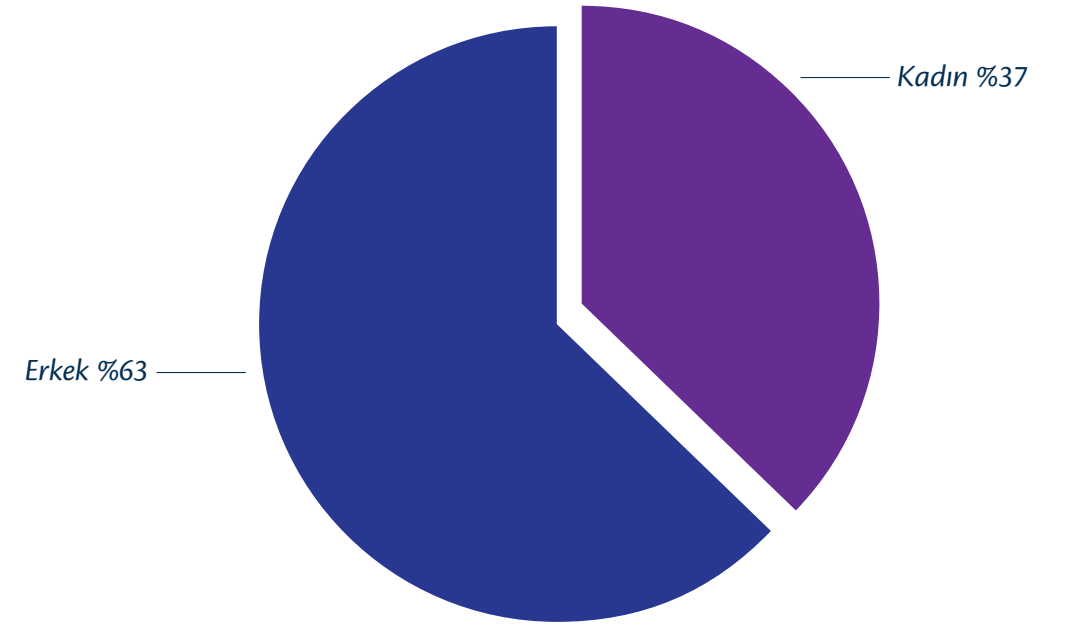
Tablo 70. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyete Göre İşe Yerleştirmeler

Durum	İşe Yerleştirme					
	2015		2016		2017	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Normal Yerleştirme	7.453	17.849	4.633	13.500	9.364	16.181
Engelli Yerleştirme	33	70	27	62	56	137
Eski Hükümlü- TMY Yerleştirme	-	6	-	1	-	1
Toplam	7.485	17.925	4.660	13.563	9.420	16.319

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy, Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

Şekil 18. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyete Göre İşe Yerleştirmeler, 2017

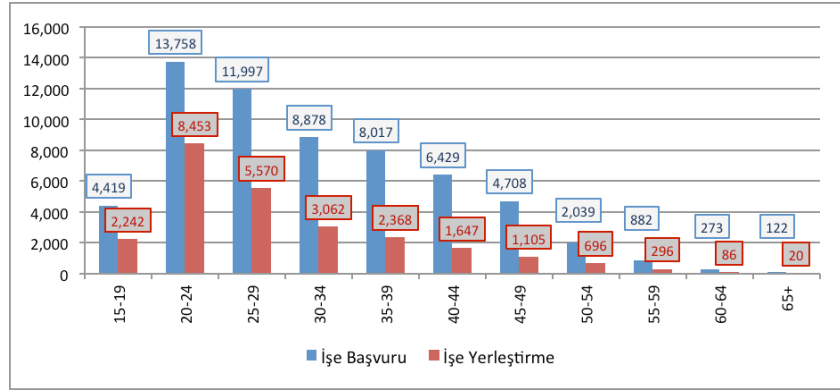

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy, Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

İŞKUR-Kadıköy Hizmet Merkezi'ne 2017 yılında yapılan işe başvuru ve yerleştirmelerin en çok olduğu yaş aralığı 20-24 arası yaş aralığıdır

Şekil 19. İşe Başvuru ve Yerleştirmelerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, 2017

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

***Engelli ve Eski Hükümlü-TMY verileri dahil değildir.

Tablo 71. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre İşe Başvuru ve Yerleştirmeler

Yaş Grubu	İşe Başvuru			İşe Yerleştirme		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
ERKEK	13.956	19.455	32.894	17.849	13.500	16.181
15-19	680	867	2.523	1.269	886	1.271
20-24	2.342	3.465	6.760	3.590	3.132	4.172
25-29	2.741	3.820	6.574	3.291	2.755	3.767
30-34	2.168	3.055	4.706	2.703	1.947	2.229
35-39	1.925	2.749	4.241	2.183	1.636	1.676
40-44	1.718	2.333	3.320	1.825	1.176	1.213
45-49	1.330	1.860	2.779	1.435	919	903
50-54	564	732	1.177	905	653	592
55-59	318	343	539	448	297	265
60-64	124	171	175	157	81	78
65+	46	60	100	43	18	15
KADIN	11.292	15.548	28.628	7.453	4.633	9.364
15-19	519	627	1.896	645	313	971
20-24	2.143	2.918	6.998	1.933	1.370	4.281
25-29	2.159	3.056	5.423	1.457	933	1.803
30-34	1.928	2.575	4.172	1.026	549	833
35-39	1.746	2.456	3.776	894	505	692
40-44	1.406	1.864	3.109	725	394	434
45-49	750	1.128	1.929	444	310	202
50-54	392	573	862	249	194	104
55-59	177	260	343	63	56	31
60-64	51	70	98	14	8	8
65+	21	21	22	3	1	5
Toplam	25.248	35.003	61.522	25.302	18.133	25.545

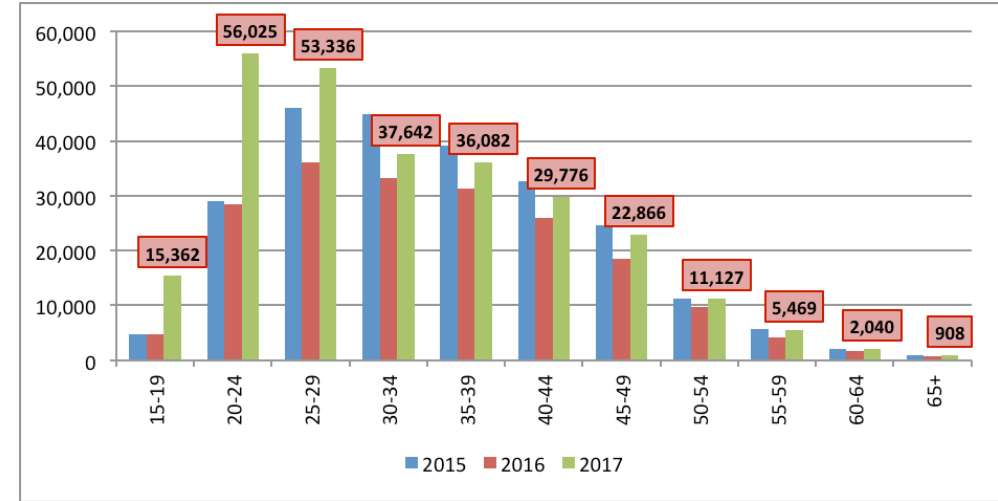
*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

***Engelli ve Eski Hükümlü-TMY verileri dahil değildir.

İŞKUR-Kadıköy Hizmet Merkezi'nin 2017 yılı verilerine göre Kadıköy, Ataşehir ve Üsküdar özelinde 137.958'i erkek, 132.675'i kadın olmak üzere toplam 270.653 işsiz bulunmaktadır. Bir önceki yılın verileri ile karşılaştırıldığında işsiz sayısının %39 oranında arttığı görülmektedir. En fazla işsizliğin yaşandığı yaş aralığı 56.025 kişiyle 20-24 yaş aralığıdır. Bunu 53.336 kişiyle 25-29 yaş aralığı takip etmektedir. Öte yandan, 2015 ve 2016 yılı verileriyle karşılaştırıldığında, 2017 yılında genç işsiz sayısında çok ciddi bir artış göze çarpmaktadır.

Şekil 20. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına Göre İşsiz Sayısı, 2017

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

Tablo 72. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre İşsiz Sayısı

Yaş Grubu	2015	2016	2017
ERKEK	117.429	100.301	137.958
15-19	2.697	2.759	8.943
20-24	13.869	13.932	27.441
25-29	21.621	18.225	27.516
30-34	19.481	16.013	18.926
35-39	18.080	15.287	17.279
40-44	15.193	13.386	14.053
45-49	14.774	10.835	12.577
50-54	6.349	5.770	6.011
55-59	3.318	2.487	3.179
60-64	1.473	1.213	1.357
65+	574	394	676

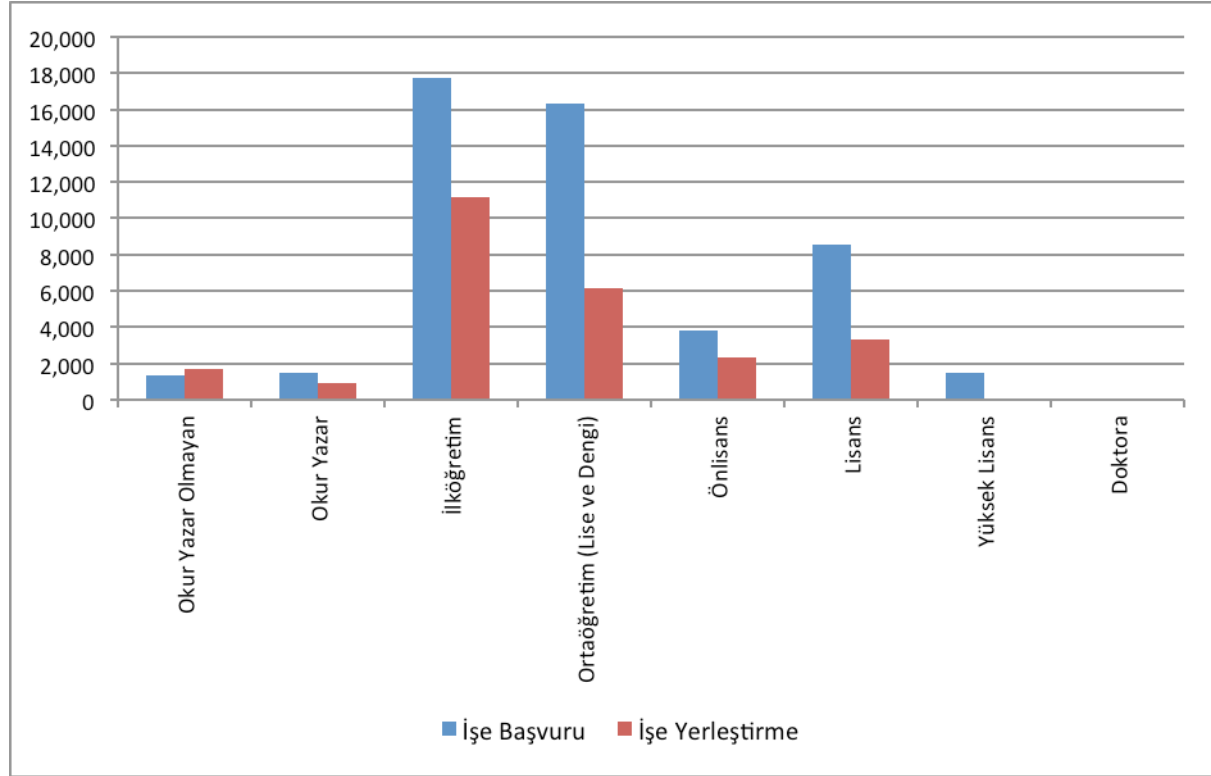
Yaş Grubu	2015	2016	2017
KADIN	123.213	94.060	132.675
15-19	1.931	1.992	6.419
20-24	15.083	14.445	28.584
25-29	24.381	17.930	25.820
30-34	25.462	17.135	18.716
35-39	21.081	16.055	18.803
40-44	17.468	12.476	15.723
45-49	9.777	7.641	10.289
50-54	4.888	3.974	5.116
55-59	2.295	1.674	2.290
60-64	591	509	683
65+	256	229	232
Toplam	240.642	194.361	270.633

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

İŞKUR-Kadıköy Hizmet Merkezi'nin 2017 yılı verilerine göre, en çok iş başvurusu yapan ve işe yerleştirilen eğitim seviyesi ilköğretim olup ardından ortaöğretim kademesi gelmektedir.

Şekil 21. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Eğitim Düzeyine Göre İşe Başvuru ve Yerleştirmeler, 2017

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

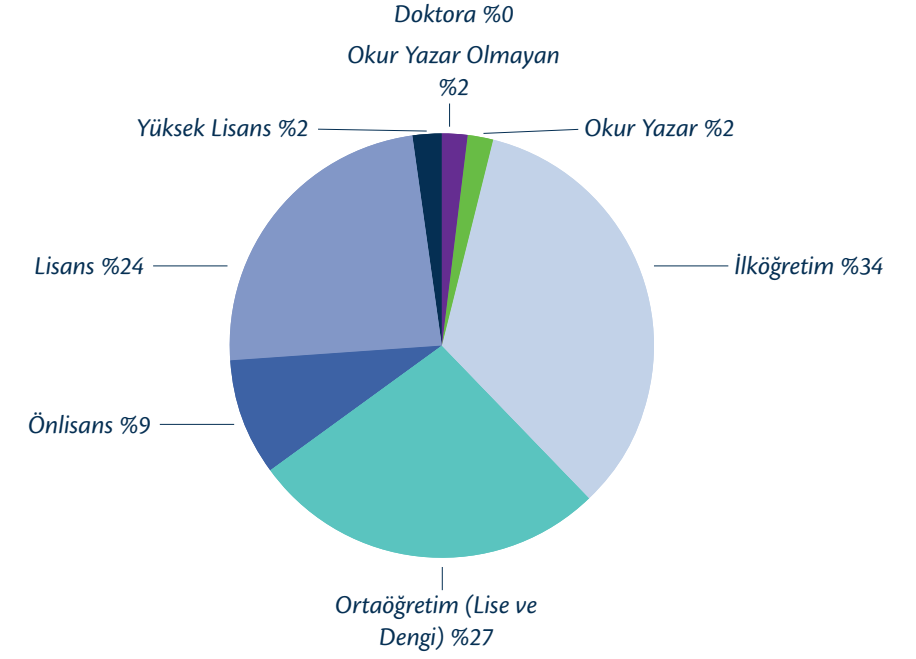
**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

***Engelli ve Eski Hükümlü-TMY verileri dahil değildir.

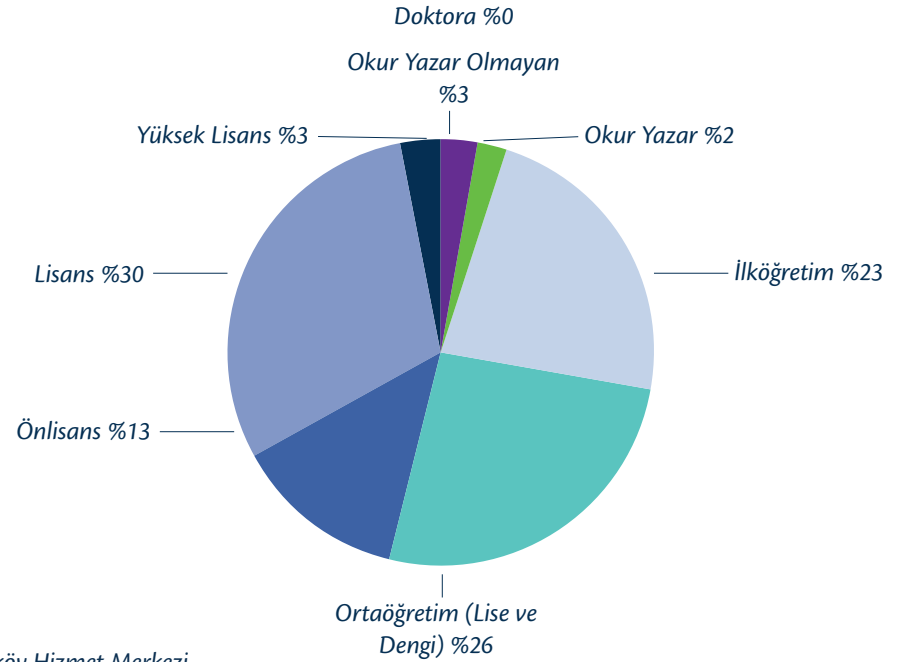
2017 yılında eğitim düzeyine göre işe başvuru ve yerleştirmeler cinsiyetlere göre incelendiğinde; işe başvuran erkekler içinde ilköğretim mezunu erkeklerin %34 ve işe başvuran kadınlar içinde de lisans mezunu kadınların %30 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. İşe yerleştirmelerde ise hem kadınlarda (%33) hem de erkeklerde (%50) ilköğretim mezunları en yüksek orana sahiptir.

Şekil 22. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre İşe Başvurular, 2017

İşe Başvurular, Erkek

İşe Başvurular, Kadın

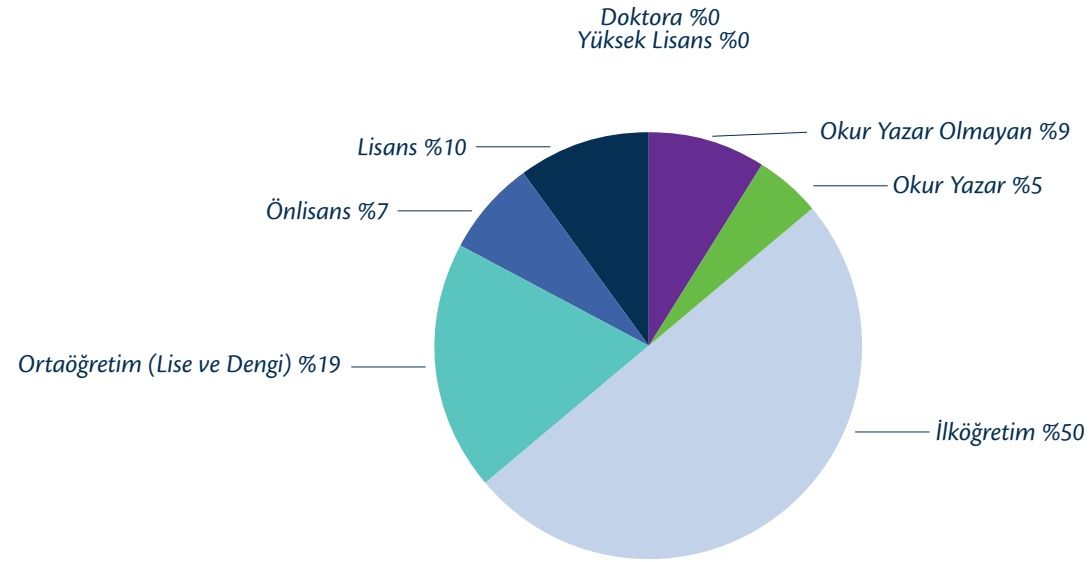
*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

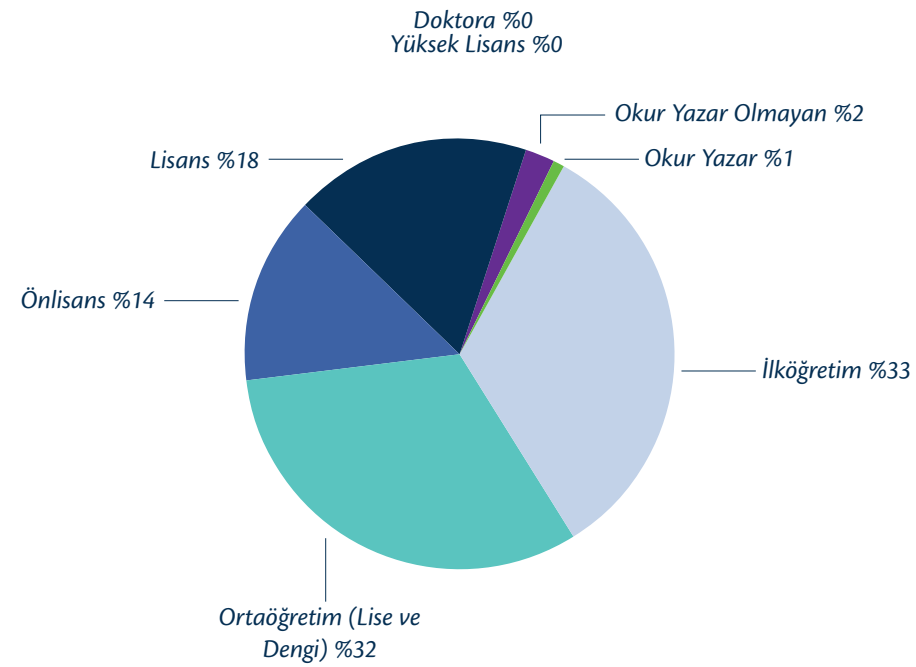
***Engelli ve Eski Hükümlü-TMY verileri dahil değildir.

Şekil 23. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre İşe Yerleştirmeler, 2017

İşe Yerleştirmeler, Erkek

İşe Yerleştirmeler, Kadın

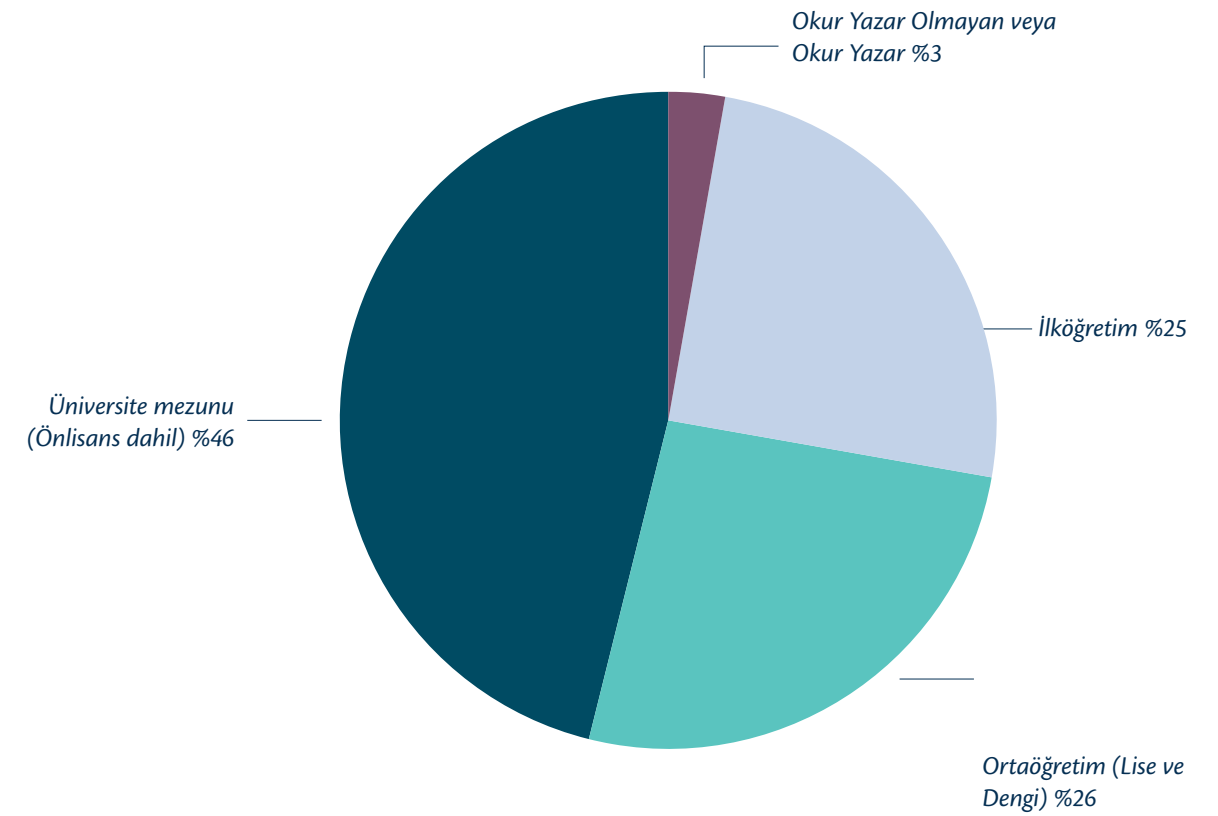
*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

***Engelli ve Eski Hükümlü-TMY verileri dahil değildir.

İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi'nin verilerine göre 2017 yılında bir önceki yıla göre işsiz sayısı %39 oranında artmıştır. İşsizlerin eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde önlisans mezunları dahil olmak üzere üniversite mezunlarının %46 ile en yüksek orana sahip olduğu görülmektedir. 2017 yılı verilerine göre, en çok işsizliğin yaşandığı eğitim seviyesi 82.907 kişiyle lisans mezunlarıdır. Erkeklerde en çok ilköğretim mezunları, kadınlarda ise en çok lisans mezunları işsiz durumdadır.

Şekil 24. Eğitim Düzeyine Göre İşsizlik, 2017

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

Tablo 73. İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi Eğitim Düzeylerine Göre İşsiz Sayısı

	2015	2016	2017
Toplam	240.642	194.361	270.633
Okur Yazar Olmayan	2.638	2.566	5.047
Okur Yazar	1.495	1.098	3.397
İlköğretim	70.662	53.305	69.000
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	65.767	50.571	69.875
Önlisans	26.275	22.136	33.276
Lisans	67.428	59.038	82.907
Yüksek Lisans	6.125	5.382	6.693
Doktora	252	265	438
ERKEK	117.429	100.301	137.958
Okur Yazar Olmayan	991	1.117	2.453
Okur Yazar	733	640	1.636
İlköğretim	42.489	32.986	41.422
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	32.080	26.543	35.848
Önlisans	9.001	8.472	13.456
Lisans	29.338	27.858	39.715
Yüksek Lisans	2.678	2.535	3.203
Doktora	119	150	225
KADIN	123.213	94.060	132.675
Okur Yazar Olmayan	1.647	1.449	2.594
Okur Yazar	762	458	1.761
İlköğretim	28.173	20.319	27.578
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	33.687	24.028	34.027
Önlisans	17.274	13.664	19.820
Lisans	38.090	31.180	43.192
Yüksek Lisans	3.447	2.847	3.490
Doktora	133	115	213

*Kaynak: İŞKUR- Kadıköy Hizmet Merkezi

**Kadıköy Hizmet Merkezi tarafından ilçe düzeyinde veri kaydı tutulmamakta olup Kadıköy-Ataşehir ve Üsküdar ilçelerinin toplam verisi paylaşılmıştır.

4.8 Elektrik-Doğalgaz-Su Tüketimi

2017 yılı itibariyle Kadıköy ilçesinde toplam 648.802 adet elektrik abonesi bulunmaktadır. Bu abonelerin %86'sı meskenlerden oluşmaktadır. AEDAŞ verilerine göre, 2017 yılında Kadıköy'de 1.954.358.554,79 kwh elektrik tüketimi gerçekleşmiş olup, toplam elektrik tüketimi içinde kurumsal tüketimler %59,1 ile en büyük paya sahiptir. Son üç yıl içinde abone sayısında sürekli bir artış söz konusudur.

Tablo 74. Kadıköy'de Bulunan Elektrik Abonesi Tüketim Bilgileri

Türü	2015		2016		2017	
	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (Kwh)	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (Kwh)	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (Kwh)
Mesken	492.924	882.300.906,83	505.037	803.365.060,09	556.017	799.788.196,25
Kurumsal	78.498	1.058.015.114,94	83.744	1.077.116.258,89	92.785	1.154.570.358,54
Toplam	571.422	1.940.316.021,77	588.781	1.880.481.318,97	648.802	1.954.358.554,79

*Kaynak: AYEDAŞ

2017 yılı itibariyle Kadıköy ilçesinde toplam 281.918 adet doğalgaz abonesi bulunmakta olup abonelerin %86'sını meskenler oluşturmaktadır. İGDAŞ verilerine göre, 2017 yılında Kadıköy'de 293.080.433 m3 doğalgaz tüketilmiştir. Son üç yıl içinde abone sayısında sürekli bir artış söz konusudur. Toplam doğalgaz tüketimlerinde meskenlerin payı %83,3 ile en yüksek orana sahiptir.

Tablo 75. Kadıköy'de Bulunan Doğalgaz Abonesi Tüketim Bilgileri

Türü	2015		2016		2017	
	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (M³)	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (M³)	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (M³)
Mesken	220.935	245.570.716	226.373	224.474.360	241.061	244.153.842
Kurumsal	40.081	48.599.331	40.367	46.094.198	40.857	48.926.591
Toplam	261.016	294.170.047	266.740	270.568.558	281.918	293.080.433

*Kaynak: İGDAŞ

2017 yılı itibariyle Kadıköy ilçesinde toplam 187.616 İSKİ abonesi bulunmaktadır. İSKİ verilerine göre, 2017 yılında Kadıköy’de 24.797.597 m3 su tüketimi gerçekleşmiştir. Son üç yıl içinde, su tüketim miktarında sürekli bir artış yaşandığı görülmektedir.

Tablo 76. Kadıköy’de Bulunan Su Abonesi Tüketim Bilgileri

Yıl	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (M³)
2015	190.478	23.910.542
2016	185.609	24.310.256
2017	187.616	24.797.597

*Kaynak: İGDAŞ

4.9 Konaklama

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle 4’ü otel, 1’i pansiyon olmak üzere toplam 5 konaklama tesisi bulunmaktadır. Son üç yıl içinde otel sayısında artış yaşanırken, pansiyon sayısı düşmüştür.

Tablo 77. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Konaklama Tesisleri

Tesisin Türü	2015			2016			2017		
	Otel Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Otel Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Otel Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Otel	2	-	367	2	-	55	4	-	147
Pansiyon	7	-	115	2	-	60	1	-	6
Toplam	9	-	482	4	-	115	5	-	153

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

4.10 Dini Tesisler

2017 yılı itibariyle Kadıköy ilçesinde bulunan dini tesislerin dağılımı incelendiğinde; ilçe sınırları içerisinde 62 adet camii, 1 adet cem evi, 6 adet mescit, 2 adet sinagog ve 11 adet kilise bulunduğu görülmektedir.

Tablo 78. Kadıköy İlçesindeki Dini Tesisler, 2017

Dini Tesis	Adet
Camii	62
Cem Evi	1
Mescit	6
Sinagog	2
Kilise	11

* Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Merkez Kadıköy - Mekansal Stratejik Plan Mevcut Durum Raporu)

4.11 Sivil Toplum Kuruluşları

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle 1.068 dernek bulunmaktadır. Bu derneklerin %41’i mesleki ve danışma derneklerinden oluşmaktadır. Bunu %17 ile spor ve spor ile ilgili dernekler takip etmektedir.

Tablo 79. Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Derneklerin Türü ve Sayısı, 2017

Tür	Sayı
Mesleki ve Dayanışma Dernekleri	434
Spor ve Spor ile İlgili Dernekleri	183
Bireysel Öğreti ve Toplumsal Gelişim Dernekleri	85
Kültür, Sanat ve Turizm Dernekleri	69
Sağlık Alanında Faaliyet Gösteren Dernekler	66
Dini Hizmetlerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Faaliyet Gösteren Dernekler	43
İnsani Yardım Dernekleri	42
Eğitim Araştırma Dernekleri	29
Hak ve Savunuculuk Dernekleri	27
Uluslararası Teşekküller ve İşbirliği Dernekleri	22
Çevre Doğal Hayat Hayvanları Koruma Dernekleri	20
Toplumsal Değerleri Yaşatma Dernekleri	12

Tür	Sayı
Düşünce Temelli Dernekler	11
Engelli Dernekleri	6
Kamu Kurumları ve Personelini Destekleyen Dernekler	5
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Alanında Faaliyet Gösteren Dernekler	4
İmar, Şehircilik ve Kalkındırma Dernekleri	4
Yaşlı ve Çocuklara Yönelik Dernekler	3
Dış Türkler ile Dayanışma Dernekleri	2
Şehit Yakını ve Gazi Dernekleri	1
Toplam	1.068

*Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (www.dernekler.gov.tr)

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle 3 cemaat vakfı, 5 mülhak vakıf, 1 yabancı vakıf ve 130 yeni vakıf olmak üzere toplam 139 vakıf bulunmaktadır.

Tablo 80. Kadıköy İlçesinde Yer Alan Vakıfların Türlerine Göre Dağılımı, 2017

Tür	Sayı	
Cemaat Vakıfları	Ermeni	1
	Rum	1
	Süryani	1
Mülhak Vakıfları	5	
Yurtdışında Kurulan Türkiye’de Şube ve Temsilciliği Olan Yabancı Vakıflar	1	
Yeni Vakıflar (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları- Çevre Koruma Vakıfları ve diğer vakıflar)	130	
Toplam	139	

*Kaynak: T.C. Vakıflar Genel Müdürlüğü (https://www.vgm.gov.tr/)

Kadıköy ilçesinde 2017 yılı itibariyle, 16’sı işçi sendikası, 2’si işveren sendikası ve 19’u kamu görevlileri sendikası olmak üzere toplam 37 sendika faaliyet göstermektedir.

Tablo 81. Kadıköy İlçesinde Faaliyet Gösteren Sendikalar

Sendika Türü	Sıra No	Sendika Adı
İşçi Sendikası	1	İlaç, Kimya, Petrol Ve Lastik Sanayii İşçileri Sendikası
	2	Banka - Finans Ve Sigorta İşçileri Sendikası Kadıköy Şubesi
	3	Büro, Eğitim, Güzel Sanatlar, Ticaret Ve Kooperatif İşçileri Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	4	Türkiye Kooperatif, Ticaret Ve Büro İşçileri Sendikası 1 Nolu Şubesi
	5	Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro Ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası İstanbul 1 Nolu Şubesi
	6	Birleşik Metal İşçileri Sendikası
	7	Türkiye Yol,Yapı,İnşaat İşçileri Sendikası İstanbul 1 Nolu Şubesi
	8	İnşaat İşçileri Sendikası
	9	Demiryol -İş Sendikası Haydarpaşa Şubesi
	10	Depo Antrepo Gemi Yapımı Ve Deniz Taşımacılığı İşçileri Sendikası
	11	Liman-İş Sendikası İstanbul Şubesi
	12	Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası Kadıköy Şubesi
	13	Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası
	14	Güvenlik Ve Savunma İşçileri Sendikası İstanbul Anadolu Bölge Şubesi
	15	Tüm Belediye Ve Genel Hizmet İşçileri Sendikası İstanbul 5 Nolu Şubesi
	16	Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası İstanbul Anadolu Yakası 2 Nolu Şubesi
İşveren Sendikası	1	Türkiye Ağaç Ve Kağıt Sanayi İşverenleri Sendikası
	2	Tüm Eğitim Ticaret Büro Güzel Sanatlar İşverenleri Sendikası
Kamu Görevlileri Sendikası	1	Büro Emekçileri Sendikası İstanbul 3 Nolu Şubesi
	2	Bağımsız Büro Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası İstanbul 1 Nolu Şubesi
	3	Türkiye Büro Çalışanları Sendikası İstanbul 9 Nolu Şubesi
	4	Sivil Memurlar Sendikası İstanbul Şubesi
	5	Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	6	Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	7	Sağlık Hizmetleri Sendikası
	8	Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası İstanbul Şubesi
	9	Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Anadolu Yakası Şubesi
	10	Türkiye Sağlık Ve Sosyal Hizmet Kolu Çalışanları Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	11	Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası İstanbul 3 Nolu Şubesi
	12	Haberleşme İletişim ve Basın Yayın Emekçileri Sendikası İstanbul 4 Nolu Şubesi
	13	Güven İletişim Ve Haberleşme Çalışanları Sendikası
	14	Türkiye Haberleşme Kağıt ve Basın Yayın Hizmet kolu Kamu Çalışanları Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	15	Yol, Yapı, Altyapı, Bayındırlık ve Tapu Kadastro Kamu Emekçileri Sendikası İstanbul Şubesi
	16	Türkiye Ulaştırma Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikası İstanbul 2 Nolu Şubesi
	17	Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası İstanbul 1 Nolu Şubesi
	18	Ulaştırma Çalışanları Memur Sendikası İstanbul Şubesi
	19	Tarım Orman Çalışanları Birliği Sendikası İstanbul 58 Nolu Şubesi
Toplam	37	

*Kaynak: T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (www.dernekler.gov.tr)

4.12 Gönüllü Evleri

Kadıköy’de 2017 yılı itibariyle, Kadıköy Belediyesine bağlı 18 Gönüllü Evi, 1 Mahalle Evi, 1 Gönüllü Merkezi ve 2 Etkinlik Birimi; kültür-sanat, sosyal, eğitim, sağlık, çevre, spor gibi çeşitli faaliyet alanlarında faaliyet göstermekte ve 8.678 üyesi bulunmaktadır. 2017 yılında gönüllü evleri tarafından çeşitli alanlarda 1.526 etkinlik yapılmış olup bu etkinliklere 171.985 kişi katılım sağlamıştır. Bir önceki yıla oranla, 2017 yılında gönüllü evlerinin üye sayısında önemli bir artış, etkinlik ve katılımcı sayısında ise düşüş yaşandığı görülmektedir.

Tablo 82. Kadıköy Gönüllü Evleri

	2016	2017
Gönüllü Merkezi	1	1
Gönüllü Evi	19	18
Mahalle Evi	1	1
Etkinlik Birimi	2	2
Toplam Üye	7.701	8.678
Toplam Etkinlik	1.531	1.526
Toplam Katılımcı	188.258	171.985

**Kaynak: Kadıköy Belediyesi*

SOSYAL HİZMETLER

5 SOSYAL HİZMETLER

Bu bölümde Kadıköy ilçesinin sosyal hizmetlerle ilgili durumunu yansıtan sosyal güvenlik, sosyal destek ve yardımlar, dezavantajlı gruplara ilişkin verilere yer verilmiştir.

5.1 Sosyal Güvenlik

Kadıköy ilçesi genelinde 2017 yılında 231.946 SSK' ye bağlı sigortalı çalışan, 33.877 BAĞ-KUR'lu çalışan ve 517 yeşil kart sahibi yurttaş bulunmaktadır. Bildirim veren iş yeri sayısı ise 33.526'dır. Son üç yıl içinde BAĞ-KUR'lu çalışan, bildirim veren işyeri ve yeşil kart sahibi yurttaş sayısında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir.

Tablo 83. Kadıköy İlçesinde Çalışan ve İşyeri Sayıları

	2015		2016		2017	
	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı
SSK	35.390	228.113	34.316	234.995	33.526	231.946
BAĞ-KUR	-	37.333	-	34.587	-	33.877
YEŞİL KART	-	624	-	791	-	517

*Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

5.2 Sosyal Destek ve Yardımlar

Kadıköy Belediyesi tarafından sosyal-ekonomik ve psiko-sosyal destek çalışmaları kapsamında, meslek elemanları tarafından birey ve hanelerin ihtiyaçlarını belirlemek, ihtiyaca yönelik hizmet modelleri geliştirmek ve uygun müdahale yöntemlerini belirlemek amacıyla hanelere sosyal incelemeler gerçekleştirilmektedir. 2017 yılı içerisinde Kadıköy Belediyesi, sosyal servis birimiyle inceleme için 1.217 haneyi ziyaret etmiş; taşınma, vefat, yıkım veya evde bulunamama sebepleriyle irtibat kurulamayan 374 hane dışında toplam 843 hane sahibinin ihtiyaçlarını belirleme çalışmaları yapmıştır.

Tablo 84. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Durum Tespit Çalışmaları

S.No	Tür	2016	2017
1	Durum Tespit Çalışması Gerçekleşen Hane Sayısı	1.108	809
2	Asker Ailelerine Yönelik Sosyo-Ekonomik Destek İncelemesi	18	34
3	İnceleme İçin İkamet Adresine Gidilip, İptal Olan (Taşınma, Vefat, Yıkım Vb.) Ya Da Evde Bulunamayan Hane Sayısı	823	374
	İnceleme İçin Gidilen Toplam Hane Sayısı	1.949	1.217

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Sosyo-ekonomik ihtiyaç sahibi olan ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken dezavantajlı bireylere sosyo-ekonomik destek hizmetleri ve psiko-sosyal destek çalışmaları kapsamında çeşitli hizmetler sunulmaktadır. Bu hizmetler; gıda, alışveriş kartı, tıbbi medikal malzemeler, hasta yatağı, tekerlekli sandalye, bebek bezi, hasta bezi, 2. el giysi, 2. el eşya, eğitim materyali gibi sunulan aynı destekler, asker ailelerine 4109 Sayılı Kanun kapsamında sunulan nakdi destek hizmetleri ve psikolojik danışmanlık, hukuki danışmanlık, meslek edindirme çalışmaları, hak temelli farkındalık ve güçlendirme çalışmalarından oluşmaktadır. 2017 yılı içinde Kadıköy Belediyesi tarafından, 148 kişiye 541 seans psikolojik danışmanlık hizmeti, 640 haneye alışveriş kartı desteği, 1.820 kişiye gıda desteği, 1.937 kişiye hasta bezi desteği, 179 kişiye çocuk bezi desteği, 680 kişiye medikal malzeme desteği, 1.037 kişiye eğitim materyali desteği, 93 kişiye sünnet hizmeti, 500 kişiye çamaşır temizleme hizmeti verilmiştir. Ayrıca, 142.311 parça ikinci el giysi ve eşya desteği ile 1.803 adet Anadolu'ya yardım hizmeti sunulmuştur.

Tablo 85. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Sosyal Destek ve Yardım Çalışmaları

S.No	Verilen Hizmetler	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
1	Psikolojik danışmanlık desteği	Kişi/Seans	86 / 289	89 / 327	148/541
2	Gıda desteği	Kişi	2.957	2.080	1.820
3	Alışveriş kartı	Hane/Dolum	-	-	640/5.199
4	Hasta bezi desteği	Kere	1.854	3.031	1.937
5	Çocuk bezi desteği	Kişi	255	35	179
6	Medikal malzeme desteği (Tekerlekli sandalye, hasta yatağı, yürüteç, koltuk değneği vb.)	Kişi	217	865	680
7	Eğitim materyali desteği	Kişi	752	897	1.037
8	İkinci el giysi ve ikinci el eşya desteği (Kadıköy'de ikamet eden kişiler)	Kere/Adet	9.438 /52.090	8.901 /72.365	9.742/69.946
9	İkinci el giysi ve ikinci el eşya desteği (Mekansız kişiler)	Kere/Adet	1.198 / 9.828	1.303 /12.242	1.472/12.116
10	Anadolu'ya Yardım Kampanyası	Adet	1.897	1.525	1.803
11	Sünnet hizmeti	Kişi	145	65	93
12	Marmara Üniversitesi Çamaşırhane hizmeti	Kişi	-	240	500

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy genelinde İlçe Kaymakamlığı tarafından yapılan aynı ve nakdi yardımlar incelendiğinde; 2017 yılında toplam 11.548 kez yardım yapıldığı görülmektedir. Yapılan yardımlarda ilk üç sırada nakdi yardım, yakacak yardımı ve gıda yardımı yer almaktadır. Son üç yıl içinde, yapılan nakdi yardımlarda ve gıda yardımlarında sürekli bir artış; yakacak, eğitim, engelli ve barınma yardımlarında ise sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Özellikle yakacak ve barınma yardımında son üç yıl içinde ciddi bir düşüş yaşanmıştır.

Tablo 86. Kadıköy Genelinde Kaymakamlık Tarafından Yapılan Ayni ve Nakdi Yardım Tür ve Sayıları

Yardım Türü	2015	2016	2017
Nakdi Yardım	2.890	3.736	4.508
Yakacak	6.469	3.400	2.906
Gıda	1.937	2.392	2.444
Eğitim	1.844	1.249	1.143
Engelli	525	450	386
Dul Maaşı	181	160	133
Asker Maaşı	38	26	27
Giyecek	-	-	-
Barınma	1242	71	1
Toplam	15.126	11.484	11.548

*Kaynak: Kadıköy Kaymakamlığı

Kadıköy genelinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan ayni ve nakdi yardımlar incelendiğinde; 2017 yılında, 980 aileye 2.298 kez nakdi yardımda bulunulduğu, 1.202 ailenin Sosyal Yardım İstanbulkarttan faydalandığı, 1.215 öğrenciye eğitim, 14 aileye tersine göç hizmeti ve 28 aileye ev eşyası ve giyim yardımı sunulduğu görülmektedir. Ayrıca, asker, öğrenci ve İstanbul'a iş bulma, tedavi olma vb. nedenlerle gelmiş; ancak kalacak yeri ve memleketine dönecek maddi imkanı olmayan 8.188 kişinin memleketlerine geri dönmeleri sağlanmıştır. Son üç yıl içinde, yoksul sevk kapsamında gönderilen sayısında ciddi bir artış olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 87. Kadıköy Genelinde İBB Tarafından Yapılan Ayni ve Nakdi Yardım Tür ve Sayıları

		Ölçü	2015	2016	2017
Sosyal Yardım Amaçlı Nakdi Yardım	Hizmet Sayısı	Sayı	1.799	1.830	2.298
	Aile Sayısı	Sayı	961	950	980
Sosyal Yardım İstanbulkart Kullanan Aile Sayısı		Adet	1.047	956	1.202
Eğitim Yardımı Yapılan Öğrenci Sayısı		Kişi	1.105	1.276	1.215
Tersine Göç Hizmeti Verilen Aile Sayısı		Adet	15	27	14
Yoksul Sevk Kapsamında Gönderilen Sayısı		Kişi	5.645	7.304	8.188
Ev Eşyası ve Giyim Yardımı Alan Aile Sayısı		Adet	-	53	28

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

5.3 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Kadıköy Belediyesi tarafından, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinde kadınların güçlenmesine ve kadına şiddeti önlemeye ve şiddet mağduru kadınların desteklenmesine yönelik hizmetler sunulmaktadır. Kadın Sığınma Evi, Kadın Dayanışma Birimi ve Alo Kadına Şiddet Hattı, Kadın İnsan Hakları Eğitim Programı, Kadın Sağlığı Eğitim Programı ve Potlaç Projesi kadınlara yönelik yürütülen sosyal hizmet uygulamalarını içeren öncelikli çalışmalardır.

2018 yılında Kadın Sığınma Evi'nden 40 kadın, 25 çocuğuyla birlikte faydalanmıştır. Alo Kadına Şiddet Hattı'na gelen 21 arama doğrultusunda gerekli bilgi ve danışma hizmeti verilmiştir.

Tablo 88. Kadın Sığınma Evi Hizmetleri

	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Kadın Sığınma Evi'nden faydalanan şiddet mağduru kadın sayısı	Kişi	47 kadın, 30 çocuk	20 kadın, 16 çocuk	40 kadın, 25 çocuk
Alo Kadına Şiddet hattı	Kişi	51	22	21

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2015 yılında Kadıköylü kadınlar ve kadın örgütlerinin katılımıyla gerçekleştirilen Kadıköy Kadın Forumu ve Yerel Eşitlik Çalıştayı sonucunda kadınlardan gelen talepler doğrultusunda ortaya çıkan Yerel Eşitlik Eylem Planı kapsamında “Kadıköylü kadınlar için gelir yaratılması” hedefi belirlenmiştir. “Tek başına değil kolektif olma, rekabet değil dayanışma, üretme ve alışverişten öğrenme, birbirimizi tanıma ve birbirimizle bağlar kurma” hedefiyle başlayan kadın dayanışması ve kadın hakları alanını çevreleyen Potlaç Projesi, kadınların sosyal ve ekonomik olarak güçlenmelerini amaçlamaktadır.

Potlaç ağı; Potlaç Moda Kadın Emeği Pazarı, Potlaç Dükkan ve Kuşdili Potlaç Atölye üzerinden Kadıköylü kadınlara ve kadın örgütlerine ulaşmaktadır. 2017 yaz döneminde, Potlaç Kadın El Emeği Satış Noktası'nda Moda'da haftanın üç günü (Cuma-Cumartesi-Pazar) toplam 19 hafta stant kurulmuş, 411 bireysel kadın ve 16 kadın ve LBTİ örgütü stant açmıştır. 25 Kasım 2016 yılında Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'nde Caddebostan Kültür Merkezi'nde açılan Potlaç Dükkan'a 2017 Aralık ayı itibari ile 410 kadın ürün bırakmıştır. Kadınların, ekonomik güçlenmesinin yanı sıra, dayanışma örgütlenme deneyimi yaşamalarına destek olmak üzere, Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV) ile girişimcilik, ürün geliştirme ve kooperatifçilik eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Potlaç ağında yer almakta olup, kooperatifçilik sürecinde de yer almak isteyen 98 katılımcı ile 19 hafta süren odak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 2017 yılı itibariyle Potlaç ağında 715 kadın bulunmaktadır.

Tablo 89. Potlaç Verileri

Sosyal ve Ekonomik Olarak Kadınların Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar	Faydalanan Sayısı	
	2016	2017
Potlaç Ağ'ında Yer Alan Kadın	430 kadın	715 kadın
Potlaç Kadın El Emeği Satış Noktası	19 hafta, 347 kadın, 19 kadın ve LBTİ Örgütü	19 hafta, 411 kadın, 16 kadın ve LBTİ Örgütü
Potlaç Dükkan	200 kadın	410 kadın
Suadiye Dükkanlar ve Potlaç İşbirliği Eğitimleri	8 farklı kurs, 63 kadın	-
Potlaç Odak Görüşmeler	-	10 hafta, 98 kadın
KEDV [Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı] Girişimcilik Eğitimleri	-	2 farklı grup, toplam 4 gün, 23 kadın
KEDV [Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı] Ürün Geliştirme Eğitimleri	-	2 farklı grup, toplam 2 gün, 31 kadın
KEDV [Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı] Kooperatifleşme Eğitimleri	-	2 farklı grup, toplam 12 gün, 44 kadın

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

5.4 Sosyal Hizmetler Kapsamında Sunulan Eğitimler

Kadıköy Belediyesi tarafından gerçekleştirilen eğitim çalışmaları kapsamında, dezavantajlı birey ve ailelerine koruyucu, önleyici, destekleyici, geliştirici, rehberlik ve danışmanlık odaklı sosyal hizmetlerin erişim kolaylığı esasıyla bir arada sunulduğu ve sosyal hizmet müdahalesinin ve takibinin gerçekleştirildiği sosyal hizmet merkezlerinde, Kadıköy halkının, öncelikle yetişkin kadınlar olmak üzere, eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için meslek, kişisel gelişim ve hobi-sanat kursları verilmektedir. 2017 yılında, sosyal hizmet merkezlerinde çeşitli alanlarda 48 kurs verilmiş ve bu kurslara toplam 1.462 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 90. Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmet Merkezlerinde Verilen Kişisel Gelişim, Meslek Edindirme Ve Hobi Eğitimleri

Verilen Eğitimler	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Kuşdili, Hasanpaşa, Şaşkınbakkal ve Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi Eğitimleri	Kurs/Kişi	54/1.273	44/1.386	48/1.462

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy'de, 2017 yılı sonu itibarıyla, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olarak eğitim çalışmaları yürüten ve meslek, kişisel gelişim ve hobi-sanat kursları veren 4 adet İSMEK ve 1 adet Müzik ve Gösteri Sanatları Okulu bulunmaktadır. Merdivenköy ve Sahrayıcedid İSMEK 2017 Aralık ayında kapanmış ve Göztepe İSMEK çatısı altında birleşmiştir. 2017 yılında Kadıköy'de yer alan İSMEK'lerde gerçekleştirilen 356 adet kursa toplam 11.813 kişi katılım sağlamıştır. 2017 yılında Kadıköylülerin en çok tercih ettiği kurs 1.081 kişiyle İngilizce olmuş ve İngilizceyi 708 kişiyle diksiyon dersleri takip etmiştir.

Tablo 91. İSMEK'lerde Verilen Kişisel Gelişim, Meslek Edindirme ve Hobi Eğitimleri

Verilen Eğitimler	Ölçü Birimi	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Hasanpaşa, Kozyatağı, Rasimpaşa, Merdivenköy, Sahrayıcedid, Göztepe İSMEK ve Kadıköy Müzik ve Gösteri Sanatları Okulu Eğitimleri	Kurs/Kişi	225/8.935	251/8.815	356/11.813

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

5.5 Yaşlılar

Kadıköy ilçesi 65 yaş üstü yaşlı nüfus oranıyla İstanbul'un en yaşlı nüfusuna sahip ilçesidir. Yaşlı nüfus yoğunluğu; sosyal yoksunluk ve dışlanma, sosyal destek mekanizmalarının ve sosyal korumanın yetersizliğini beraberinde getirmektedir. Kadıköy Belediyesi tarafından, yaşlılara yönelik olarak evde destek hizmetleri gerçekleştirilmekte, psiko-sosyal destek çalışmaları ve sosyo-kültürel faaliyetler düzenlenmektedir. 2017 yılında, 600 kişiye 2.124 kez evde kişisel bakım hizmeti ve 90 kişiye 391 kez evde temizlik hizmeti sunulmuştur.

Tablo 92. Evde Destek Hizmetleri Kapsamında Gerçekleştirilen Çalışmalar

Tür	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Evde kişisel bakım hizmeti (kuaförlük)	Kişi/Kere	/887	464/1.344	600/2.124
Evde temizlik hizmeti	Kişi	-	42	90/391

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesine bağlı sağlıklı ve aktif yaş almayı önceleyen iki Sosyal Yaşam Evi bulunmaktadır. Biri 2013 yılında Sahrayıcedid Mahallesi’nde, diğeri ise 2017 yılında 19 Mayıs Mahallesi’nde açılmış olan Sosyal Yaşam Evleri’nin amacı; 65 ve üzeri yaş grubundaki kişilerin aktif ve sağlıklı yaş almalarına yardımcı olmak, psikolojik destek almalarını sağlamak, sosyalleşmelerine ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunarak koruyucu, önleyici ve destekleyici hizmetler sunmaktır. Bu kapsamda, Sosyal Yaşam Evleri 2017 yılı itibariyle toplam 1.668 üyeye ulaşmıştır. Yaşlılar Haftası Etkinlikleri, Kuşaktan Kuşağa Çocuk Oyunları Şenliği Etkinliği gibi çeşitli etkinlikler 565 katılımcıyla en çok talep gören hizmet olmuştur. Etkinlikleri, 307 kişiyle hobi kursları ve 287 kişiyle kişisel bakım hizmetleri takip etmektedir.

Tablo 93. Kadıköy İlçesindeki Sosyal Yaşam Evleri

Sosyal Yaşam Evinin Bulunduğu Mahalle	Üye Sayısı
Sahrayıcedid Mahallesi	1.139
19 Mayıs Mahallesi	529

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Tablo 94. Sosyal Yaşam Evlerinde Verilen Hizmetler

Hizmet/Etkinlik	Kişi Sayısı		
	2015	2016	2017
Kişisel Bakım Hizmeti	308	300	287
Psikolojik Danışmanlık Hizmeti	109	141	138
Eğitsel Kurslar	85	90	101
Hobi Kursları	98	205	307
Müzik Kursları	51	15	58
Sahne Sanatları Kursları	15	50	68
Fiziksel Egzersizler	30	30	160
Sağlık Taramaları	51	119	0
Seminerler	321	70	0
Geziler	85	110	141
Etkinlikler	380	730	565
Toplam	1.533	1.860	1.825

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Belediyeye bağlı Sosyal Yaşam Evleri’nin dışında Kadıköy ilçesinde, T.C. Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı’na bağlı Göztepe S. Şakir Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ve 11 adet özel kurum bulunmaktadır.

5.6 Çocuklar ve Gençler

Çocuklar ve gençlerin sağlıklı ve güvenli gelişimleri için kültürel, sosyal, sağlık ve eğitim avantajları sağlamak amacıyla, sosyal hizmet merkezlerinde çocuk hakları atölyeleri, flört şiddeti atölyeleri, topluma hizmet uygulamaları gerçekleştirilmektedir.

Çocuk Koruyucu Ruh Sağlığı Merkezi, Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi, Belediyemize bağlı bulunan 5 çocuk yuvası, Çocuk Kültür Merkezi, Çocuk Sanat Merkezi, Gençlik Sanat Merkezi Kadıköy Belediyesinin çocuk ve gençlere yönelik hizmet vermekte olduğu merkezlerdir.

2017 yılında toplam 441 çocuk, Belediyeye ait 5 çocuk yuvasından faydalanmıştır. Son üç yılda, çocuk yuvası sayısının 3’ten 5’e çıkarıldığı ve dolayısıyla hizmet verilen çocuk sayısında da sürekli bir artış yaşandığı görülmektedir.

Tablo 95. Çocuk Yuvalarında Kayıtlı Öğrenci Sayısı

Yuva Adı	2015	2016	2017
Bahriye Üçok Ekolojik Çocuk Yuvası	-	107	126
Hasan Ali Yücel Çocuk Yuvası	112	119	117
İsmail Hakkı Tonguç Çocuk Yuvası	83	96	89
Mevhibe İnönü Çocuk Yuvası	86	20	42
Fenerbahçe Parkı Çocuk Yuvası	-	62	67
Toplam	281	404	441

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Belediyeye bağlı bu hizmet birimleri dışında Kadıköy ilçesinde, T.C. Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığına bağlı Yeldeğirmeni Çocuk ve Gençlik Merkezi, Kadıköy Çocuk Evleri Sitesi ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Kadıköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

5.7 Engelliler

Kadıköy Belediyesinin engellilere yönelik gerçekleştirdiği hizmetler kapsamında, Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi başta olmak üzere, engelli ve ailelerinin yaşamlarını kolaylaştırmak için yeni hizmet modelleri geliştirilmesi amaçlanmaktadır. 2017 yılında Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi'ne 131 kişi yeni kayıt yaptırmış, 89 kişi 314 seans özel eğitim danışmanlığı, 34 kişi 243 seans sosyal kulüp hizmetinden faydalanmıştır. Merkezde, 98 kişiye istihdam danışmanlığı verilmiş ve 39 kişinin istihdam edilmesi sağlanmıştır. Merkeze bağlı bulunan Sesli Kütüphane'de toplam 290 üye 1.199 sesli kitap ve 838 sesli metinden faydalanmıştır. Ayrıca, 400 kişi toplam 6.615 kez engelli taksi hizmetini kullanmış, merkezde sunulan kişisel gelişim, meslek edindirme ve hobi eğitimleri kapsamında 12 adet kurs açılmış ve bu kurslara 337 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 96. Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezinin Engellilere Yönelik Hizmetleri

S.No	Verilen Hizmetler	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
1	Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi Yeni Kayıt Sayısı	Kişi	261	168	131
2	Özel Eğitim Danışmanlığı	Kişi/Seans	105 / -379	75 / 388	89 / 314
3	Yaşam Koçu Danışmanlığı	Kişi/Seans	25 / 50	32 / 39	-
4	Sosyal Kulüp Hizmeti	Kişi/Seans	55 / 637	46 / 263	34 / 243
5	İstihdam Danışmanlığı	Kişi	97	158	98
6	İstihdam Edilme Sayısı	Kişi	13	32	39
7	Sesli Kütüphane Toplam Üye Sayısı	Kişi	261	282	290
8	Sesli Kitap Sayısı	Adet	863	1020	1199
9	Metin Kitap Sayısı	Adet	765	804	838
10	Engelli Taksi Hizmeti	Kişi	352 /5.220	381 /5.204	400 /6.615
11	Kişisel Gelişim, Meslek Edindirme ve Hobi Eğitimleri	Kurs/Kişi	14 / 222	12 / 216	12 / 337

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy Belediyesine bağlı Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi dışında, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Kadıköy Engelliler Merkezi (İSEM) bulunmaktadır. 2017 yılında Kadıköy İSEM'e kayıtlı 1.173 kişi bulunmaktadır. 2017 yılında merkezde, 12.917 kişi sosyal rehabilitasyon ve danışmanlık hizmetinden, 24 kişi medikal malzeme ve ortez-protez desteğinden, 24 kişi istihdam desteğinden, 287 kişi psikolojik destek hizmetinden, 62 kişi fizyoterapi ve sporla rehabilitasyon hizmetinden, 68 kişi özel eğitim hizmetinden ve 11 kişi kişisel bakım hizmetinden faydalanmıştır.

Tablo 97. Kadıköy İSEM'de Kayıtlı Engelli Sayısı

	2015	2016	2017
Kişi Sayısı	1.064	1.119	1.173

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Tablo 98. Kadıköy İlçesinde Engellilere Yönelik Hizmetler (İBB)

Hizmetin Konusu	Ölçü Birimi	2015	2016	2017
Sosyal Rehabilitasyon ve Danışmanlık Hizmeti	Kişi/ Seans	6.699	9.940	12.917
Medikal Malzeme ve Ortez – Protez Desteği	Kişi	14	11	24
İstihdam Destek Hizmeti	Kişi	14	11	24
Psikolojik Destek Hizmeti	Kişi/ Seans	283/244	292/226	287/291
Fizyoterapi ve Sporla Rehabilitasyon Hizmeti	Kişi/ Seans	22	38	62
Özel Eğitim Hizmeti	Kişi	29	48	68
Kişisel Bakım Hizmeti	Kişi/ Kere	-	-	11/21

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Kadıköy'de engellilere yönelik hizmet veren kamu kurumları ve özel kurumların yanı sıra 12 adet sivil toplum kuruluşu bulunmaktadır.

Tablo 99. Kadıköy İlçesinde Engellilere Yönelik Hizmet Üreten Sivil Toplum Kuruluşları

S. No	Sivil Toplum Kuruluşları
1	Göz Sağlığını Koruma ve Görme Engellilere Hizmet Derneği
2	Körleri Eğitim ve Kalkındırma Derneği
3	Otizmle Mücadele Eden Aileler Derneği
4	Türkiye Görme Engelliler Derneği
5	Türkiye Otistiklere Destek Ve Eğitim Vakfı
6	Avrasya Şizofreni Derneği
7	Suat Ayöz Trafik Mağdurları Derneği
8	Anadolu Sağır ve Dilsizler Derneği
9	Gaye Sevgi Öğretilbilir Gençler Rehabilitasyon Merkezi ve Derneği
10	Anadolu Sağır ve Dilsizler Derneği
11	Engelsiz Hayat Dayanışma Derneği
12	Engelsiz Pedal Derneği

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim sınıfı bulunan 19 okul bulunmaktadır.

Tablo 100. Kadıköy İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Eğitim Sınıfı Bulunan Okullar

S. No	Okul Adı
1	Bostancı İlkokulu
2	Moda İlkokulu
3	Osmangazi İlkokulu
4	Şener Birsöz İlkokulu
5	29 Ekim İlkokulu
6	İhsan Sungu İlkokulu
7	Cemal Diker İlkokulu
8	Melih İsfendiyar İlkokulu

S. No	Okul Adı
9	İnönü İlkokulu
10	Zihnipaşa İlkokulu
11	Nevzad Ayasbeyoğlu Ortaokulu
12	23 Nisan Zehra Hanım İmam Hatip Ortaokulu
13	Bostancı Atatürk Ortaokulu
14	Kazım Karabekir Ortaokulu
15	İlhami Ertem Ortaokulu
16	Özdemiroğlu İmam Hatip Ortaokulu
17	Faik Reşit Unat Ortaokulu
18	Göztepe Halil Türkkân Ortaokulu
19	Bahariye Ortaokulu

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy’de Milli Eğitim Bakanlığına özel eğitim veren 4 iş okulu bulunmaktadır.

Tablo 101. Kadıköy İlçesinde Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı İş Okulları

S. No	Okul Adı
1	Hamit İbrahimiye Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. Kademe
2	Şöhret Kurşunoğlu Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi
3	Hayriye Kemal Kuşun Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. Kademe
4	Mediha Turhan Tansel Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

KÜLTÜR
ve
SANAT

6 KÜLTÜR ve SANAT

Bu bölümde Kadıköy ilçesinin kültür ve sanat ile ilgili faaliyetlerine ait son üç yılı yansıtan verilere yer verilmiştir.

6.1 Kütüphaneler

2015 yılı itibari ile Kadıköy ilçe sınırlarında 22 kitapçı ve 12 adet kütüphane bulunmaktadır. Bu kütüphanelerin koleksiyonunda 83.203 adet kitap bulunmaktadır. 2017 yılında kütüphanelerden toplam 28.797 kişi faydalanmıştır.

Tablo 102. Kadıköy Genelinde Bulunan Kütüphaneler

S/N	Konu	2015	2016	2017
1	Kütüphane Sayısı	12	12	12
2	Kütüphanelerde Bulunan Kitap Sayısı	78.019	79.289	83.203
3	Kullanıcı Sayısı	32.481	35.183	28.797

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

6.2 Kültürel Etkinlikler

Kadıköy genelinde 2017 yılı verilerine göre 1 adet opera binası, 15 adet tiyatro salonu, 1 adet amfi tiyatro, 1 adet İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları sahnesi ve 2.978 koltuk kapasiteli 5 adet kültür merkezi bulunmaktadır.

Tablo 103. Kadıköy Genelinde Bulunan Kültür Merkezleri

S/N	Konu	2015	2016	2017
1	Kültür Merkezi Sayısı	4	4	5
2	Kültür Merkezi Koltuk Sayısı	2.794	2.794	2.978

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Ayrıca Kadıköy’de aktif olarak gösterim yapan 6 sinema salonunda toplam 30 adet salon ve 3.968 koltuk kapasitesi bulunmaktadır.

Tablo 104. Kadıköy Genelinde Bulunan Sinema Salonları

S/N	Konu	2015	2016	2017
1	Sinema Sayısı	5	5	6
2	Sinema Salonu Sayısı	28	28	30
3	Sinema Salonu Koltuk Sayısı	3.600	3.600	3.968

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi ve Kadıköy’de Yer Alan Sinema Salonları

Kadıköy’de toplam 72 tiyatro topluluğu yer almakta olup bunların 8 tanesi tiyatro sahnesine sahiptir. Bu özel tiyatro salonlarının kapasitesi toplam 523 koltuktur. 2017 yılı itibariyle Kadıköy’de 2.317 koltuk kapasitesine sahip toplam 23 tiyatro salonu bulunmaktadır.

Tablo 105. Kadıköy Genelinde Bulunan Tiyatro Salonları

S/N	Konu	2015	2016	2017
1	Tiyatro Topluluğu Sayısı	26	46	72
2	Tiyatro Salonu Sayısı	20	22	23
3	Tiyatro Salonu Koltuk Sayısı	2.169	2.169	2.317

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi ve Kadıköy Tiyatroları Platformu

Kadıköy’de her yıl 3 tiyatro festivali, 1 kitap günleri, 1 plak günleri ve parklarda sinema günleri yapılmaktadır. 2017 yılında tiyatro festivallerine toplam 37.068 kişi, Kadıköy Kitap Günleri’ne yaklaşık 320.000 kişi, Kadıköy Plak Günleri’ne yaklaşık 25.000 kişi ve Kadıköy Sinema Günleri’ne yaklaşık 2.600 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 106. Kadıköy Genelinde Yer Alan Dış Mekan Etkinlikleri Katılımcı Sayısı

S/N	Konu	2015	2016	2017
1	Tiyatro Festivalleri	33.000	34.500	37.068
2	Kadıköy Kitap Günleri	-	100.000	320.000
3	Kadıköy Plak Günleri	-	20.000	25.000
4	Kadıköy Sinema Günleri	3.000	6.600	2.600

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2017 yılında Kadıköy’de düzenlenen kültürel etkinlikler incelendiğinde program sayısı bazında en yoğun ve katılımcısı yüksek etkinliklerin; 256.777 seyirciye ulaşan 993 tiyatro gösterimi, 71.654 dinleyiciye ulaşan 455 konser, 51.837 katılımcıya ulaşan 156 sergi ve 19.274 izleyiciye ulaşan 85 bale-opera gösterisi olduğu görülmektedir.

Tablo 107. Kadıköy’de Düzenlenen Etkinlikler

S/N	Faaliyetler	2015		2016		2017	
		Program Sayısı	Katılımcı/Dinleyici Sayısı	Program Sayısı	Katılımcı/Dinleyici Sayısı	Program Sayısı	Katılımcı/Dinleyici Sayısı
1	Yetişkin Tiyatro	506	95.296	527	105.059	496	185.123
2	Çocuk Tiyatrosu	382	48.885	527	65.479	497	71.654
3	Konser	321	85.638	401	84.185	455	94.549
4	Bale/Opera	100	43.842	95	43.838	85	19.274
5	Gösteri	83	23.717	31	30.858	106	3.527
6	Yarışma	3	1.365	3	1.222	6	923
7	Film Gösterimi	91	13.370	161	18.856	159	98.276
8	Sergiler	116	20.382	220	38.014	156	51.837
9	Seminer & Konferans	365	29.638	358	29.283	387	34.645
10	Söyleşi	73	7.205	89	8.126	96	8.299
11	Kitap Ve İmza Günleri	16	240	18	804	-	-
12	Sivil Toplum Kuruluşları	127	9.391	319	15.506	367	23.110
13	Anma Toplantısı	14	5.395	17	5.873	19	4.780
14	Okuma Günleri	17	755	17	756	27	905
15	Eğitim Amaçlı Etkinlik	1.045	23.367	804	14.150	8	164
16	Atölyeler	189	3.350	121	3.360	896	16.167
17	Müzik Dinletisi	0	0	11	91	46	8.533

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

6.3 Kültür ve Sanat Kıyaslama Verileri

İstanbul verilerine göre yapılan kıyaslama sonucuna göre:

İstanbul ortalaması üstünde olan göstergeler:

- Bin Kişiye Düşen Sinema Salonu Koltuk Sayısı
- Bin Kişiye Düşen Tiyatro Salonu Koltuk Sayısı olarak belirlenmiştir.

2017 yılında Kadıköy’de bin kişiye düşen sinema salonu koltuk sayısı 8,8 iken, bu rakam İstanbul için 7,5’tir. Bin kişiye düşen tiyatro salonu koltuk sayısı ise 6,6 olup İstanbul ortalamasından (4,7) oldukça yüksektir.

Tablo 108. Kültür-Sanat Göstergeleri Kıyaslama, 2017

S/N	Gösterge	Kadıköy	Kıyaslama Verisi (İstanbul)	Değerlendirme	
				ALTINDA/ ÜZERİNDE	FARK
1	Bin Kişiye Düşen Sinema Salonu Koltuk Sayısı	8,8	7,5	↑	1,3
2	Bin Kişiye Düşen Tiyatro Salonu Koltuk Sayısı	6,6	4,7	↑	1,9

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi, TÜİK

ÇEVRE

7 ÇEVRE

Bu bölümde Kadıköy geneline ilişkin yeşil alanlar, hava kalitesi ve meteoroloji, iklim değişikliği, atık yönetimi, su ve kanalizasyon, afet, gibi çevreye ilişkin verilere yer verilmiştir.

7.1 Yeşil Alanlar

2017 yılı verilerine göre Kadıköy ilçesinin toplam yeşil alan miktarı 1.420.322 m²'dir. Bu alanın %56'sı İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin, %44'ü ise Kadıköy Belediyesinin kontrolü altındadır. Kadıköy Belediyesine ait toplam 133 park bulunmaktadır. Parklarda 17.000 m² çocuk oyun alanı ve 27.000 m² spor alanı bulunmaktadır. 2017 yılında Kadıköy'de kişi başına düşen yeşil alan miktarı 3,15 m²'dir. Son üç yıl içinde kişi başına düşen yeşil alan miktarında sürekli bir artış yaşandığı görülmektedir.

Tablo 109. Kadıköy İlçesindeki Yeşil Alanlar

Yeşil Alan	Birim	Alan		
		2015	2016	2017
Kadıköy Belediyesi Kontrolündeki Yeşil Alanlar	m2	610.000	610.000	620.141,70
İBB Kontrolündeki Yeşil Alanlar	m2	800.180	800.180	800.180
Genel Toplam	m2	1.410.180	1.410.180	1.420.321,70
Kadıköy İlçe Nüfusu (2017)	Kişi	465.954	452.302	451.453
Kişi Başına Düşen Yeşil Alan (İBB ve Kadıköy Belediyesi Sorumluluk Alanları Toplamı)	m2	3,03	3,12	3,15

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

7.2 Hava Kalitesi ve Meteoroloji

7.2.1 Hava Kalitesi

2017 yılı verilerine göre Kadıköy'de hava kalitesi incelendiğinde, kükürt dioksit (SO₂) miktarı 3 µg/m³; partikül madde (PM₁₀) ise 47 µg/m³'tür. Son üç yılın verileri karşılaştırıldığında, havadaki kükürt dioksit (SO₂) ve partikül madde (PM₁₀) miktarında sürekli bir azalma yaşandığı görülmektedir. Türkiye'de 2017 yılı için yıllık kükürt dioksit (SO₂) için sınır değer 20µg/ m³; partikül madde (PM₁₀) için ise yıllık 48 µg/ m³'tür. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre ise partikül madde (PM₁₀) için sınır değer 20µg/ m³ 'tür. Sınır değerler açısından bakıldığında, Kadıköy'ün kükürt dioksit (SO₂) değerlerinin Türkiye'nin sınır değerinin altında kaldığı, partikül madde (PM₁₀) değerinin ise Türkiye'nin sınır değerlerine çok yakın, ancak DSÖ'nün sınır değerinin çok üstünde olduğu görülmektedir.

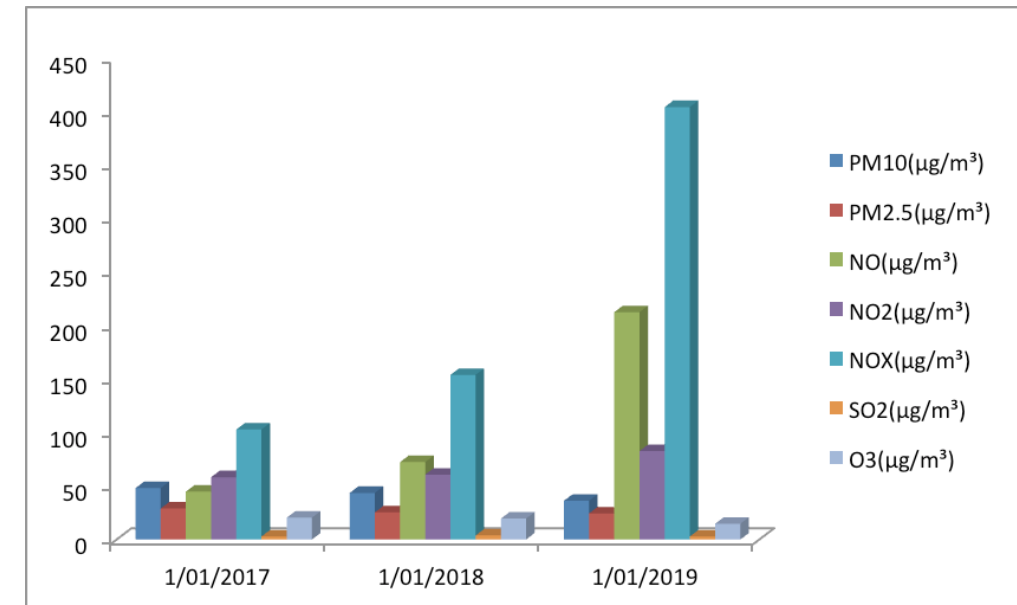
¹Kükürt dioksit fosil yakıtların yanması; partikül madde ise sanayi, yakıt yanması, tarım ve ikincil kimyasal reaksiyonlar sonucu oluşmaktadır. ²[https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-\(outdoor\)-air-quality-and-health](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-(outdoor)-air-quality-and-health)

Tablo 110. Kadıköy Hava Kalitesi Parametreleri

Aylar	Aylık Hava Kalitesi Ölçüm Değerleri					
	2015		2016		2017	
	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	SO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)
Ocak	18	60	17	37	4	33
Şubat	11	56	16	72	4	57
Mart	12	51	13	69	4	58
Nisan	15	57	9	77	3	62
Mayıs	12	48	6	40	2	46
Haziran	9	36	5	36	2	35
Temmuz	9	38	2	59	2	28
Ağustos	8	44	2	35	2	27
Eylül	7	39	2	45	3	43
Ekim	6	34	3	44	4	76
Kasım	10	76	4	48	4	63
Aralık	17	98	4	12	5	36
Yıllık Ortalama	11	53	7	48	3	47

*Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sürekli İzleme Merkezi (www.havaizleme.gov.tr)

Şekil 25. Kadıköy İlçesinde Hava Kalitesinin Yıllara Göre Değişimi

*Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sürekli İzleme Merkezi (www.havaizleme.gov.tr)

Tablo 111. Kadıköy İlçesinde Hava Kalitesinin Yıllara Göre Değişimi

Tarih	PM10 (µg/m³)	PM2.5 (µg/m³)	NO (µg/m³)	NO2 (µg/m³)	NOX (µg/m³)	SO2 (µg/m³)	O3 (µg/m³)
1.01.2017	48,1	29,01	44,84	58,28	102,85	2,89	20,45
1.01.2018	43,63	25,44	72,45	60,74	153,94	3,85	19,62
1.01.2019**	36,25	24,47	212,53	82,64	404,17	2,87	14,79

* Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sürekli İzleme Merkezi (www.havaizleme.gov.tr) **2019 yılı ilk 3 aylık veri ortalamaları kullanılmıştır.

Kadıköy ilçesi sınırlarında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (Marmara Temiz Hava Merkezi) ait hava kalitesi ölçüm istasyonundan elde edilen yıllık ortalama verilere göre; partikül madde konsantrasyonu ulusal hava kalitesi ölçüm limit değerlerin (50µg/m³) altında gözükmemektedir. Ancak, ortalamanın limit değerlere yakın olması bu kirleticinin günlük değişimlerinin izlenmesi gerektiği sonucunu çıkarmaktadır. Tabloda diğer kirlenici parametreler incelendiğinde (NO2, NOx, SO2, O3), özellikle yanma gazlarını (ulaşım, ısınma, fosil yakıtlar) derişimlerinin yıllara göre artış gösterdiği görülmektedir.

7.2.2 Yağış Miktarı

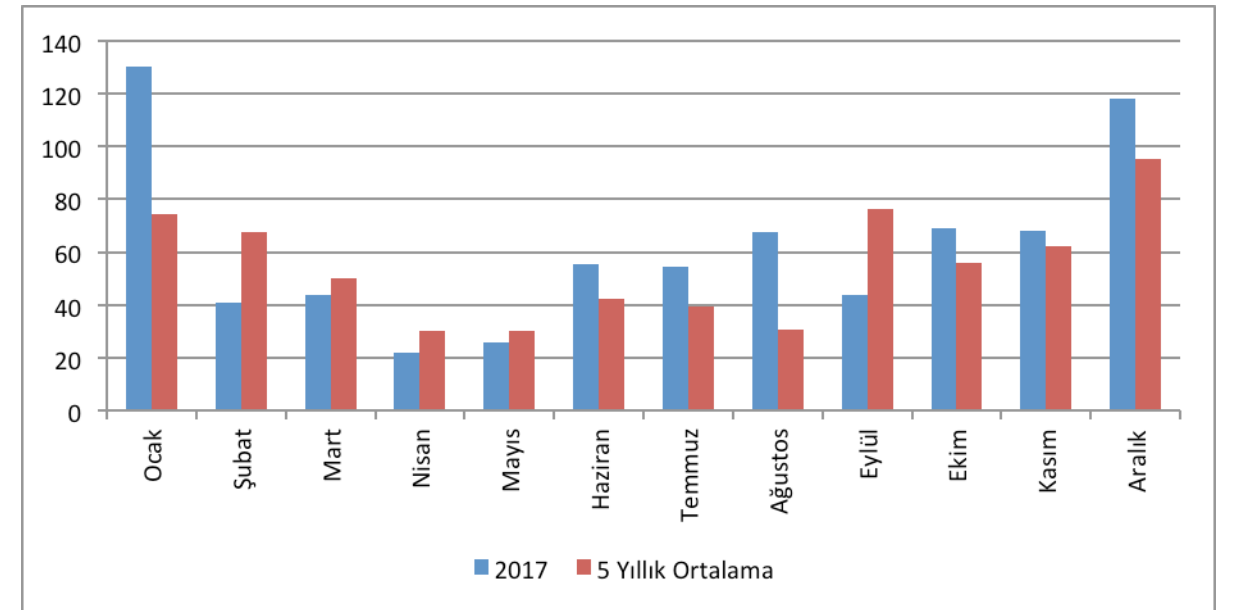
Kadıköy’de yağış miktarları incelendiğinde, 2015 yılında 860,8 mm olan yağış miktarının 2016 yılında 686,3 mm’ye düştüğü, 2017 yılında ise tekrar artarak 738,6 mm’ye yükseldiği görülmektedir. 2017 yılında en yağışlı aylar; Ocak ve Aralık ayları, en kurak aylar ise; Nisan ve Mayıs aylarıdır. İlçe genelindeki, son 5 yıllık ortalama toplam yağış miktarlarına bakıldığında, ortalama toplam yağış bakımından en yüksek değerlere sahip olan Ocak, Eylül ve Aralık aylarının ön plana çıktığı söylenebilir. 2017 yılı yağış miktarları son 5 yıllık ortalama değerler ile karşılaştırıldığında, 2017 yılında toplam yağışların Şubat, Mart, Nisan, Mayıs ve Eylül aylarında 5 yıllık ortalama değerlerin altında kaldığı; Ocak, Ağustos ve Eylül aylarında ise ciddi farkla ortalamanın oldukça üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 112. Kadıköy’de Aylara Göre Toplam Yağış Miktarı

Aylar	Toplam Yağış (kg/m2)			
	2015	2016	2017	5 yıllık ortalama (2013-2017)
Ocak	127,6	52,6	130,2	74,6
Şubat	137,2	86,6	41,0	67,4
Mart	39,4	74,6	43,8	50,2
Nisan	79,8	11,6	21,8	30,2
Mayıs	4,2	41,9	25,8	30,0
Haziran	15,6	48,1	55,6	42,2

Aylar	Toplam Yağış (kg/m2)			
	2015	2016	2017	5 yıllık ortalama (2013-2017)
Temmuz	66,2	23,2	54,6	39,5
Ağustos	32,2	11,6	67,6	30,8
Eylül	234,1	27,7	43,6	76,1
Ekim	64,2	33,0	68,8	56,0
Kasım	26,8	113,2	67,8	62,0
Aralık	33,5	162,2	118,0	95,4
Toplam	860,8	686,3	738,6	

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Şekil 26. Kadıköy İlçesinde 2017 Yılı ile Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Toplam Yağış Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (Kg/m2)

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

7.2.3 Nem Miktarı

İlçe genelindeki, son 5 yıllık ortalama nem miktarlarına bakıldığında, Ocak, Şubat, Ekim, Kasım ve Aralık aylarının en yüksek ortalama neme sahip aylar olduğu görülmektedir.

Tablo 113. Kadıköy İlçesinin Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Nem Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (%)

Yıl/Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ort. Nem Miktarı	78,2	79,2	75,6	72,3	74,2	74,3	68,7	72,5	70,3	77,2	77,8	77,4

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

7.2.4 Sıcaklık Miktarı

İlçe genelindeki, son 5 yıllık ortalama sıcaklık miktarlarına bakıldığında, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarının en yüksek ortalama sıcaklığa sahip aylar olduğu görülmektedir.

Tablo 114. Kadıköy İlçesinin Son 5 Yıllık (2013-2017) Ortalama Sıcaklık Miktarının Aylara Göre Dağılımı, (°C)

Yıl/Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ort. Sıcaklık Miktarı	7,0	8,6	10,1	13,5	18,6	22,7	25,4	26,2	22,8	16,9	13,7	9,0

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

1990-2018 arası aylık ortalama sıcaklıkların mevsimsel olarak 10 yıllık ortalamaları ele alındığında;

Kış sıcaklıkları,

1990-1999 arası 10 yıllık dönemde 6.5 °C,

2000-2009 arası 10 yıllık dönemde 7.0 °C

2010-2017 arası 8 yıllık dönemde 8.0 °C

İlkbahar sıcaklıkları,

1990-1999 arası 10 yıllık dönemde 12.0 °C,

2000-2009 arası 10 yıllık dönemde 12.9 °C

2010-2017 arası 8 yıllık dönemde 13.7 °C

Yaz sıcaklıkları,

1990-1999 arası 10 yıllık dönemde 22.9 °C,

2000-2009 arası 10 yıllık dönemde 24.1 °C

2010-2017 arası 8 yıllık dönemde 24.8 °C

Sonbahar sıcaklıkları,

1990-1999 arası 10 yıllık dönemde 15.8 °C,

2000-2009 arası 10 yıllık dönemde 16.5 °C

2010-2017 arası 8 yıllık dönemde 17.7 °C'dir.

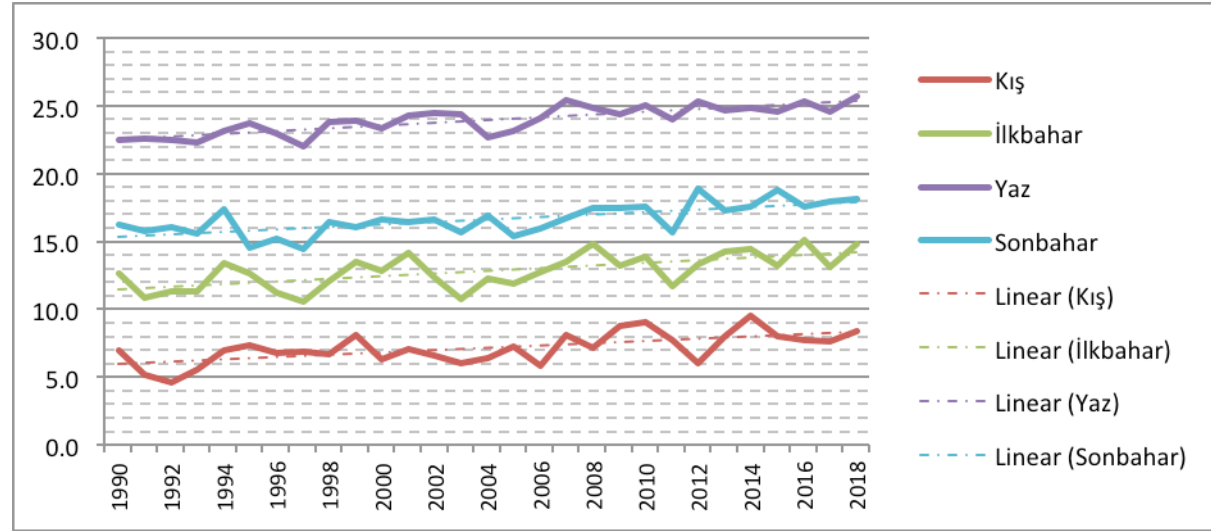
10 yıllık dönemlerde ortalama sıcaklık değerleri incelendiğinde, Kadıköy ilçesinin son dönemdeki yıllık ortalama sıcaklığının 1990-1999 yılları arasındaki döneme göre 1.7 °C daha sıcak olduğu görülmektedir. Yaz mevsimindeki sıcaklık ortalamalarına bakıldığında, bu değerin neredeyse 2.0 °C'ye ulaştığı dikkat çekmektedir. Halk sağlığı açısından değerlendirildiğinde, bu durumun, özellikle kırılgan nüfus (yaşlılar, çocuklar ve hastalar) üzerinde ciddi olumsuz etkilere ve hatta ölümlere neden olabilen sıcak hava dalgalarının süresi ve sıklığında da bir artışa neden olabileceği söylenebilir.

Tablo 115. Mevsimlere Göre Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)

Yıl/Ay	Kış	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Ort.
1990	7,0	12,7	22,5	16,2	14,6
1991	5,2	10,9	22,6	15,7	13,6
1992	4,7	11,3	22,5	16,1	13,6
1993	5,6	11,3	22,3	15,6	13,7
1994	7,0	13,4	23,1	17,4	15,2
1995	7,3	12,7	23,7	14,6	14,6
1996	6,8	11,3	22,9	15,2	14,1
1997	6,9	10,6	22,0	14,4	13,5
1998	6,7	12,1	23,8	16,4	14,8
1999	8,1	13,5	23,9	16,1	15,4
2000	6,4	12,8	23,4	16,6	14,8
2001	7,1	14,2	24,2	16,4	15,5
2002	6,6	12,3	24,5	16,6	15,0
2003	6,0	10,8	24,4	15,6	14,2
2004	6,4	12,3	22,7	16,9	14,6
2005	7,3	11,9	23,2	15,4	14,4
2006	5,9	12,8	24,0	16,0	14,7
2007	8,2	13,5	25,4	16,7	16,0
2008	7,2	14,8	24,9	17,4	16,1
2009	8,8	13,2	24,4	17,5	16,0
2010	9,1	13,9	25,0	17,6	16,4
2011	7,7	11,7	24,0	15,7	14,8
2012	6,1	13,4	25,3	18,9	15,9
2013	8,0	14,3	24,6	17,2	16,0
2014	9,6	14,4	24,8	17,5	16,6
2015	8,0	13,2	24,6	18,8	16,1
2016	7,8	15,2	25,3	17,6	16,5
2017	7,6	13,2	24,6	17,9	15,8

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Şekil 27. Mevsimlere Göre Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)

*Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

7.3 İklim ve İklim Değişikliği

Kadıköy'de yaz ayları sıcak ve az yağışlı, kış ayları ılık ve yağmurlu geçer. İklim, Marmara Denizi'nin etkisi altındadır. Kıyılardan içerilere gidildikçe denizin etkisi azalmaya başlar. Kadıköy'de de İstanbul'un kıyıda olan diğer bütün ilçelerinde olduğu gibi, kıyıya yakınlık ve yer şekillerinin engel teşkil etmeyecek şekilde açık olması nedeniyle, sıcaklık ve nem farkı hissedilmektedir.

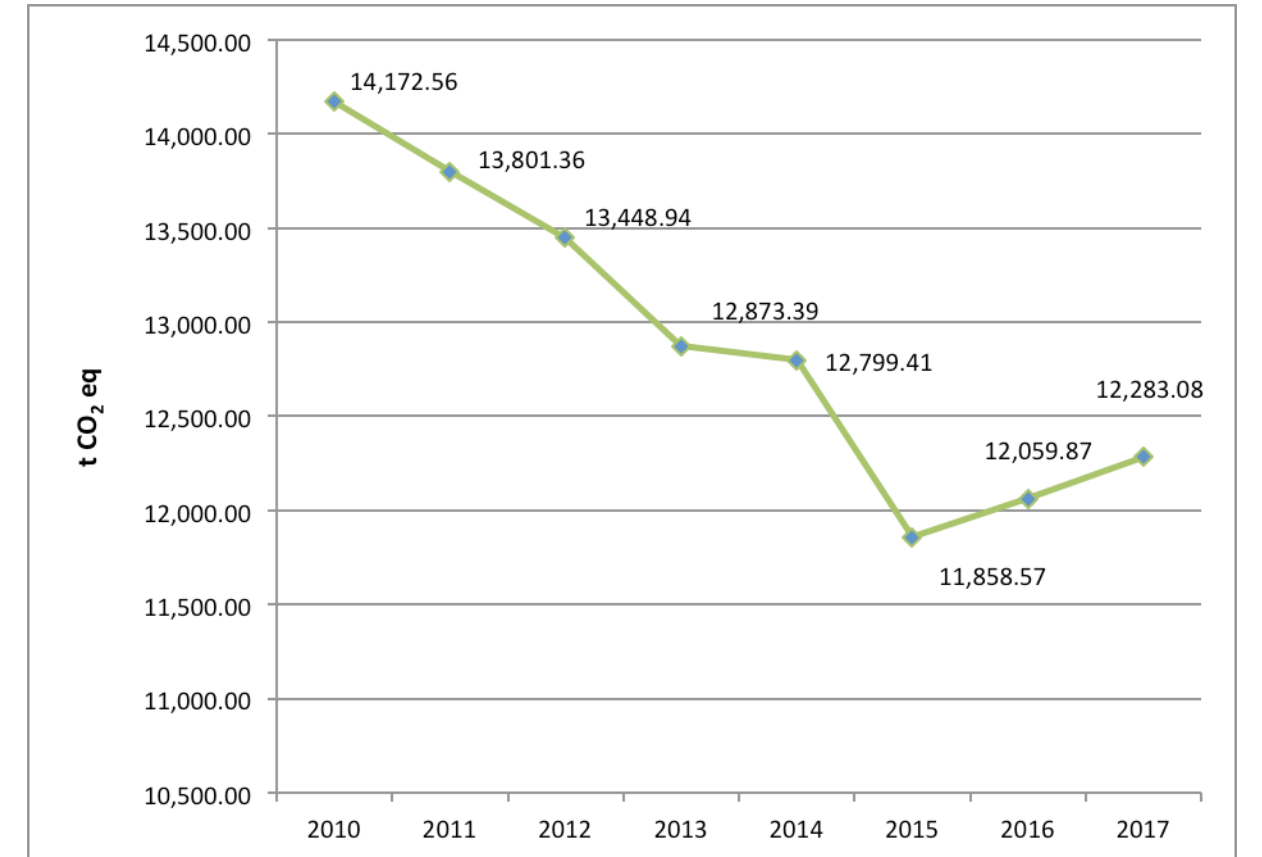
Kadıköy Belediyesi Türkiye'de ilk kez bir yerel yönetim olarak, REC Türkiye ortaklığıyla Kurumsal Sera Gazı Salımlarının Hesaplanması Projesi'ni hayata geçirerek kurumsal düzeyde sera gazı emisyon envanteri hazırlamıştır. 2010 yılının başlangıç yılı olarak kabul edildiği projede, azaltım hedefleri belirlenmiş, sera gazı salım envanteri kapsamının ilçe ölçeğine taşınması için çalışmalar başlatılmıştır. Kültür, sosyal, spor, kent ve çevre, sağlık, eğitim toplam tüketim verileri üzerinden hazırlanan rapora göre 2017 yılı kurumsal sera gazı salımları 12.283,08 ton karbondioksit eşdeğer olarak hesaplanmıştır. Projenin başlangıç tarihi olan 2010 yılından 2015'e kadar kurumsal sera gazı salımlarında azalma görülmüş; ancak son iki yılda kurumsal sera gazı salımları tekrar artmaya başlamıştır. Ancak kişi başına düşen emisyon miktarında sürekli bir düşüş yaşandığı ve projenin başlangıç tarihinden bu yana kişi başına düşen emisyon miktarının 6,32'den 3,91'e indirildiği görülmektedir.

Tablo 116. Kadıköy Belediyesi Kurumsal Sera Gazı Salımları

Sera Gazı Kaynaklar	Sera Gazı Miktarı (tCO ₂ eq)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Doğrudan Sera Gazı Emisyonları (tCO ₂ eq)	6.007,78	4.983,25	4.320,27	4.010,88	3.816,36	3.528,42	3.160,27	3.532,13
Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (tCO ₂ eq)	3.550,67	3.536,71	3.834,92	3.858,16	4.008,31	3.411,23	3.866,87	3.776,20
Diğer Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (tCO ₂ eq)	4.614,12	5.281,40	5.293,75	5.004,35	4.974,74	4.918,93	5.032,73	4.974,75
Toplam	14.172,56	13.801,36	13.448,94	12.873,4	12.799,4	11.858,6	12.059,9	12.283,08

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Şekil 28. Yıllara Göre Kurumsal Sera Gazı Salım Değerleri

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

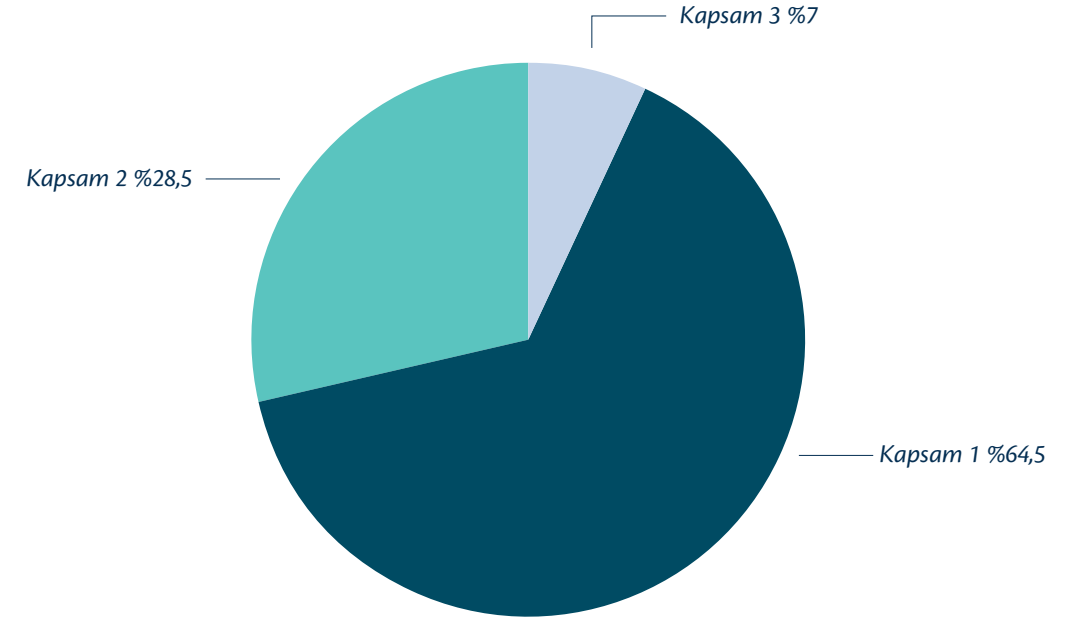
Tablo 117. Kadıköy Belediyesi Kaynaklarına Göre Kurumsal Sera Gazı Salımları

Sera Gazı Kaynakları	Kaynaklarına Göre Sera Gazı Miktarları (tCO2eq)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Doğrudan Sera Gazı Emisyonları (tCO2eq)								
Binalar (Doğalgaz)	4.474,97	3.259,36	2.381,92	1.860,28	1.726,2	1.183,22	839,13	1.201,32
Araçlar (Benzin-Motorin)	1.523,90	1.714,98	1.938,35	2.141,67	2.090,17	2.342,97	2.319,91	2.330,81
Organik Gübre	8,91	8,91	0,00	8,93	0,00	2,23	1,23	0,00
Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (tCO2eq)								
Binalar (Elektrik)	3.244,00	3.272,58	3.601,69	3.443,29	3.547,3	2.970,88	3.098,64	3.173,34
Parklar (Elektrik)	306,67	264,13	233,22	383,72	427,7	440,35	768,23	602,86
Araçlar (Elektrikli)	0,00	0,00	1,19	31,16	33,3	-	-	-
Diğer Dolaylı Sera Gazı Emisyonları (tCO2eq)								
Taşıeron Araçlar (Motorin)	4.614,12	5.281,40	5.293,75	4.995,42	4.960,21	4.910,44	5.032,57	4.963,65
Taşıeron Araçlar (Elektrikli)	0,00	0,00	0,00	8,93	14,52	8,49	0,16	11,10
Toplam Emisyon Miktarı (tCO2eq)	14.172,6	13.801,4	13.448,9	12.873,4	12.799,4	11.858,6	12.059,9	12.283,1
Toplam Personel Sayısı	2.242	2.482	2.580	2.771	2.817	3.031	3.086	3.145
Kişi Başına Düşen Emisyon Miktarı (tCO2eq/kişi)	6,32139	5,56058	5,21277	4,64576	4,54363	3,91243	3,90793	3,90559

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy ilçesi toplam sera gazı envanteri 2016 yılı için 1.509.302 ton CO2e'dir. Bunun 95.875 tonu Kadıköy Belediyesinin kurumsal faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır (%6,35). Kadıköy'ün toplam sera gazı salımlarının %64,5'i, Kapsam 1 kategorisindeki konut, ticari bina ve endüstriyel tesislerde kullanılan yakıtlar ile kent içi araç trafiği gibi salımlardan, %28,5'i Kapsam 2 kategorisinde yer alan elektrik tüketiminden, geri kalan %7'si ise Kapsam 3 kategorisindeki İBB'nin yetki alanında bulunan toplu taşıma araçlarından ve atıksu arıtma tesisinden oluşmaktadır.

Şekil 29. Kapsamlara Göre Kadıköy İlçesi Sera Gazı Emisyonu Dağılımı, 2016

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı – Rapor 1)

Sera gazı salımlarını uluslararası notasyonlar uyarınca alt sektörler ayırarak incelediğimizde, Kadıköy İlçesi sınırları içinde ulaşımdan kaynaklanan salımların %34 ile en yüksek değeri oluşturduğu görülmektedir. Kadıköy İlçesi'nin Avrupa ve Asya kıtaları arasında bir geçiş merkezi olması, aynı zamanda iş merkezlerinin Anadolu yakasında bu bölgede toplanması ilçeden geçen araç sayısını arttırmaktadır. Ulaşımı takiben en yüksek ikinci salım kaynağı konut ısıtma tüketimlerinden kaynaklanmaktadır (%30). Daha sonra en yüksek salımlar sırasıyla konut elektrik (%17,5) ve ticari birimlerde elektrik tüketimidir (%10).

Tablo 118. Kadıköy İlçesi Sera Gazı Envanter Dağılımı

Kadıköy İlçesi Envanter Dağılımı	tonCO2e	%
Konut (Elektrik + Yakıt)	718.215	47,6
Belediye Birimleri; Ticari & Resmi (Elektrik + Yakıt)	203.059	13,5
Endüstriyel (Elektrik + Yakıt)	53.173	3,5
Ulaşım Araçları & Toplu Taşıma	511.919	33,9
Atıksu Arıtma	22.937	1,5
Toplam	1.509.302	100,0

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı – Rapor 1)

2010 ve 2016 yılları için Kadıköy ilçesi sera gazı envanteri karşılaştırıldığında, sektörlerin genel envanter içindeki yüzdeleri değişim gösterse de sanayi sektörü hariç diğer tüm sektörlerdeki salımlarda 2010 yılına göre düşüş yaşadığı gözlenmektedir. Bunun ana sebebinin Fikirtepe Mahallesi’nde gerçekleşen kentsel dönüşüm-den dolayı nüfusun azalması olduğu düşünülmektedir. 2010-2016 yılları arasında Kadıköy ilçesi nüfusu 532.935’den 452.302’ye gerilemiştir. %15’e varan nüfustaki bu azalma sera gazı emisyonlarına da yansımıştır. Aynı şekilde sanayi salımlarındaki yaklaşık altı katlık salım artışına inşaat alanlarına yakın yeni geçici beton santrallerinin kurulmasının neden olduğu tahmin edilmektedir. Toplam envanterler karşılaştırıldığında, 2010 yılına göre azalma görülse de nüfusun azalmasından dolayı kişi başına düşen CO2e emisyonlarının az da olsa yükseldiği görülmektedir.

Sera gazı envanterindeki en önemli azalma %32 ile ticari binalarda (üçüncül binalar) görülmektedir. İkinci en önemli azalma ise %17 ile ulaşım sektöründe görülmektedir. Kadıköy ilçesinin toplu taşıma açısından bir merkez konuma dönüşmesinin bu azalışta etkili olduğu söylenebilir. Öyle ki 2010 yılından farklı olarak ilçede metrobüs ve metro hatları kullanıma açılmıştır. 2010 ve 2016 yılı sera gazı salımlarının kategorilere göre dağılımı kıyaslandığında, “Konut” kategorisinin, kentsel sera gazı envanteri içindeki payının %46,9’dan %48,6’ya çıktığı, “Üçüncül binalar (Ticari&Resmi)” kategorisinin sera gazı envanteri içindeki payının %17,4’ten %13,7’ye ve “Ulaşım” kategorisinin sera gazı envanteri içindeki payının ise %35,2’den %34’e düştüğü görülmektedir.

Tablo 119. Kadıköy İlçesi Sera Gazı Envanteri 2010 ve 2016 Yılları Kıyaslama

Kategori	2010	2016	%	2010	2016
	ton CO2e		Değişim %		
Konut	805.478	715.216	-11%	46,9%	48,6%
Kapsam 1 Durağan Yakma Emisyonları	509.640	453.430	-11%	29,7%	30,8%
Kapsam 2 Elektrik Tüketimi	295.838	261.786	-12%	17,2%	17,8%
Üçüncül binalar (Ticari&Resmi)	298.414	201.986	-32%	17,4%	13,7%
Kapsam 1 Durağan Yakma Emisyonları	69.112	51.564	-25%	4,0%	3,5%
Kapsam 2 Elektrik Tüketimi	229.302	150.421	-34%	13,4%	10,2%
Endüstriyel	8.909	52.961	494%	0,5%	3,6%
Kapsam 1 Durağan Yakma Emisyonları	6.550	36.924	464%	0,4%	2,5%
Kapsam 2 Elektrik Tüketimi	2.359	16.037	580%	0,1%	1,1%

Kategori	2010	2016	%	2010	2016
	ton CO2e		Değişim %		
Ulaşım	603.814	500.234	-17%	35,2%	34,0%
Kapsam 1 Durağan Yakma Emisyonları	528.849	419.129	-21%	30,8%	28,5%
Kapsam 3 Toplu taşıma	71.886	77.843	8%	4,2%	5,3%
Kapsam 3 Toplu taşıma - metro	3.079	3.262	6%	0,2%	0,2%
Toplam	1.716.615	1.470.397	-14%	100%	100%
Kişi Başına Düşen	3,22	3,25			

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi (Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı – Rapor 1)

Belediye Başkanları Sözleşmesi & Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı: Kadıköy Belediyesinin vizyonunun temeli; ilçede yaşayanlar için daha sağlıklı bir çevre, iyi yaşam kalitesi ve enerji verimliliğidir. Bu doğrultuda, yapılan iklim değişikliği ile mücadele ve enerji verimliliği çalışmaları, ilçe ölçeğine genişletilerek devam etmektedir.

Bu amaçla, Kadıköy Belediyesi, Avrupa Komisyonu kapsamında oluşturulan, 5 bine yakın yerel yönetim başkanının imzaladığı ve 2020 yılına kadar ilçe sera gazı emisyonunun en az %20 oranında azaltılması yönünde bir girişim olan Belediye Başkanları Sözleşmesi’ne (Covenant of Mayors) imza atmıştır. Bu kapsamda, 2010 yılı enerji tüketim verileri üzerinden Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı’nı hazırlamıştır.

Bütüncül ve Katılımcı İklim Eylemi: Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından oluşturulan “Türkiye’de İklim Değişikliği Alanında Kapasitenin Geliştirilmesi Hibe Programı” kapsamında, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen “Kadıköy Belediyesi Bütüncül ve Katılımcı İklim Eylemi Projesi” 2017 yılı Eylül ayında başlamıştır. 12 ay boyunca devam eden projenin hedefi; Kadıköy Belediyesi Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı’nın güncellenerek, katılımcı bir modelle İklim Eylem ve Adaptasyon Planı’na dönüştürülmesi ve 2030 yılına kadar %40 oranında sera gazı emisyonlarında azaltım sağlanmasıdır.

7.4 Atık Yönetimi

2017 yılında Kadıköy genelinde, 193.284 ton evsel atık ve 1.385 ton tıbbi atık toplanmıştır. Evlerde kullanım tarihi geçen ilaçlar için; 2015 yılında Kadıköy Belediyesi merkez binasına, 2016 yılında Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği bahçesine birer adet evsel atık ilaç toplama kutusu yerleştirilmiştir. Bu kapsamda, 2017 yılında 310 kg atık ilacın bertarafı sağlanmıştır.

Tablo 120. Toplanan Atık Miktarları

N	Toplanan Atık Türü	2015	2016	2017
1	Tıbbi Atık (ton)	1.269	1.146	1.385
2	Eysel Atık (ton)	204.320	196.325	193.284
3	Eysel Atık İlaçlar (kg)	-	337	310

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kadıköy Belediyesi

Kadıköy ilçesi genelinde değerlendirilebilir atıkların kaynağında ayrı toplanarak ekonomiye geri kazandırılması ve böylelikle düzenli depolama sahalarına giden katı atık miktarının azaltılması konusunda daha iyi hizmet verebilmek için 2008 yılı Kasım ayında yerel yönetim ölçeğinde ilk kez Kadıköy Belediyesi tarafından Atık Koordinasyon Merkezi kurulmuştur.

Atık Koordinasyon Merkezi; geri kazanımı mümkün olan her türlü atığın (ambalaj atıkları, bitkisel atık yağlar, atık piller, atık elektrikli elektronik eşyalar vb.) lisanslı ve yetkili kuruluşlar tarafından toplanması ve bertaraf edilmesini koordine ederek, gelen talep ve şikayetlerin en kısa sürede çözüme kavuşturulmasını sağlamaktadır.

Tablo 121. Geri Dönüşüm - Toplanan Atık Miktarları

N	Malzeme Türü	2015	2016	2017
1	Ambalaj Atıkları (ton)	10.520	7.433	7.797
2	Cam Ambalaj Atıkları (ton)	1.854	3.298	3.923
3	Bitkisel Atık Yağlar Hane (kg)	5.350	8.722	11.088
4	Bitkisel Atık Yağlar İşyeri (kg)	616.025	641.312	652.666
5	Atık Piller (kg)	4.040	7.217	6.780
6	Atık Elektrikli Elektronik Eşyalar (ton)	50	61	62
7	Tekstil Atıkları (ton)	-	-	740

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Ambalaj Atıkları: Kadıköy ilçesi genelinde 2000 yılından itibaren ilçe sınırları içerisinde yer alan Ambalaj Atıkları Toplama ve Ayrıştırma Tesisi aracılığıyla bu atıklar ekonomiye geri kazandırılmaktadır. Kapıdan kapıya bilgilendirme çalışmaları ile ilçe genelinde yaygınlaştırılan ambalaj atıklarının geri kazanımı çalışmalarında verimliliğin ve sistemde sürekliliğin sağlanabilmesine yönelik 2012 yılında alınan Meclis Kararı ile tüm işyeri/mesken sahipleri için atık ayrıştırma ünitesi bulundurulması ve atıkların kaynağında ayrı toplanması zorunluluk haline getirilmiştir. 2017 yılında, geri dönüşüme gönderilmek üzere 7.797 ton ambalaj atığı toplanması sağlanmıştır.

Cam Ambalaj Atıkları: Nisan 2013 tarihinde başlatılan cam ambalaj atıklarının kaynağında ambalaj atıklarından ayrı toplanması projesi ile yüklenici firma ile yapılan sözleşme kapsamında, cam ambalaj atıklarının cam kumbaralarından toplanması düzenli hale getirilmiştir. 2017 yılında, 8.923 cam ambalaj atığı geri dönüşüme gönderilmiştir. Kadıköy’de son üç yılda toplanan cam ambalaj atığı miktarında sürekli bir artış gözlenmektedir.

Bitkisel Atık Yağlar: 03.11.2008 tarihinde bitkisel atık yağ üreticilerinin denetlenmesi ve bitkisel atık yağ üreticilerine idari yaptırım uygulanması konusunda yetki devri alan Kadıköy Belediyesi tarafından; ilçede atık yağ oluşumuna sebep olan lokanta, büfe, vb. işletmeleri denetlenmekte ve bitkisel atık yağ sözleşmesi olmayan işletmelerin sözleşme imzalamaları sağlanmaktadır. Ayrıca bitkisel yağların halk sağlığına olumsuz etkilerini azaltmak için, kızartma işlemi yapan işletmelerde toplam polar madde ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Bitkisel atık yağların alıcı ortama verilmesinin engellenmesi için 2017 yılında, 329 işletme denetlenmiş ve işletmelerden 652.666 kilo, hanelerden ise 11.088 kg olmak üzere toplam 663.754 kg bitkisel atık toplanmıştır. Son üç yıl içinde hem hanelerden hem de işyerlerinden toplanan bitkisel atık yağ miktarında sürekli bir artış olduğu gözlenmektedir.

Atık Piller: Kadıköy ilçesinde toplanan atık piller, 19.12.2008 tarihinde imzalanan protokol kapsamında Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği’ne (TAP) teslim edilmektedir. Kadıköy ilçesinde kullanım ömrünü tamamlayan ve atık halini alan pillerin alıcı ortamlara bırakılması ve çöpe atılmasının engellenmesi için 2017 yılında 6.780 kg atık pil toplanmıştır.

Atık Elektrikli Elektronik Eşyalar: 01.06.2008 tarihinde, “Avrupa Birliği Şehir ve Belediyeler Hibe Programı” kapsamında İsveç-Torsby Belediyesi ortaklığıyla başlatılan “Elektrikli Elektronik Atıkların Kontrolü Yönetimi Projesi” 2012 yılında, Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği’nin yürürlüğe girmesi ile yasal sorumluluk haline gelmiştir. Bu doğrultuda, ilk kez bir yerel yönetim olarak AEEE Getirme Merkezi kuran Kadıköy Belediyesi, AEEE Getirme Merkezi’ne ek olarak çeşitli lokasyonlarda toplama noktası da oluşturmuş ve AEEE Toplama Sistemi’nin kurulumunu tamamlamıştır. İlçede 2017 yılında 62 ton atık elektrikli elektronik eşya toplanarak ekonomiye geri kazandırılmıştır.

Tekstil Atıkları: 2017 yılı Ağustos ayında Kadıköy genelinde tekstil atıklarının toplanmasına yönelik başlatılan çalışma kapsamında 103 adet tekstil atık kumbarasının yerleşimi sağlanmış olup hanelerden de toplama yapılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda, ekonomiye geri kazandırılan tekstil atıklarının; gerekli kalite kontrol standartlarını sağlayanların Kadıköy Belediyesi Açık Gardırop Birimi aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması sağlanmaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılında toplam 740 ton tekstil atığı toplanmış olup, gerekli kalite kontrol standartlarını sağlayan 39.605 adet tekstil ürünü Açık Gardırop birimi aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır.

Tablo 122. Geri Dönüşüm – Dağıtılan Toplama Ekipmanı

N	Malzeme Türü	2015	2016	2017
1	Ambalaj Atığı Kumbarası Sayısı	-	78	27
2	Cam Ambalaj Atığı Kumbara Sayısı	20	66	28
3	Atık Pil Kutusu Sayısı	27	50	192
4	Evsel Atık İlaç Toplama Kutusu Sayısı	-	2	-
5	Tekstil Kumbarası Sayısı	-	-	103

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

İlçemizde geri dönüşümlü atıkların toplanması ve ekonomiye geri kazandırılması aşamasında, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve farkındalığın artırılmasına yönelik gelen talepler doğrultusunda atık toplama kutusu teslimi yapılmakta ve uygun noktalara atık toplama ekipmanları yerleştirilmektedir. Bu kapsamda 2017 yılı içerisinde, toplam 27 adet ambalaj atığı kumbarası, 28 adet cam ambalaj atığı kumbarası, 192 adet pil kutusu ve 103 adet tekstil kumbarası yerleştirilmiştir.

Yapılan atık denetim çalışmaları kapsamında, 2017 yılında Kadıköy’de 592 adet bina iskan aşamasında kontrol edilmiş, 329 adet işletme bitkisel atık yönünden denetlenmiş, 203 işletmede toplam polar madde ölçümü gerçekleştirilmiş ve 190 ruhsat başvurusu değerlendirilmiştir.

Tablo 123. Atık Denetim Çalışmaları

N	Malzeme Türü	2015	2016	2017
1	İskan Aşamasında Kontrol Edilen Bina Sayısı	-	609	592
2	Bitkisel Atık Yağ Yönünden Denetlenen İşletme Sayısı	522	225	329
3	Toplam Polar Madde Ölçüm Sayısı	51	55	203
4	Ruhsat Başvurusu Denetim Sayıları	327	300	190

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Türkiye’de ilk kez Kadıköy Belediyesi tarafından halk sağlığını korumak amacıyla uygulanmaya başlanan ve in-
 ŷaat sahalarındaki tehlikeli atıkların (asbest, floresan, plastik, karton vb.) kazanımının sağlanması aşamaların-
 dan oluşan “İnŷaat Sahalarında Asbest Kirliliğinin Önlenmesi ve Geri Dönüŷtürülebilir Atıkların Kazanımı”
 çalışması kapsamında, 2017 yılında 618 inŷaat sahası denetlenmiŷ ve 276,7 ton asbest atığının bertarafı
 sağlanmıŷtır. 2017 yılında başlatılan çalışma kapsamında son üç yılda toplam 1.835 inŷaat sahası denetlenmiŷ
 olup, toplam 744 ton asbest atığı çevreye zarar vermeyecek ŷekilde bertaraf edilmiŷtir.

Tablo 124. İnŷaat Sahalarında Asbest Atıklarının Kontrolüne İliŷkin Veriler

	2015	2016	2017	Toplam
Denetlenen İnŷaat Sayısı	421	796	618	1.835
Asbest Tespit Edilen Bina Sayısı	134	207	221	562
Bertaraf Edilen Asbest Atığı Miktarı (ton)	81,3	386	276,7	744

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

7.5 Su ve Kanalizasyon

Kadıköy Atıksu Ön Arıtma Tesisi’nde 2017 yılında 169.000 m3 atık su arıtımı yapılmıŷtır. Son üç yıl içinde
 arıtılan atık su miktarında sürekli bir artış söz konusudur. Kadıköy genelinde mevcut İSKİ abonelerinin tama-
 mına atık su ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilmektedir.

Tablo 125. Kadıköy Geneline İliŷkin Kanalizasyon ve Atıksu ŷebekesi Verileri

TÜR	2015	2016	2017
Arıtılan Toplam Atık Su Miktarı	148.000 m3	164.000 m3	169.000 m3
İçme ve Kullanma Suyu ŷebekesi ile Hizmet Verilen Abone Sayısı	190.478	185.609	187.616
İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Abone Sayısı	190.447	185.609	187.616
Kanalizasyon ŷebekesi (Toplama Sistemi) ile Hizmet Verilen Abone Sayısı	190.478	185.609	187.616
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Abone Sayısı	190.447	185.609	187.616

*Kaynak: İSKİ

Kadıköy plajlarında her yıl 7 farklı noktadan farklı zaman dilimlerinde numune alınarak analiz edilmekte, Kadıköy’ün yüzme suyu kalitesi hakkında kamuoyu bilgilendirilmektedir (<http://cevre.kadikoy.bel.tr/icerik/atik-sular-ve-yuzme-sularinin-kontrolu>). Alınan numuneler ile yapılan ölçüm sonucunda bakteri sayısı 0-500 aralığında ise su çok temiz, 500-10.000 aralığında ise yüzülebilir, 10.000 üzerinde ise plaj yüzme amaçlı kullanılamaz olarak nitelendirilmektedir.

Tablo 126. Yüzme Suyu Analizine Yönelik Veriler

N		2015	2016	2017
1	Parametre Sayısı	6	6	5
2	Numune Noktası Sayısı	7	8	7
3	Analiz Sayısı	53	53	51

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

2017 yılında yüzme suyu kalitesi ile ilgili 7 numune noktasından toplam 51 analiz yapılmıştır. İlçe genelinde belirlenen 7 ölçüm noktasından, belirli aralıklarla toplanan numuneler üzerinden yapılan ölçümler incelendiğinde, Şifa Çıkmazı Sokak-Yoğurtçu Parkı Bitimi noktasında Haziran ayında yapılan ölçüm haricindeki tüm ölçümlerde deniz suyunun 10.000 değerinin altında, yani çok temiz ve yüzülebilir niteliğe sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 127. Toplam Koliform Bakteri Sayısı Sonuçları

BİRİM	Numune Tarihi	NUMUNE ALIM NOKTASI						
		Moda Deniz Kulübü Önü	Şifa Çıkmazı Sokak - Yoğurtçu Parkı Bitimi	Kalamış Marina İçi	Fenerbahçe Burnu GS Tesisleri	Caddebostan Plajı	Irmak Okulları Arkası Plaj	Suadiye Plajı
TOPLAM KOLIFORM BAKTERİ SAYISI cfu/100mL	31.05.2017	165	505	369	121	1010	225	950
	16.06.2017	740	30000	380	3400	3300	730	790
	03.07.2017	31	960	63	35	850	62	55
	21.07.2017	280	2000	580	48	3000	3100	264
	07.08.2017	107	17	86	67	150	336	266
	21.08.2017	85	40	50	150	500	250	700
	11.09.2017	131	148	125	120	770	90	470

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

7.6 Afet

7.6.1 Yerleşime Uygunluk

İlçe zemininin %65,68'i yerleşime uygundur ve yerleşime uygun alanda toplam bina stokunun (28.466) %56,47'si (16.074) yer almaktadır. Çoklu Risk Bölgeleri (ÖA-6a) ve Sıvılaşma (ÖA-1a ve ÖA-1b) açısından yerleşimin en riskli olduğu alanlar ilçe zemininin %14,86'sını oluşturmakta ve ciddi risk taşıyan bu alanlardaki bina sayısı toplam bina stokunun %14,23'ünü (4.051) oluşturmaktadır.

Tablo 128. Yerleşime Uygunluk Durumuna Göre Alan Büyüklükleri – Bina Dağılımı

Yerleşime Uygunluk Durumu	Alan (m2)	İlçeye Göre Oranı (%)	Bina Sayısı	Toplam Bina Sayısına Göre Oranı (%)
ÖA-1a	69.177,26	0,28	853	3,00
ÖA-1b	783.942,15	3,21	1.300	4,57
ÖA-3a	29.883,86	0,12	28	0,10
ÖA-3b	106.193,14	0,43	136	0,48
ÖA-4a	560.737,29	2,29	608	2,14
ÖA-4b	442.737,33	1,81	609	2,14
ÖA-5a	899.549,82	3,68	691	2,43
ÖA-5b	2.457.678,77	10,06	5.632	19,78
ÖA-6a	2.778.208,90	11,37	1.898	6,67
ÖA-6b	258.622,51	1,06	637	2,24
UA	16.050.909,23	65,68	16.074	56,47

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

7.6.2 Afet Toplanma ve Ana Tahliye Alanları

Kadıköy ilçesinde toplam 591.121,43 m3 alansal büyüklüğe sahip, 75 adet afet toplanma alanı ve 3 adet ana tahliye alanı bulunmaktadır. Bu alanların ilçe genelindeki mekansal dağılımı incelendiğinde, Sahrayıcedit ve 19 Mayıs Mahallelerinin adet olarak en fazla toplanma alanına sahip mahalleler olarak ön plana çıktığı görülmektedir. Ancak Göztepe Mahallesi (120.898,51) alansal büyüklük açısından ilçe içerisindeki en büyük toplanma alanına sahip mahalle olarak ilk sırada yer almaktadır. Göztepe Mahallesi'ni Caddebostan ve Fenerbahçe Mahalleleri takip etmektedir. Hasanpaşa, Fikirtepe ve Dumlupınar Mahallelerinde afet toplanma alanı bulunmaktadır.

Tablo 129. Kadıköy İlçesindeki Afet Toplanma – Tahliye Alanlarının Mahalle Düzeyinde Dağılımı

Mahalleler	Adet	Alan(m2)
19 Mayıs	10	49.850,41
Acıbadem	6	12.464,10
Bostancı	3	31.847,32
Caddebostan	1	99.089,43
Caferağa	4	8.788,75
Eğitim	4	4.086,01
Erenköy	1	2.024,30
Fenerbahçe	4	84.179,01
Feneryolu	4	6.066,80
Göztepe	5	120.898,51
Koşuyolu	7	24.164,25
Kozyatağı	6	13.764,45
Merdivenköy	7	25.108,54
Osmanağa	1	23.461,12
Rasimpaşa	1	646,68
Sahrayıcedit	12	48.812,74
Suadiye	1	33.212,36
Zühtüpaşa	1	2.656,67
Fikirtepe	0	0
Dumlupınar	0	0
Hasanpaşa	0	0
Genel Toplam	78	591.121,43

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

7.6.3 İtfai Olaylar

2017 yılında Kadıköy’de toplam 486’sı yapısal, 808’i yapısal olmayan yangın olmak üzere toplam 1.294 adet yangın ve 1.796 adet yangın olmayan acil olay gerçekleşmiştir. Diğer itfai çıkışlarla birlikte toplam 3.559 adet itfai olay gerçekleştiği görülmektedir. Bu olaylarda ilk sırada 1.277 ile can kurtarma vakaları yer almaktadır. Yapısal olan yangınlarda en çok konut yangını, yapısal olmayanlarda ise diğer vakaların en yoğun yaşandığı söylenebilir.

Tablo 130. Kadıköy’de Gerçekleşen İtfai Olaylar

Türü	2015	2016	2017
Yangınlar			
Yapısal Yangınlar			
Konut Yangını	352	307	355
Fabrika Yangını	42	39	23
Diğer Bina Yangını	24	41	35
Araç Yangını	73	65	73
Toplam	491	452	486
Yapısal Olmayan Yangınlar			
Ot	35	49	46
Çöp	352	331	322
Ormanlık Fidanlık	0	0	0
Diğer	22	32	440
Toplam	409	412	808
Yangınların Toplamı (1)	900	864	1.294
Yangın Olmayan Diğer Acil Olaylar			
Trafik Kazası	57	47	52
Sel/Su Baskını	39	47	71
Güvenlik Tedbirleri	339	220	365
Can Kurtarma	943	1.134	1.277
Yangın Olmayan Diğer Acil Olayların Toplamı (2)	1.378	1.448	1.765
Diğer İtfaiye Çıkışları (3)	425	430	500
İtfai Olayların Toplamı (1+2+3)	2.703	2.742	3.559

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

2017 yılında Kadıköy’de çıkan yangınların sebepleri değerlendirildiğinde; sebebi tespit edilemeyenlerin dışında ilk iki sırada 397 yangının sigara, 237 yangının ise elektrik kontağı kaynaklı çıktığı görülmektedir.

Tablo 131. Kadıköy’de Gerçekleşen Yangınların Sebepleri

Kaynağı	2015	2016	2017
Sigara	450	414	397
Elektrik Contağı	31	78	237
Kasıt	9	3	2
Kıvılcım Sıçraması	10	22	21
Ütü, Ocak (gazlı dahil) Elektrikli Ev Aletleri	17	55	48
Baca	55	34	47
Kızışma (yüksek ısı ile)	0	20	18
Diğer	315	223	89
Tespit Edilemedi	13	8	418
Çocukların Ateşle Oynaması	0	1	0
Parlama (yanıcı sıvı, yemek parlaması vb.)	0	6	17
Toplam	900	864	1.294

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

7.6.4 Afet Eğitimleri

1999 Marmara Depremi sonrası Kadıköy Belediyesinin Kentsel Arama Kurtarma Takımı kurulmuştur. Kentsel Arama Kurtarma Takımı’nın 15’i gönüllü olmak üzere toplam 56 üyesi bulunmakta olup, öğrencilere ve yetişkinlere yönelik eğitim çalışmalarını sürdürmektedir. 2017 yılında toplam 5.520 kişiye eğitim verilmiştir.

Tablo 132. Afet Eğitimi Verileri

N	Verilen Eğitimler	2015	2016	2017
1	ABCD Temel Afet Bilinci Halk Eğitimleri	51	123	252
2	ABCD Temel Afet Bilinci Okul Eğitimleri	2.182	250	-
3	Yangın ve Müdahale Teknikleri Eğitimi	89	20	12
4	Acil Durumlarda Tahliye Eğitimi	253	225	177
5	Afet Çantası Hazırlık Eğitimi	2.214	1.667	2.339
6	Bir Afet Masalı Müzikali	825	4.078	2.220
7	Acil Durum Planı Rehber Eğitimi	8	-	72
8	Diğer Eğitimler	52	400	448
	Toplam	5.674	6.763	5.520

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Eşini Bul Afet Çantası Hazırla Eğitimi: Anaokulu ve ilkokul öğrencilerini, afetler öncesinde, sırasında ve sonrasında yapabilecekleri hakkında bilinçlendirmek amacıyla hayata geçirilen eğitimlerde, afet çantası ve içeriği hakkında bilgiler oyunla verilmektedir. Eğitimin etkinliğini artırmak ve ailelerin de katılımını sağlamak amacı ile tamamlayıcı unsur olarak her öğrenciye Afet Çantası, Eşini Bul, Afet Çantası Hazırla Oyunu ve her sınıfa Afet Çantası Topluyorum Tombala Oyunu hediye edilmektedir. 2017 yılında 2.339 öğrenciye Afet Çantası Hazırlık Eğitimi verilmiştir.

Bir Afet Masalı Müzikali: Deprem başta olmak üzere tüm afetler öncesinde alınacak önlemleri anlatan; afet çantası, kimlik, diş macunu, konserve, pil, su, radyo, kaplumbağa, televizyon, kütüphane, buzdolabı, duman detektörü, yangın tüpü ve kaçış planı panosu ve Mıstık karakterinin bulunduğu Bir Afet Masalı Müzikali ayda bir gün Kozyatağı Kültür Merkezi’nde gerçekleştirilmektedir. 2017 yılında Afet Masalı Müzikali’yle toplam 2.220 çocuğa eğitim verilmiştir.

7.7 Çevre Bilinçlendirme Çalışmaları

Kadıköy’de her yıl çevresel kirliliklerin önlenmesi, atık yönetimi ve iklim değişikliği konularında okullarda ve yetişkinlere yönelik eğitim çalışmaları gerçekleştirilmektedir. 22 Mart Dünya Su Günü ve 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında kamuoyunun çevreye olan duyarlılığının arttırılmasına yönelik çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Yıl içerisinde gerçekleştirilen etkinliklerde ve eğitimlerde çeşitli görsel ve basılı malzemeler dağıtılmaktadır. Bu kapsamda, 2017 yılında 220 öğrenciye kompost üretim projesi eğitimi, 5.439 kişiye atık, çevre ve iklim konularında eğitimler verilmiştir. 2017 yılında gerçekleştirilen Çevre Festivali’ne 18.067 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 133. Kadıköy Belediyesi Tarafından Yapılan Çevre ile İlgili Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Çalışmaları

		2015	2016	2017
1	Esencanla Kompost Üretim Projesi Eğitim Verilen Öğrenci Sayısı	172	186	220
2	Atık, Çevre, İklim Eğitimi Verilen Kişi Sayısı	3.050	3.709	5.439
3	Çevre Haftası Katılımcı Sayısı	480	500	18.067
4	Basılan broşür sayısı	10.000	14.000	9.500

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

SPOR

8 SPOR

8.1 Kadıköy Belediyesinin Gerçekleştirdiği Spor Faaliyetleri

Kadıköy Belediyesinin 2017 yılında gerçekleştirdiği yaz spor okulu, kış spor okulu ve yetişkin spor dersleri ve sabah sporlarına yaklaşık 5.000 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 134. Kadıköy Belediyesi Tarafından Gerçekleştirilen Spor Faaliyetleri

Faaliyet Türü	Branşlar	Katılımcı Sayısı
Yaz spor okulları (6-12) yaş	Yüzme, futbol, tenis, basketbol, satranç, voleybol, jimnastik, masa tenisi	Yaklaşık 2.000 Kişi
Kış spor okulları (6-12) yaş	Futbol, tenis, basketbol, satranç, voleybol, jimnastik, masa tenisi	1.200 Kişi
Yetişkin spor dersleri	Pilates, yoga, zumba, horon, tenis	800 Kişi
Sabah sporları	Kültür –Fizik Hareketleri	1.000 Kişi

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

8.2 Spor Altyapısı

Kadıköy Belediyesine bağlı spor tesislerinde; 2 adet stüdyo dersleri için kapalı salon, 4 adet halı saha, 4 adet tenis kortu sahası, 3 adet plaj voleybolu sahası, 5 adet basketbol sahası, 1 adet yarı olimpik yüzme havuzu bulunmaktadır.

Park alanlarında toplam 9.028 metre (9 km) uzunluğunda kent sakinlerinin rahatça koşu-yürüyüş yapabileceği parkurlar bulunmaktadır.

İlçe sakinlerine spor yapma imkanı sağlamak için Kadıköy parklarındaki 58 noktada açık fitness aletleri bulunmaktadır.

Bisiklet yolları artan nüfus ve araç yoğunluğuna karşı, çevreci ve sağlıklı bir ulaşım alternatifi sunmaktadır. Kadıköy genelinde toplam 14,1 km uzunluğunda bisikletli yolu bulunmaktadır.

Kadıköy'deki özel spor salonlarındaki branşlar incelendiğinde, 7 adet jimnastik, 28 adet fitness, 33 adet pilates, 10 adet dans ve 4 adet yoga alanı olduğu görülmektedir.

Tablo 135. Kadıköy İlçesinde Branşlara Göre Özel Spor Salonları

BRANŞLAR	SPOR SALONLARINDAKİ BRANŞLARIN SAYISI
Jimnastik	7
Fitness	28
Pilates	33
Dans	10
Yoga	4

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

8.3 Sporcular ve Spor Kulüpleri

Kadıköy ilçesinde lisanslı sporcu sayısı 2017 yılı itibari ile toplam 42.500'tür. Bu kişilerin 14.166'sı faal olarak spora devam etmektedir. Faal sporcuların 9.445'i erkek, 4.722'si kadın sporculardan oluşmaktadır.

Tablo 136. Lisanslı Sporcu Sayısı

Toplam Sporcu Sayısı	42.500 Kişi
Erkek	28.333 Kişi
Kadın	14.167 Kişi
Faal Sporcu Sayısı	14.166 Kişi
Erkek	9.445 Kişi
Kadın	4.722 Kişi

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

Kadıköy ilçesi genelinde 103 adet spor kulübü bulunmaktadır. Bu kulüpler arasında en yoğun olan branşlar 33 adet ile basketbol, 18 adet ile futbol ve 16 adet ile voleyboldur.

Tablo 137. Kadıköy İlçesinde Branşlara Göre Spor Kulübü Sayısı

BRANŞLAR	SPOR KULÜPLERİNDEKİ BRANŞLARIN SAYISI
Basketbol	33
Futbol	18
Voleybol	16
Tenis	7
Yelken	7
Yüzme	15
Masa Tenisi	4
Kürek	2
Cimnastik	5
Halk Oyunları	7
Su Altı Sporları	4
Boks	5
Kick Boks	5
Dans	5
Briç	5
Tekwando	3
Su Topu	2
Hentbol	2
Karate	2
Wushu	4
Okculuk	4
Atıcılık Ve Avcılık	3
Bocce	2
Satranç	3
Bowling	4
Dart	2
Ragbi	1
Atletizm	2
Eskrim	1
Oryantiring	1
Binicilik	1
Dağcılık	1
Güreş	1
Judo	1
İzcilik	1
Buz Hokeyi	1

*Kaynak: Kadıköy Belediyesi

ULAŞIM

9 ULAŞIM

Bu bölümde Kadıköy ilçesinin ulaşım yapısı ile ilgili durumunu yansıtan karayolu ve denizyolu ulaşımı, raylı ulaşım ve otoparklarla ilgili verilere yer verilmiştir.

9.1 Karayolu Ulaşımı

2017 yılı verilerine göre Kadıköy genelinde hizmet veren toplu taşıma hat sayısı 137'si otobüs, 11'i minibüs, 14'ü taksi dolmuş, 4'ü metrobüs olmak üzere toplam 166'dır. Bu hatlarda 2.136'sı otobüs, 759'u minibüs, 264'ü taksi dolmuş ve 535'i metrobüs olmak üzere toplam 3.694 araç faaliyet göstermektedir. Bu toplu taşıma araçlarının kullandığı toplam hat uzunluğu ise 6.159,2 km'dir.

Tablo 138. Kadıköy İlçesi Karayolu Toplu Taşıma Verileri

Konu	Otobüs			Minibüs		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Toplu Taşıma Hat Sayısı	137	137	137	11	11	11
Toplu Taşıma Araç Sayısı	2.136	2.136	2.136	759	759	759
Toplu Taşıma Koltuk Sayısı	102.528	102.528	102.528	12.903	12.903	12.903
Toplu Taşıma Araçlarının Kullandığı Toplam Hat Uzunluğu (km)	5.540	5.540	5.540	320,6	320,6	320,6
Konu	Taksi Dolmuş			Metrobüs		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Toplu Taşıma Hat Sayısı	14	14	14	4	4	4
Toplu Taşıma Araç Sayısı	264	264	264	535	535	535
Toplu Taşıma Koltuk Sayısı	2.112	2.112	2.112	91.500	91.500	91.500
Toplu Taşıma Araçlarının Kullandığı Toplam Hat Uzunluğu (km)	191,1	191,1	191,1	107,5	107,5	107,5

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

9.2 Raylı Ulaşım

2017 yılı verilerine göre Kadıköy genelinde hizmet veren raylı ulaşım araçlarından metro ile 98.550 sefer, tramvay ile 29.930 sefer gerçekleştirilmiştir. Bu seferlerde metro ile 99.755.930 kişi, tramvay ile 980.264 kişinin ulaşımı sağlanmıştır. Bir önceki yıla kıyasla 2017 yılında taşınan yolcu sayısında önemli bir artış görülmektedir.

Tablo 139. Kadıköy İlçesi Raylı Ulaşım Verileri

Konu	Metro			Tramvay		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Sefer Sayısı	98.550	98.550	98.550	29.930	29.930	29.930
Taşınan Yolcu Sayısı (Bütün hat için)	84.263.179	83.881.431	99.755.930	869.767	902.780	980.264

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

9.3 Denizyolu Ulaşımı

Kadıköy'de denizyolu ulaşımı hem Şehir Hatları A.Ş. hem de İDO A.Ş. ile sağlanmaktadır. Şehir Hatları verilerine göre, 2017 yılında 50.735 vapur seferi, 17.520 deniz motoru seferi gerçekleştirilmiştir. Bu seferlerde toplam 21.162.854 yolcunun taşınması sağlanmıştır. Son üç yılın verilerine bakıldığında, hem vapur hem de deniz motoru ile taşınan yolcu sayısında sürekli bir artış yaşandığı gözlemlenmektedir.

Tablo 140. Kadıköy İlçesi Denizyolu Ulaşımı Verileri

Konu	Vapur			Deniz Motoru		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Sefer Sayısı	50.735	50.735	50.735	17.520	17.520	17.520
Taşınan Yolcu Sayısı	13.626.639	14.915.314	15.364.337	4.438.616	5.227.676	5.798.517

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Kadıköy'de İDO tarafından hizmet verilen 3 deniz hattı bulunmakta olup, 2017 yılında bu hatlarda toplam 15.642 sefer gerçekleştirilmiş ve seferlerde 3.400.446 kişinin taşınması sağlanmıştır. Son üç yılın verilerine bakıldığında, Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy hattında yapılan sefer sayısında ve dolayısıyla taşınan yolcu sayısında sürekli bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Kadıköy-Yenikapı-Bursa hattında ise son üç yılda sefer sayıları arttırılmış, dolayısıyla taşınan yolcu sayısında da önemli bir artış yaşanmıştır.

Tablo 141. Kadıköy İlçesi Deniz Otobüsü Ulaşımı Verileri

Hatlar	Konu	2015	2016	2017
Bostancı-Kadıköy-Yenikapı-Bakırköy	Sefer Sayısı	12.014	11.967	9.643
	Taşınan Yolcu Sayısı	2.537.907	2.557.461	1.820.065
Kadıköy-Yenikapı-Bursa	Sefer Sayısı	2.352	3.836	4.848
	Taşınan Yolcu Sayısı	711.185	993.819	1.246.242
Kadıköy-Yenikapı-Armutlu T.K.- Armutlu-Kumla	Sefer Sayısı	1.081	1.105	1.151
	Taşınan Yolcu Sayısı	346.892	326.859	334.138

*Kaynak: İstanbul Deniz Otobüsleri A.Ş. **Veriler gidiş/dönüş toplam sayıları içermektedir.

9.4 Otoparklar

2017 yılı itibariyle Kadıköy'de, Kadıköy Belediyesine ait 60 parkomat, 1 açık otopark ve 1 kapalı otopark bulunmakta olup, bu otoparkların toplam araç kapasitesi 3.016'dır. Ayrıca, İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait toplam 6.447 araç kapasitesine sahip 28 otopark bulunmaktadır.

Tablo 142. Kadıköy'de Mevcut Otopark Bilgileri (Kadıköy Belediyesi)

	2015	2016	2017
Parkomat Sayısı	60	60	60
Parkomat Araç Kapasitesi	2.693	2.693	2.693
Açık Otopark Sayısı	1	1	1
Açık Otopark Araç Kapasiteleri	225	225	225
Kapalı Otopark Sayısı	1	1	1
Kapalı Otopark Araç Kapasitesi	98	98	98

*Kaynak: KASDAŞ

Tablo 143. Kadıköy'de Mevcut Otopark Bilgileri (İBB)

	2015	2016	2017
Otopark Sayısı	25	26	28
Otopark Araç Kapasiteleri	6.224	6.374	6.447

*Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

9.5 Trafik Kazaları

2017 yılı verilerine göre Kadıköy'de 1.773 adet trafik kazası gerçekleşmiştir. Bu kazalara 3.908 araç karışmış, kazalarda 8 kişi yaşamını yitirmiş ve 792 kişi yaralanmıştır. Son üç yılın verilerine göre, trafik kazalarının sayısında bir azalma söz konusudur. Bu durumda trafik denetimlerinin artırılması etkilidir.

Tablo 144. Kadıköy'de Gerçekleşen Trafik Kazaları

Konu	2015	2016	2017
Trafik Kazası Sayısı	2.286	1.911	1.773
Trafik Kazasına Karışan Araç Sayısı	3.405	2.900	3.908
Trafik Kazası Sebebiyle Ölen Kişi Sayısı	10	5	8
Trafik Kazası Sebebiyle Yaralanan Kişi Sayısı	919	780	792

*Kaynak: Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü

Kadıköy'de 2017 yılında 91.813 araç denetlenmiştir. Bu rakam 2015 yılında yapılan denetimlerin 6 katından daha fazladır. 2017 yılında ceza kesilen sürücü sayısı 33.161, trafikten men edilen araç sayısı 1.289, ehliyetine el koyulan sürücü sayısı ise 448'dir. Son üç yılın verilerine göre, ehliyetine el koyulan sürücü sayısında sürekli bir düşüş yaşanmıştır.

Tablo 145. Kadıköy'de Trafik Denetim Verileri

Konu	2015	2016	2017
Denetimi Yapılan Araç Sayısı	14.372	83.178	91.813
Ceza Kesilen Sürücü Sayısı	48.221	31.667	33.161
Trafikten Men Edilen Araç Sayısı	1.434	1.745	1.289
Ehliyetine El Konulan Sürücü Sayısı	773	489	448

*Kaynak: Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü

SONUÇ

Dünya Sağlık Örgütü liderliğinde sürdürülen “Sağlıklı Kentler” hareketinin 2005 yılından itibaren bir parçası olan Kadıköy Belediyesi, hizmet sunduğu Kadıköy ilçesinin ihtiyaçlarını uluslararası iyi uygulama örneklerinden beslenerek karşılamayı hedeflemektedir. Kadıköy Belediyesi bir yandan yerel politikalarını küresel politika gündemi etrafında zenginleştirmek üzere uluslararası ağlarını genişletirken, bir yandan da kendi yerelinde geliştirdiği iyi uygulama örneklerini bu ağlarda paylaşılarak özgün yerel çözümlerinin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaktadır. Çok sayıda kurum ve kuruluşlar ile Kadıköy Belediyesinin çeşitli birimlerinden elde edilen verilerle tamamlanmış olan Kadıköy Şehir Sağlık Profili çalışması; Kadıköy ilçesinin daha sağlıklı bir kent olmasına yönelik politika geliştirme ve bu politikaların hayata geçirilmesine yönelik projeler üretme süreçlerine altlık oluşturmayı ve ortaya koyduğu bulgular ışığında sağlıklı kent politikalarını yönlendirmeyi hedeflemektedir.

Kadıköy ilçesini demografik yapı, sağlık, eğitim, sosyo-ekonomik yapı, sosyal hizmetler, kültür ve sanat, çevre, spor ve ulaşım olmak üzere toplam 9 başlıkta verilerle ortaya koyan bu çalışmada 2015-2017 arasını kapsayan 3 yıllık dönemdeki değişimler incelenmiş ve ulaşılan temel bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

- Kayıtlı nüfusu 15 milyonun üzerinde olan İstanbul metropolü içinde önemli kent merkezleri arasında yer alan Kadıköy ilçesi mevcut nüfus yoğunluğunun halihazırda oldukça yüksek olmasının yanı sıra; merkezi konumu, ulaşım sistemlerinin ana istasyonlarının ilçede yer alması ve de hizmetler sektörü (özellikle kültür-sanat ve eğlence sektörleri) itibarıyla insanlar için çekici olması nedeniyle maruz kaldığı geçici nüfus hareketlerine bağlı olarak ciddi bir ilave nüfus yoğunluğu ile karşı karşıyadır.

- Kadıköy ilçesi nüfusunun %19'unu 65 yaş ve üzeri yaşlı nüfus oluşturmakta olup bu oran hem İstanbul hem de Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımını gösteren nüfus piramidinin yukarıya doğru genişlemesi, doğurganlığın düşmesi ve yaşlı nüfusun oranı; Kadıköy nüfusunun hızlı yaşlanma riski ile karşı karşıya olduğuna işaret etmektedir. Bununla birlikte, hızla yaşlanmakta olan Kadıköy nüfusu içinde yalnız yaşayan yaşlıların oranı da azımsanmayacak düzeydedir.

- Sağlık hizmeti sunumunda Kadıköy ilçesi İstanbul ortalamasına kıyasla avantajlı bir konumdadır. Kadıköy ilçesi hem merkezi bir ilçe olması nedeniyle erişilebilirliğinin hem de sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesinin yüksek olmasına bağlı olarak, özel hastanelerin oldukça tercih ettiği bir ilçedir. İlçede özel hastaneler, devlet hastanelerine neredeyse denk bir yatak kapasitesi sunmakta ve devlet hastanelerinden daha fazla sağlık personeli ile hizmet vermektedir. Hastaneler dışındaki birinci basamak sağlık hizmeti sunan diğer sağlık tesisleri ile Kadıköy Belediyesinin sağlık tesisleri, Kadıköy ilçesinde koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerini giderek geliştirmekte ve halk sağlığının korunmasında öncü rol oynamaktadır. Kadıköy Belediyesi tarafından özellikle çocuklar ve kadınlara yönelik olarak gerçekleştirilen sağlık taramaları, hastalıkların erken teşhis ve tedavisini kolaylaştırmakta ve Belediyenin tamamlayıcı sağlık hizmeti sunumunda oynadığı aktif rolü daha da önemli kılmaktadır.

- Kadıköy ilçesinde en az üniversite mezunu olanların oranının hem İstanbul hem de Türkiye ortalamasının çok üzerinde olması, Kadıköy ilçesini sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi bakımından en üst sıralara taşıyan önemli etkenlerden biridir. Yüksek eğitim düzeyi, halk sağlığının korunması ve geliştirilmesinde büyük önem taşıyan sağlık okuryazarlığının geliştirilmesine olumlu yönde katkı sağlamaktadır.

- Ataşehir, Kadıköy ve Üsküdar ilçelerine ait İŞKUR Kadıköy Hizmet Merkezi verileri, Kadıköy ilçesinde işsizlik durumunu tek başına ortaya koymasa da bu 3 ilçede genç işsizliğinin yüksek olduğunu göstermekte ve ülke geneline benzer bir tablonun bu bölgede de geçerli olduğuna işaret etmektedir. Bununla

birlikte, işe yerleştirmelerde erkeklerin daha yüksek bir orana sahip olması, kadın istihdamını öncelikli bir politika alanı haline getirmektedir.

- Kadıköy ilçesinde son 3 yıllık dönemde azalma eğiliminde olsa da hava kalitesini gösteren partikül madde (PM10) değeri DSÖ sınır değerinin oldukça üzerindedir. DSÖ'ye göre partikül maddelere uzun süreli maruziyet; kardiyovasküler hastalıklar, solunum yolu hastalıkları ve hatta akciğer kanseri risklerine katkıda bulunduğundan, Kadıköy İlçesi'nde bu değerlerin azaltılması ve hava kalitesinin iyileştirilmesi halk sağlığının korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

- Küresel iklim değişikliğinin etkilerine paralel şekilde, Kadıköy ilçesinde ortalama sıcaklıklar giderek artmakta, ani ve yoğun yağışlar ile karşılaşmaktadır. İlçe genelinde sera gazı salımlarında azalma olsa da, iklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle mücadele etmek için mevcut çabaların genişletilmesi önem taşımaktadır. Yaşlılar, çocuklar ve hastalar gibi kırılgan nüfus üzerinde ciddi olumsuz etkilere ve hatta ölümlere neden olabilen sıcak hava dalgalarına karşı önlem almak için; enerji verimliliğini, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını ve yeşil alanları arttırmaya, ısı adalarının oluşumunu engelleyici kent planları geliştirmeye ve sera gazı salımlarını azaltmaya yönelik politikaların arttırılarak uygulanması Kadıköy'ün daha sağlıklı bir kent olması için önceliklidir.

